Numărul fiarei

Sergiu Somesan

E greu să-ţi imaginezi ce înseamnă să fii bibliotecară într-un orăşel cu zece mii de locuitori. Să ai 27 de ani, iar bărbatul cel mai tânăr să aibă 60. Până nu ajungi să trăieşti o astfel de experienţă, nu ţi-o poţi imagina. Degeaba ai citi despre aşa ceva în cărţi. Ar fi doar o informaţie livrescă, bună de adăugat altora la fel. Nimeni nu poate pătrunde cu adevărat în sufletul unei fete de 27 de ani care, în lungi după-amieze de iarnă, stă la gura sobei, bea un ceai care nu se mai termină şi priveşte pe geam, aşteptând.

Biblioteca a fost construită cu peste o sută de ani în urmă, când, se vede treaba, toată lumea spera ca aurul descoperit în munţii din jur să nu se sfârşească niciodată. S-au făcut atunci averi peste noapte, pierdute adesea în zorii zilei. Cei astfel îmbogăţiţi au simţit nevoia să îşi spele o parte din păcate construind de-a lungul anilor spitale, ridicând biserici, apoi, când fiecare confesiune din oraş a avut propriul său locaş de cult, au construit Biblioteca. Era cea mai mare pe zeci de kilometri în jur şi în scurtă vreme a fost înzestrată cu manuscrise şi cărţi pe măsura faimei. La începuturi, bibliotecarele roiau asemenea unor albine harnice prin săli şi depozite, întrecându-se în a aranja şi cataloga miile de volume care soseau din toată lumea. Cei norocoşi, care câştigau destul, plecau în lumea largă să-şi cheltuiască banii. Uneori simţeau nevoia să-şi manifeste recunoştinţa pentru locul de unde au plecat, şi astfel un nou transport de cărţi pornea spre noi.

Asta a fost mai demult. Când m-am angajat eu mai era o singură bibliotecară, care de mult ar fi trebuit să iasă la pensie, dacă s-ar fi găsit cine să-i ia locul. Cititori nu mai veneau, colete cu cărţi nici atât, din când în când mai sosea câte o sumă mică de bani care abia ajungeau pentru cheltuielile curente. Când nici asta nu a mai venit, s-a constituit un fond, destul de sărăcăcios, din care mai putea fi plătită o singură angajată. Bătrâna

bibliotecară a ieşit la pensie, astfel că am rămas singură să şterg praful şi să aranjez şirurile nesfârşite de cărţi. Ce altceva era să fac? Programul era de la 10 la 18, şi erau zile întregi în care nu îi călca nimeni pragul. Îmi era frică să nu observe şi alţii, iar într-o bună zi să închidă şi Biblioteca. Rând pe rând, muzeul, teatrul şi alte instituţii deschise în vremuri de prosperitate şi-au închis una câte una porţile. Biblioteca rămăsese ultimul vestigiu care să amintească de trecut. Poate şi pentru că întreţinerea ei costa atât de puţin: un salariu, al meu, rămas acelaşi de ani de zile şi pe care inflaţia îl transforma cu fiecare an într-o sumă de-a dreptul derizorie, curentul consumat cu becurile şi puţina căldură pe care o făceam iarna în sălile reci şi mohorâte.

Într-o vreme, fondul de carte veche al bibliotecii atrăgea atenţia lumii academice, iar prin sala mare, întunecoasă şi răcoroasă, cu manuscrise rare, s-au perindat multe nume celebre. Asta a fost la început, chiar când mi-am luat postul în primire. Apoi, fie că bătrânii savanţi au murit, fie interesul pentru bibliofilie a scăzut, nimeni din afara oraşului nu îi mai călca pragul. De asta, atunci când Virgil a venit să cerceteze vechile manuscrise, toată lumea a crezut că l-am apucat pe Dumnezeu de picior.

— Nu rata ocazia, Ana! mi-a şoptit şuierat Driva, diriginta poştei, îmbătrânită înainte de vreme de doruri şi zadarnice aşteptări. Altfel, vei sfârşi ca mine…

Driva era o adevărată legendă a orăşelului. Acum se apropia de 50 de ani şi, într-o vreme când ar fi putu să aleagă, făcuse nazuri, apoi pe neaşteptate, în numai câteva luni, orăşelul se golise de toţi bărbaţii, de parcă s-ar fi vorbit între ei. În serile lungi de iarnă, prin cârciumile oraşului am auzit că se făceau pariuri dacă Driva mai este virgină sau nu. Dar, cum cei care ar fi putut să constate asta pe viu plecaseră de mult din oraş, subiectul nu era niciodată epuizat pe deplin de bătrânii oraşului.

Virgil nu părea foarte interesat de mine, deşi câteodată mă privea lung înainte de a intra în Sala Manuscriselor. Îşi muşca nehotărât buzele de parcă şi-ar fi spus în sinea lui: „Oare nu ar fi mai bine să mă ocup de fetişcana asta?”. Aveam 27 de ani şi el nu părea să aibă mai mult de 40. Cu foarte puţini ani în urmă, poate l-aş fi considerat bătrân, dar acum, când i-am văzut prima dată părul grizonat şi ochelarii cu ramă metalică

strălucind discret în penumbra sălii de lectură, mi s-a părut deosebit de distins. Cum era singurul cititor, mi s-a părut firesc să îi propun o cafea şi la fel de firesc mi s-a părut să stăm apoi de vorbă. Căuta prin manuscrisele vechi ore în şir, după care făcea câte o pauză de o oră. Îşi scotea ochelarii şi îşi apăsa pleoapele încercând să alunge oboseala. Sorbea încet din cafeaua pe care i-o preparasem între timp şi se minuna:

— E uimitor cât de multe cărţi rare se pot găsi într-un orăşel atât de mic. Cred că nu mi-ar ajunge o viaţă să le cercetez pe toate... Poate că ar trebui să mă mut cu totul aici, în orăşelul vostru. Ce zici? întreba el privindu-mă zâmbind.

Înghiţeam în sec şi nu ziceam nimic. Nu ştiam dacă glumeşte sau dacă vorbeşte serios, aşa că schimbam vorba şi îi povesteam despre vremurile de altădată; cele care făcuseră ca Biblioteca să aibă un fond de carte rară atât de bogat.

Scria o lucrare despre miturile esenţiale ale omenirii, şi mai ales despre posibilitatea ca în manuscrisele vechi să se afle mari adevăruri cunoscute numai de iniţiaţi şi apoi, de-a lungul secolelor, pierdute. Au trecut zile în şir de mici întâmplări, de vorbe spuse pe jumătate şi multe cafele băute pe îndelete până când l-am făcut să se destăinuiască pe deplin.

— Întotdeauna am fost fascinat de legenda Evei, a început el să îmi vorbească într-o seară, în timp ce ne beam cafeaua în sala de lectură.

Programul bibliotecii se sfârşise de mult şi eram sigură că la geamurile caselor din jurul bibliotecii pândeau ochi curioşi, dar nu îmi păsa chiar deloc. Se înserase bine, dar nu am aprins nici o lumina, continuând discuţia în penumbra care ne învăluia pe nesimţite.

A mai luat o gură de cafea şi a continuat:

— Fascinaţia mea provine mai ales din faptul că, de foarte timpuriu, am fost convins că în spatele metaforelor biblice se ascunde mai puţin geneza propriu-zis, cât procesul de umanizare. Vârsta de aur, ca şi perioada petrecută de oameni în Eden, nu reprezenta altceva, după mine, decât perioada când prehumanoidele stăteau pe gânduri, ca să zic aşa, dacă să rămână în stadiul de animalitate, umblând mai departe goale, neştiutoare şi fericite, sau să facă un mic efort şi să devină oameni. Să se îmbrace şi să sufere de toate asteniile şi alienările omului. A fost mai uşor ca acest păcat original şi decisiv, nevoia

de cunoaştere, să fie pus pe umerii unei femei: Eva. Presupunând că totul este mai mult decât o simplă legendă şi că, de fapt, Eva nu este altceva decât suma tuturor femeilor care atunci, în zorii civilizaţiei, ne-au scos din junglă şi ne-au mutat în case, mă întreb eu acum, această Evă, s-a gândit ea cu adevărat ce face? A fost o hotărâre deliberată, conştientă? Sau pur şi simplu aşa s-au întâmplat lucrurile? Vezi tu, parcă nu îmi vine să cred că ea şi-a dat seama măcar pentru o singură clipă că deschizând ochii animalului de lângă ea, pentru ca urmaşii ei să devină oameni, deschide o cutie a Pandorei pe care nimeni nu o putea apoi închide. Drumul de la animal la om a fost să fie cu sens unic, deşi unii au cochetat cu ideea că, la o adică, ar fi extrem de uşor să ajungem iar în zorii civilizaţiei. Ar ajunge un război bine gândit… Dar bineînţeles că asta nu ar şterge cu nimic meritul sau păcatul Evei…

Îmi plăcea să îl ascult şi se pare că şi lui îi plăcea să povestească. În jurul nostru, penumbrele se transformau în umbre şi apoi într-un semiîntuneric violet, întrerupt ici-colo de câteva raze de lumină venite de afară. Aş fi vrut ca momentele astea să nu se mai termine niciodată.

Îmi căuta prin întuneric ochii, apoi continua să vorbească:

— Atunci, în zorii vremurilor, se pare că ea a hotărât pentru noi că trebuie să fim oameni. Chiar dacă pentru asta va trebui să suferim, să cunoaştem binele şi răul. Femeia primordială, Eva, a hotărât să fim oameni chiar cu riscul ca bărbatul ei, zeul războaielor, să hotărască, zeci de mii de ani mai târziu, că am fost destul timp oameni şi acum putem redeveni animale. Îmi imaginez că a fost un proces îndelungat şi poate că nu atât de voluntar cât îl povesteşte Biblia. Uneori mă întrebam: dacă aş fi fost în locul Evei, oare ce aş fi făcut? Aş fi ales să trăiesc liniştit şi fericit ca un animal, sau să muşc din mărul cunoaşterii, chiar dacă aş fi putut ghici ce urma să se întâmple?

A scos o mică Biblie din buzunar şi, după ce a răsfoit-o, m-a privit serios:

— Ascultă aici: în Geneza, 16, se spune „Domnul Dumnezeu a dat omului porunca aceasta: „Poţi să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; 17. dar din pomul cunoaşterii binelui şi răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreşit”.

Mi se părea curios să îl ascult citind din Biblie, şi am tresărit uşor uimită. Până atunci, după cum se purtase, nu îmi păruse deloc a fi genul care umblă cu o Biblie în buzunar, aşa că am plecat ochii să nu îmi ghicească surpriza. Se pare că nu a observat nimic, pentru că a continuat:

— Aşa scrie în Biblie: în momentul în care vei cunoaşte, vei muri. Exegeţii Bibliei se întrec pentru a argumenta de ce nu s-a ţinut Dumnezeu de cuvânt şi nu i-a ucis pe cei doi vinovaţi după ce au gustat din rodul pomului cunoaşterii. Nu s-a gândit nici unul până acum că, de fapt, aşa a procedat: a ucis animalele din ei, trebuia să le ucidă pentru a scoate la iveală fiinţa umană…

A sorbit în tăcere cafeaua care mai era în cană şi a rămas apoi tăcut, privind zaţul de parcă ar fi căutat acolo răspunsuri la întrebările lui. Niciodată nu mai vorbise atât de mult şi nu fusese atât de serios. Aveam o presimţire că seara asta va fi deosebită de altele…

După un timp, s-a ridicat de la măsuţă şi s-a dus lângă geam, privind afară. M-am apropiat şi eu de el şi mi s-a părut firesc când mâna lui mi-a cuprins umerii. Mai era încă destulă lumină pentru ca siluetele noastre să se profileze clar în fereastră pentru cei care stăteau la pândă. Dar nu îmi păsa de asta şi, o clipă, mi-a trecut prin minte că oamenilor din orăşel, din câte îi ştiam eu, le ajungea o singură îmbrăţişare pentru a construi o întreagă poveste de dragoste.

— Ei bine, mi-a spus el, şi s-a întors cu faţa spre mine mângâindu-mi uşor obrazul, cred că a venit vremea ca o nouă Eva să aleagă!

— Ce vrei să spui? am întrebat eu, deşi, undeva în sufletul meu, începeam să înţeleg.

A zâmbit larg şi s-a apropiat mai mult de mine:

— Poate că noul diavol nu va mai avea înfăţişarea unui şarpe, ci a unui bibliofil obişnuit. Şi noua Eva nu va mai bântui dezbrăcată prin Eden, ci va fi bibliotecară şi se va numi Ana!

S-a apropiat şi mai mult de mine şi, fără să îi pese de cei care ne-ar fi putut vedea, m-a sărutat apăsat pe buze. M-a scuturat un fior şi aproape că nu l-am mai auzit când a spus:

— E vremea să alegi dacă vom rămâne neştiutori aici în Eden, sau vom pleca mai departe să vedem… să cunoaştem….

Nu am înţeles prea bine ce a vrut să spună, aşa că el s-a apropiat de micul meu calculator de birou şi, întorcându-se cu spatele, a scris câteva cifre pe el.

— Uite, a zis el întinzându-mi calculatorul, am scris aici mai multe cifre, fără să fac şi totalul. Dacă vei apăsa tasta de totalizare, o să vezi că rezultatul este 666, vestitul număr al Fiarei. Este vorba de câteva constante fizice ale universului în care trăim. Unii dintre colegii mei sunt de părere că, dacă cineva va efectua acest calcul, cu acest unic scop, ceva se va întâmpla cu noi, cu Universul în care trăim. Poate că Universul va reacţiona la receptarea acestei informaţii şi va trece într-un nou ciclu. Alţii spun că, dimpotrivă, nu se va întâmpla nimic, pentru că Universul nu este o pisică uriaşă care să miaune la capătul lumii dacă noi o tragem aici de coadă…

Avu un surâs uşor în faţa hazului comparaţiei, apoi continuă:

— Avertismentele celor vechi cu privire la numărul fiarei apar peste tot în textele vechi, dar sunt destul de imprecise când vine vorba de consecinţele lui: „Cine are înţelepciunea să socotească numărul fiarei, cu mare grijă să îl folosească pentru că nespus de multe primejdii ascunde”.

Pe stradă se auzi zgomotul unei maşini, şi atunci am ştiu că venise vremea să plece. Puse cu un gest oarecum cucernic mica Biblie în buzunarul de la piept şi se apropie de mine. Mă sărută de data asta cast, pe frunte, o clipă buzele lui coborâră şovăitoare pe obraz, dar se dezlipiră de acolo chiar înainte de a ajunge la buze. Am înghiţit în sec şi am încercat să îmi înăbuş oftatul.

Din stradă s-a auzit un claxon nerăbdător, şi el s-a apropiat de geam să privească afară. I-a făcut cuiva semn cu mâna să îl aştepte şi s-a întors spre mine:

— Am plecat! Dacă vrei să ne vedem, este destul să…

Am crezut o clipă că va spune, la fel ca toată lumea, ”să dai un telefon!”, dar el arătă spre micul calculator de birou şi continuă: „…să faci un mic calcul!”.

— Şi vezi că bateriile sunt cam uzate, aşa că nu aştepta prea mult, mai spuse el înainte de a închide uşa.

Am auzit peste câteva clipe o portieră trântită şi apoi numai tăcere…

*

A trecut o lună de atunci. Mă învârtesc zilnic pe lângă micul calculator de birou cu cifrele tot mai palide şi câteodată am impresia că sunt Eva, în cumpănă lângă pomul vieţii şi al cunoaşterii. Poate că pomul nu dădea roade tot anul, aşa cum se spune, şi poate în Eden toamna era pe sfârşite, ultimul măr stătea gata să cadă, iar Eva, la fel ca mine lângă calculatorul cu bateriile pe terminate, trebuia să ia repede o hotărâre. Cine ştie dacă în alt anotimp Creatorul nu avea să îşi dea seama de greşeala făcută şi să distrugă teribila tentaţie cu poame roşii din mijlocul Raiului…

Niciodată, după cum am mai spus, nu am crezut că voi fi pusă în situaţia să aleg. Şi poate că abia după ce am să aleg o să-mi dau seama cât de greu a fost pentru stră-stră-bunica mea Eva. Pentru că nimeni nu i-a spus că va urma o alegere. Ea nu a ştiut că o simplă curiozitate şi mai ales satisfacerea ei înseamnă deja o alegere. Poate că, după ce voi alege fără să ştiu ce am ales, eu şi Adamul meu vom fi alungaţi din Eden, fără ca cineva să-mi fi spus înainte: toantă mică şi curioasă, ai grijă ce faci! Lumea în care trăieşti este un adevărat paradis. Simte-te bine în el şi vezi-ţi de ale tale! Nu muşca din mărul cunoaşterii pentru că atunci vei şti, dar nu vei mai găsi cale de întoarcere!

Şi mă gândeam eu în clipele în care mi se făcea frică şi nu ştiam ce să fac, oare Creatorul, în adânca lui înţelepciune, nu s-a bazat întotdeauna pe femeie şi pe curiozitatea ei, când a hotărât să-şi împlinească ascunsele lucrări? Poate ciclurile Universului sunt posibile numai prin femeie şi prin curiozitatea ei, cel puţin întâmplările pe care le-am trăit eu aşa mă fac să cred. Femeia a fost născocită de Creator nu pentru amuzamentul bărbatului, aşa îşi imaginează acesta, ci pentru că fără ea şi fără curiozitatea ei rosturile lumii nu s-ar putea împlini…

*

Era în trei decembrie… spre seară. Programul bibliotecii se terminase fără să îi calce nimeni pragul toată ziua, ca de obicei. Am stins peste tot luminile şi, înainte de a pleca, am trecut încă o dată prin sala principală de lectură. Pe masă, acolo unde îl lăsase Virgil, în locul mărului din Pomul vieţii, străluceau stins cifrele verzi pe micul meu calculator. A fost oare o iluzie, sau mi s-a părut că luminiţa verzuie este pe cale să îşi dea duhul? Nu-mi păsa prea mult de ceea ce avea să se întâmple, dar îl voiam pe Virgil înapoi, îl voiam lângă mine să mă strângă în braţe, să mă frângă şi să mă muşte, iar dacă pentru asta preţul era doar o simplă apăsare pe tastă, fie, am să apăs, şi înainte să îmi dau seama ce fac, mâna mi-a plecat singură, asemenea unui iuţi nevăstuici, şi peste o clipă pe micul display se lăfăia numărul fiarei: 666. A mai pâlpâit de câteva ori, apoi, ca şi cum efortul pentru acest calcul ar fi fost prea mare, bateria şi-a dat duhul şi în sala de lectură s-a făcut întuneric deplin. Am ieşit de acolo pe bâjbâite şi tot pe bâjbâite am închis biblioteca, îndreptându-mă spre casă. Începuse iar să fulguiască cu fulgi mici şi uscaţi, care te făceau să doreşti să ajungi la un adăpost. Am grăbit fără să vreau paşii când am ajuns la pod, încercând o senzaţie stranie, ca şi cum dintr-o dată aş fi păşit printr-un lichid dens care opunea rezistenţă la trecerea mea. A durat doar o clipă şi nu i-am dat atenţie pentru că, chiar în clipa aceea, am ajuns lângă bărbatul care stătea la jumătatea podului. Se uita încruntat în apă, aplecat cam mult peste parapetul podului, dar, cum nu părea un sinucigaş, ci mai curând un curios, am mărit paşii. Deja mă gândeam la focul din sobă, la cana de ceai pe care aveam de gând să o beau stând comod în fotoliu, cu uşa sobei pe jumătate deschisă ca luminile flăcărilor să strălucească în odaie.

Când să-l depăşesc, s-a întors pe jumătate spre mine:

— Nu vrei să priveşti la asta?

Avea vocea răguşită şi în prima clipă nu am recunoscut-o, aşa că am ezitat să-i dau ascultare. Ce ar putea să-mi arate un necunoscut în apă, atât de interesant încât să merite să-mi amân plăcerea întâlnirii cu căldura focului din sobă?

Apoi ceva în mintea mea s-a aprins, i-am recunoscut vocea gâtuită de emoţie, apoi l-am recunoscut şi pe el în întregul lui şi, înspăimântată ca niciodată, m-am apropiat şi am privit în apă: apa curgea întunecată şi murdară ca întotdeauna.

— Nu văd nimic, am şoptit cuprinsă de teamă.

— Uită-te mai bine, m-a îndemnat Virgil.

Am privit mai bine:

— Tot nu văd, am şoptit...

...şi chiar în aceeaşi clipă mi-am dat seama. Deşi era întuneric, iar apele râului erau întunecate, am văzut clar cum urcau înapoi spre munţi. L-am prins înspăimântată de braţ.

— Ce se întâmplă? De când curge aşa?

În loc să-mi răspundă, îmi arătă în jur:

— Priveşte !

Acum ştiam la ce să mă aştept, aşa că am văzut: un om a trecut pe lângă noi grăbit, mergând cu spatele, i-a urmat un autobuz, apoi am văzut cum fulgii se ridică din noroiul de jos şi cu un zbor elegant se înalţă spre cer.

M-am înfiorat şi Virgil m-a strâns în braţe. A privit şi el în jur, apoi a şoptit:

— „Şi Dumnezeu a alungat pe Virgil şi pe Ana din Eden şi i-a trimis înapoi spre Timpul din care au venit, pentru că au folosit cu nechibzuinţă Numărul Fiarei.” Cred că aşa va începe noua Geneză a lumii căreia tocmai i-ai dat naştere.

Am pornit îmbrăţişaţi spre casă, în timp ce soarele, apus cu numai o oră în urmă, se pregătea să răsară peste noua noastră lume.

Oul

Adam mă striga de undeva de după o stâncă. Vocea îi era slabă nu atât din cauza distanţei, cât mai degrabă din cauza spaimei. Dar de azi-dimineaţă am avut timp să ne obişnuim cu toţii cu spaimele lui, aşa că de la o vreme nu ne mai grăbeam deloc când ne striga. Puţin mai devreme, pe când tocmai începuserăm să urcăm, profitase de verdeaţa unor tufişuri dese de ienupăr şi se grăbise să se ascundă printre ele, „să lase o parte din bere jos, la poalele muntelui, să nu o urce tocmai în vârf”! Se cunoscuse cu Ionela de numai câteva zile şi încă se ruşina de ea, aşa că folosea mereu tot felul de eufemisme complicate pentru a-şi face cunoscute cele mai simple dorinţe. Dar ruşinea îi trecuse cu totul peste câteva minute, când, alb la faţă, năvălise dintre tufişuri, împiedicându-se şi încheindu-se din mers la pantaloni:

— Ursul, ursul, strigase el în şoaptă şi ne arătase undeva în spate, de unde tocmai sosise.

Eu şi Diana, care bântuiam de ani buni prin munţii de lângă oraşul nostru fără să fi întâlnit niciodată nici un urs, am privit întrebători unul la altul, apoi la tufişurile de ienupăr. Fără să ne vorbim, am făcut amândoi câţiva paşi într-acolo.

— Nu vă duceţi! şoptea Adam şuierat către noi. Hai mai bine să mergem, lăsaţi-l naibii de urs!

Luase rucsacul de jos şi o apucase pe Ionela de mână pregătindu-se de fugă.

Ionela îşi smucise mâna:

— Stai să vedem ce se întâmplă!

Am dat cu grijă crengile la o parte, şi la vreo sută de metri, în umbra deasă a unor brazi, am văzut o căprioară cu iedul ei. Păşteau liniştiţi, şi numai din când în când căprioara privea neliniştită spre noi, speriată probabil de zgomotul crengilor călcate de Adam în fuga lui.

— Veniţi să vedeţi ursul, le-am şoptit eu, şi, după un pic de codeală, au venit toţi să privească.

— Ei, pe naiba! A fost un urs, dacă îţi spun! îşi apărase Adam punctul de vedere.

În timp ce îi priveam, am găsit şi explicaţia. La un moment dat, iedul, care era destul de mare, a ajuns în spatele căprioarei şi nu i se mai vedea decât jumătatea din spate a corpului. Prin ochelarii mereu aburiţi ai lui Adam, ca sa nu pomenesc nimic de cele câteva beri băute, cele două corpuri puteau părea un urs ceva mai mititel care mergea în patru labe.

— Nici vorbă, se încăpăţânase Adam. A fost un urs, dacă vă spun!

Ionela îl apucase de mână şi-l privise galeş:

— Dar, Adam, dacă acum trei minute ar fi fost un urs acolo, tu crezi că cele două căprioare ar mai fi păscut acum atât de liniştite, tot în locul ăla?

În loc să fie impresionat de logica de fier a prieteniei lui, Adam o privise crunt de parcă ar fi spus: „şi tu, Brutus?” şi pornise de unul singur în sus spre înălţimi.

Asta fusese în urmă cu aproape o oră, iar acum precis mai văzuse ceva. Mi-am dat jos rucsacul, am scos sticla cu apă şi am început să beau liniştit.

Ionela şi Diana mă priveau zâmbind:

— Nu te duci? m-a întrebat una dintre ele.

Am pus încet dopul, m-am şters la gură şi m-am întins pe spate cu capul pe rucsac. Am gemut uşor în timp ce muşchii mi se destindeau şi am întors privirea spre ele:

— Nu mă duc! Stau bine aici, şi apoi, urşii nu urcă atât de sus… De fapt acum urşii nu există nici mai jos.

În copilărie văzusem doi urşi care veneau spre seară din munţii care înconjurau oraşul până la containerul unde duceam noi, copiii, gunoiul. Mereu îmi spuneau părinţii să m[feresc de ei. Aveam la mine tot timpul câteva coji de pâine şi le dădeam să mănânce. Erau blânzi, le mâncau copiilor din palmă. După o

vreme nu i-am mai văzut, cred că i-au prins pentru vreun circ sau vreo grădină zoologică. Au fost ultimii urşi văzuţi de mine în libertate.

De după stâncă a apărut Adam mai mult rostogolindu-se.

— Veniţi odată, când vă chem! E imens… Este… trebuie să îl vedeţi…

Ionela îl privi curioasă şi cred că îşi punea întrebări dacă era cazul să mai continue prietenia cu un individ atât de ciudat. Îşi ridică totuşi rucsacul de jos şi porni spre el.

— Să vedem ce, Adam? Un urs imens? am întrebat şi eu, fără a mă ridica însă de jos.

Adam îşi scoase surescitat ochelarii, apoi şi-i aşeză înapoi şi ne privi supărat.

— Ce urs, mă?! Voi sunteţi nebuni? Acolo sus este un ou…

Adam îmi este prieten de multă vreme şi aş fi vrut să nu râd, dar am simţit cum ligamentele coastelor îmi pârâie periculos de mult în încercarea de a mă abţine, aşa că până la urmă am dat drumul unui hohot imens de râs. Alături de mine au început să râdă şi fetele.

După un timp m-am oprit şi mi-am şters cu mâna lacrimile, apoi m-am uitat la Adam, care ne privea supărat şi roşu la faţă.

Am arătat spre stâncă:

— După stânca aia este un ou, Adam? Un ou imens?

Diana îmi ţinu isonul:

— La urma urmei, cât de imens poate fi un ou, Adam?

Adam privi când la unul, când la altul, apoi, dintr-o dată mai liniştit, spuse:

— În loc să staţi aici şi să vă hliziţi unul la altul şi toţi la mine, mai bine aţi urca câţiva paşi să vedeţi.

În mod curios, vocea lui dintr-o dată liniştită m-a convins mai mult decât orice, aşa că m-am ridicat şi mi-am pus rucsacul în spate.

— Păi, să mergem să vedem, atunci, am zis eu şi am pornit să ocolesc stânca.

În numai câteva clipe am urcat cei câţiva metri şi am ridicat capul. Apoi l-am mai ridicat puţin.

— Ei, acum ce spuneţi? întrebă Adam triumfător în spatele meu.

Nu-mi găseam cuvintele, aşa că nu spuneam nimic şi mă mulţumeam să privesc. În spatele stâncii, şi bine ascuns de ea, era un ou. Aş fi vrut să folosesc un alt cuvânt, nu cel folosit de Adam, dar îl găsise el pe cel mai bun: era imens. Părea să aibă vreo doi metri în diametru şi patru, poate cinci, în înălţime. Aproape cât stânca după care stătea ascuns. Avea o culoare gălbui-verzuie, cam aşa cum sunt ouăle de gâscă, şi era fără îndoială un ou. Şi dacă Adam, în fericirea lui că, în sfârşit, are şi el o dată dreptate, devenise cu totul nepăsător faţă de inedita lui descoperire, eu nu m-am putut opri să mă întreb oare cum arăta pasărea care fusese capabilă să facă o asemenea monstruozitate. Probabil că era mare cât o catedrală. Şi nu voiam să mă gândesc ce părere ar fi avut dacă ar fi apărut chiar acum şi ne-ar fi găsit pe noi cercetându-i capodopera. Şi cu gândul ăsta în minte, în loc să mă apropii mai mult, cum mă îndemna curiozitatea, am privit roată pe cer, cum mă îndemna prudenţa. Era senin şi fără nici o urmă de pasăre, nici mare, nici mică aşa că mi-am luat inima în dinţi şi m-am apropiat mai mult. Am luat o piatră de jos şi am ciocănit uşor în coajă.

— Eşti nebun? mă întrebă Adam în şoaptă. Chiar vrei să vezi ce este înăuntru? Sau vrei să îi dai idei… chestiei care este acolo?

Am mai ciocănit o dată, ascultând cu atenţie sunetul plin al oului, înainte de a-i răspunde.

— Nu vreau să dau nimănui idei, Adam. Dar vreau sa mă asigur că nu este totul o gigantică farsă. Sau că nu suntem la Camera ascunsă…

Adam şi fetele au început să privească suspicioşi în jur, dar nu se vedea nimic. Eram numai noi patru şi imaginea atât de dezolantă de pe Creasta Pleşuvă. Undeva mai jos începeau tufişurile şi apoi pădurea. În depărtare, printre două vârfuri stâncoase, se putea zări chiar şi oraşul de unde pornisem azi-dimineaţă. Aici, în jurul nostru, nu se vedea în schimb nici ţipenie de om: eram singuri! Numai noi şi oul imens şi absurd.

— Vă mai aduceţi aminte de pasărea Roc din Povestea lui Sinbad marinarul?

Diana ne privea întrebător şi aştepta de la noi un răspuns.

Fiind prietena mea, m-am simţit dator să-i demontez eu ipoteza:

— Diana, aia era numai o poveste. Şi apoi, pe aici nu sunt diamante.

Ionela privea fermecată oul şi şopti ca în transă:

— Poate că ăsta este oul primordial!

Am privit-o atent să văd dacă vorbeşte serios. Vorbea aşa convinsă, încât m-am apropiat iar de ou şi am ciocănit tare cu piatra în el.

— Ionela, oul ăla despre care vorbeşti tu este un concept filozofic. Nu poţi să ciocăneşti cu o piatră într-un concept filozofic.

Pentru a-mi demonstra spusele, am bătut iar cu piatra în ou. De data asta sunetul era mai sonor ca şi cum aş fi bătut într-un uriaş gong de bronz. Sunetul se reverberă cu ecouri adânci peste văile din jur. Am aruncat ca ars piatra din mână, dar Ionela nu păru să fi observat nimic, pentru că îşi continuă ideea:

— Păi nu-i deloc un simplu concept filozofic! Conform cosmogoniei vedice, căldura primordială a permis „clocirea” şi „spargerea” oului lumii. Şi oul ăsta a existat cu adevărat la începuturile lumii. Şi mai spune aceeaşi credinţă că, atunci când această lume îşi va sfârşi menirea, un nou ou primordial va apărea în preajma cauzei generatoare, gata să de-a naştere la o nouă lume…

Adam o privea cu capul plecat într-o parte, ca şi cum acum ar fi văzut-o pentru prima dată.

— Ce spui tu e prea greu pentru mine. Şi apoi, am citit undeva că nu poţi lua o hotărâre justă dacă ai glicemia scăzută. Aşa că hai să căutăm în rucsac, aşezăm masa, ne ridicăm glicemia la valori normale, apoi vedem ce mai hotărâm.

— Să mâncăm, spuse în şoaptă Ionela, începând să scotocească în rucsac. Mai ales că s-ar putea să fie ultima masă!

În ciuda tonului şoptit, Adam o auzi şi sări ca ars:

— Auzi? Mie nu îmi plac pesimiştii!

Şi cu gesturi smucite a început să scoată copanele de pui bine rumenite din rucsac.

În timp ce fetele încercau să dea o înfăţişare cât de cât estetică mesei noastre, Adam, nerăbdător, aşeză un ziar drept faţă de masă, apucă un copan de pui, o bucată de pâine şi începu să mănânce cu poftă.

Ionela tăie roşiile în felii egale şi le aşeză simetric lângă feliile de brânză tăiate la fel de meticulos. Mai rectifică puţin

simetria ansamblului, apoi spuse pe nerăsuflate ca şi cum ar fi citit dintr-o carte:

— Heidegger spune undeva că starea de neascundere ia naştere atunci când omul hăituieşte natura… Prin demersul său, cercetând-o şi studiind-o, el solicită o modalitate a scoaterii din ascuns. El îi cere astfel insistent naturii să se livreze ca obiect de cercetare până într-atât, încât şi obiectul dispare în lipsa de obiect ca o caracteristică a situării disponibile.

Un timp, Adam se opri din mestecat, privind-o uimit. Apoi înghiţi furios şi se răsti la ea:

— Noi nu am hăituit natura, dacă cumva asta ai vrut să spui. Şi nici afurisitul de obiect nu vrea să dispară. Obiectul ne hăituieşte pe noi cu mutra asta a lui de ou inocent.

Părea că şi-a epuizat argumentele pentru că începu iar să mănânce. Mestecă un timp în tăcere pe urmă aruncă argumentul suprem către Ionela:

- Şi în general înclin să dau dreptate la cei care spun că fetele care se iau la trântă cu filozofia nu sunt destul de trântite în viaţa reală!

Ionela îşi aşeză mai bine ochelarii pe nas şi spuse zâmbind cochet:

— Păi, sunt prietena ta, aşa că tu eşti de vină dacă nu mă trânteşti destul.

Adam se opri cu gura căscată şi se vedea după faţa lui că pregătea o replică dură, când Diana spuse cu o voce schimbată:

— Ascultaţi un pic aici! Dădu la o parte cu mişcări grăbite roşiile şi brânza de pe o porţiune din ziarul pe care erau aşezate şi începu să citească: „O veche legendă spune că într-un templu din Hanoi, sub bolta care arată locul unde este centrul pământului, se odihneşte o placă de bronz în care sunt fixaţi trei ţăruşi de diamant, înalţi de un cot şi subţiri cât mijlocul unei albine. Pe unul dintre aceşti ţăruşi creatorul a înşirat, la facerea lumii, 64 de discuri de aur curat, cel mai mare fiind pe placa de bronz, iar celelalte fiind din ce în ce mai mici până la capătul de sus al ţăruşului. Acesta este turnul lui Brahma. Zi şi noapte, fără încetare, un preot mută discurile de pe un ţăruş pe altul, urmând legile de neclintit ale lui Brahma. Acestea cer ca preotul să nu mute decât câte un disc o dată şi să nu aşeze niciodată vreun disc mai mare peste un altul cu diametrul mai mic. Când cele 64 de discuri de aur vor fi astfel mutate de pe ţăruşul unde

le-a aşezat Creatorul pe unul dintre ceilalţi doi ţăruşi, atunci turnul, templul şi brahmanii se vor preface în neant şi, cu un tunet asurzitor, lumea toată va dispărea…”

— Ei, şi ce are asta de a face cu oul? întrebă Adam încă morocănos.

— Ascultaţi mai departe, spuse Diana. De abia acum devine interesant: „Legenda de mai sus a dat naştere unei frumoase probleme de programare cunoscute de toţi elevii de liceu drept «problema turnurilor din Hanoi». Numărul total de mişcări pentru a muta discurile conform regulii specificate în legendă este de 18.446.744.073.709.551.615. Acest număr este atât de mare, încât, dacă un brahman ar face, fără să obosească, câte o mişcare pe secundă, am mai avea un confortabil număr de miliarde de ani până la sfârşitul lumii prezis de legendă. Vreo 58 de miliarde de ani, după un calcul sumar. Cum de curând studenţilor de la Facultatea de Informatică din oraşul nostru le-a fost donat un performant calculator mainframe, s-au gândit să simuleze pentru prima dată imensul număr de mişcări necesare. Cu ajutorul softului deosebit folosit, se vor putea simula 1.000.000.000.000.000 de mişcări ale discurilor pe secundă, astfel că în 18.446 secunde programul va fi terminat. Deci în ceva mai puţin de 13 zile! Datorită noutăţii extraordinare pe care o prezintă – se pare că este chiar o premieră mondială –, astăzi la ora 14, când se va încheia calculul, deşi este duminică, o mulţime impresionantă de oaspeţi străini vor fi prezenţi în laboratorul Facultăţii de Informatică. Bineînţeles că, din cauza vitezei extraordinare de procesare a datelor, nu este reprezentată grafic decât fiecare a miliarda mişcare a discurilor, şi chiar şi aşa discurile par pe ecranul monitorului mai degrabă un fel de ceaţă aurie decât discuri reale. Cei care doresc pot asista astăzi la această realizare de excepţie a tinerilor noşti informaticieni. Intrarea este liberă. Menţionăm ca o curiozitate că în urmă cu mai bine de o lună o experienţă similară a eşuat din cauza acţiunii unei secte din câte se pare, care era convinsă că o astfel de simulare, chiar fiind numai o simulare, va duce la sfârşitul lumii!”

Diana s-a oprit din citit, Adam s-a oprit din mâncat, iar eu am privit la ceas: două fără cinci.

— Mai sunt cinci minute, am spus eu cu un glas pe care nu mi-l recunoşteam. Bineînţeles, dacă tot ce scrie acolo este adevărat, am adăugat, văzând privirile pline de reproş ale fetelor.

Ca un avertisment, dinspre oul gigantic s-a auzit un trosnet şi în peretele oului, undeva în partea de sus, mi s-a părut că văd o crăpătură.

Diana s-a tras mai aproape de mine:

— Sărută-mă! Mi s-a făcut frig!

Ne-am ridicat în picioare şi am sărutat-o.

— Nu aşa! Mai tare! Ca şi cum ar fi pentru ultima dată!

Am sărutat-o încă o dată şi am închis ochii, încercând să mă prefac că nu aud cum în spatele nostru oul se deschide cu un tunet asurzitor.

Ultimul visător

Bărbatul culcat pe pat avea părul lung şi murdar, iar acolo unde atinsese perna, pânza albă şi scrobită căpătase o culoare incertă, cenuşie. Avea un somn agitat, se răsucea mereu şi strângea palmele de parcă ar fi încercat să apuce ceva văzut numai de el. Uneori i se părea că a găsit ce căuta, şi atunci un zâmbet fugar îi apărea pe buzele cenuşii. Era bătrân şi barba neîngrijită îl făcea să pară şi mai bătrân.

— Ar fi trebuit să îl spălăm, spuse doctorul în chip de scuză, dar a fost adus aseară după ce personalul...

— Nu! ţipă bărbatul de lângă pat. Văzând că bătrânul din pat se foieşte neliniştit, adăugă în şoaptă, dar cu o voce încărcată de tensiune:

— În nici un caz nu trebuie să îl spălaţi sau să îi modificaţi în vreun fel înfăţişarea sau… felul de a fi.

— Dar, domnule ministru, nu putem să îl lăsăm aşa. Precis are şi paraziţi… Mâine dimineaţă, la prima oră, vă asigur…

Omul în costum păru cuprins de disperare şi îşi strânse capul în mâini într-un gest atât de sfâşietor, încât doctorul se grăbi să îl asigure:

— Am înţeles, domnule ministru. Interese de stat superioare impun păstrarea înfăţişării acestui om…

Fără să vrea şi în ciuda neliniştii care îl frământa, ministrul zâmbi o clipă amuzat. Apoi dădu iar cu ochii de chipul bătrânului care se zbătea în somnul lui neliniştit.

Oftă şi spuse:

— Să sperăm că apucă dimineaţa! Îl apucă pe doctor de cot şi îl conduse la unul dintre geamuri. Afară, noaptea caldă de mai îşi trimitea spre salonul mic şi cochet miresmele îmbătătoare.

— Priveşte, doctore, îl îndemnă ministrul. Uită-te şi spune-mi ce vezi!

Sub ei se aşternea parcul micii clinici particulare. Cochet şi bine îngrijit, îşi întindea aleile cu o precizie de-a dreptul matematică până aproape de gard. Rondourile de flori, cercuri perfecte, păreau trasate de compasul unui geometru obsedat de precizie. O boare parfumată de vânt scosese de undeva câteva ghemotoace de hârtie şi se distra cu ele, împingându-le jucăuşă de-a lungul aleilor înainte de a le arunca poznaş pe peluza din faţa geamului.

— Am înţeles, să trăiţi! Trimit acum portarul să le ridice!

Ministrul oftă greu:

— Nu, doctore, nu ai înţeles. Lasă hârtiile acolo şi priveşte mai departe, acolo, spre capătul străzii. Ce vezi?

— Nu se vede nimic. E prea întuneric…

— Priveşte de-a lungul becurilor…

Doctorul se întoarse spre ministru. Vru să spună ceva, apoi se opri şi se întoarse iar spre geam, privind lung în întuneric:

— Nu se vede, şopti el stins. Doar ştiţi şi dumneavoastră..., avea glasul pierdut şi aproape rugător.

Ministrul era însă neîndurător:

— Ştiu, dar vreau să îmi spui dumneata! De ce nu se vede, doctore? Nici acum, şi nici mâine dimineaţă când va răsări soarele.

Doctorul privi o clipă spre omul adormit din pat de parcă i-ar fi cerut ajutorul. Bătrânul cerşetor se foi un timp prin somn, apoi se întoarse cu spatele la ei şi începu să sforăie uşurel, ca scăpat de o mare povoară. Simţind aţintită asupra lui privirea întrebătoare a ministrului, ridică neputincios din umeri:

— Nu se vede, şi gata! Aşa este de când am apucat noi... Irealitatea... doar ştiţi că nu este bine să vorbim despre asta...

Ministrul plecă de lângă geam şi se apropie iar de pat. Privi minute în şir somnul greu ca un leşin al omului, apoi se întoarse spre doctor:

— S-au găsit documente, poate nu prea clare şi nici foarte sigure, din care rezultă că pe vremuri puteai să vezi în jurul tău cât cuprindeai cu ochii.

Doctorul se înecă încercând să se prefacă surprins: se afla pe teren alunecos. Ministrul însuşi vorbea despre lucruri interzise. Tuşi încurcat, apoi spuse cu o voce pe care o voia nepăsătoare:

— De fapt, am auzit ceva... În general, bătrânii povestesc, dar am crezut tot timpul că sunt numai legende... despre care, după cum ştiţi, este interzis să se vorbească.

— Nu-s legende, doctore. E adevărat, cel puţin eu unul sunt convins de asta. E la fel de adevărat că pentru binele public a trebuit să interzicem discuţiile pe un asemenea subiect...

Rămase iar pe gânduri, apoi se apropie de mica bibliotecă a doctorului. În toate casele şi peste tot unde oamenii petreceau mai mult timp, îşi făceau o mică bibliotecă. Uneori cu numai câteva cărţi. Se spunea că poartă noroc şi că împiedică Irealitatea să se apropie. Doctorul nu avea decât trei cărţulii, şi nici acelea foarte bine păstrate.

Ministrul o luă pe cea mai mare şi se uită prin ea.

— Şi mai ales, spuse el într-un târziu, pe vremuri cărţile astea erau pline. Nu lipsea din ele nici o literă.

Flutură cartea în faţa ochilor doctorului, răsfoindu-i cu înverşunare paginile. Pe foile albe, ici-colo câte o literă stingheră încerca să spună ceva.

Doctorul clătină neîncrezător din cap.

— E adevărat, doctore! insistă ministrul. E foarte adevărat! Ce am să îţi spun acum e secret de stat, dar am să te implic ca să înţelegi câtă grijă trebuie să ai de omul asta. Trebuie să îl salvăm. Poate că este ultimul Visător…

Doctorul făcu o încercare nereuşită de a-şi ascunde dispreţul. Arătă spre pat, unde sforăitul se transformase într-un horcăit întrerupt din când în când de o tuse seacă:

— El? Epava asta umană?

Ministrul zâmbi îngăduitor:

— Ştim prea puţine despre vise, doctore… Dar se pare ca Visătorii nu trebuia să arate ca el – arătă spre omul solid din serviciul secret, care stătea lângă uşa salonului şi îi urmărea atent din priviri –, şi nici să fie îmbrăcaţi… – privi în jur să caute un termen de comparaţie, nu găsi, aşa că se apucă de reverul hainei: aşa, ca un ministru. Nu ştim nimic despre cum ar trebui să arate un Visător dar eu bănuiesc că el este. Vreau să îl menţinem cât mai mult în viaţă, dar fără să… – ministrul se poticni o clipă, căutându-şi cuvintele. Cum să îţi spun? Menţinut în viaţă, dar fără să piardă această calitate, presupunând că o are. Şi, cum nu ştim ce anume îl face să fie Visător, nu trebuie ca din întâmplare sau neştiinţă să anulăm acest talent. În legende se spune că majoritatea Visătorilor aveau o condiţie fizică precară şi un mod de viaţă renegat de orice cetăţean onorabil. Vagabondau şi erau murdari şi plini de paraziţi. Mă întreb oare dacă nu ar fi posibil ca unul dintre aceşti paraziţi să producă un drog care ajungând în sânge să inducă visele…

Ministrul rămăsese un timp pe gânduri, examinând ipoteza care se vede treaba că atunci îi venise în minte.

Doctorul dădu din mâini ca şi cum ar fi alungat de lângă el o insectă sâcâitoare:

— Vă rog, domnule ministru, nu este nevoie să insistaţi… Îmi dau cuvântul că ne vom da toată silinţa numai să ne spuneţi ce anume să facem ca nu cumva, din exces de zel, să ne depăşim atribuţiunile.

— Ştim atât de puţine despre Visători… – se opri o clipă şi privi spre paznic, dar acesta privea cu ochi goi şi inexpresivi

undeva în spaţiul dintre ei doi, aşa încât continuă, coborând totuşi glasul: pe vremuri, se pare că toţi oamenii visau… ştiu că toţi credem că sunt numai legende, dar se pare că există un sâmbure de adevăr în ele. Şi mai este ceva… S-au găsit fragmente disparate de informaţii care puse cap la cap ar demonstra că atunci… în vremurile acelea totul în jurul nostru era real.

Doctorul îl privi cu îndoială:

— Cu tot respectul, domnule ministru, dar parcă nu îmi vine să cred…

Ministrul oftă greu:

— Drept să îţi spun, parcă nici mie, dar îţi dai seama ce frumos ar fi trebuit să fie… Să vezi până departe, să poţi să calci peste tot fără să îţi fie frică să păşeşti în neant… – rămase cu ochii goi privind surâzător undeva în întuneric.

Din respect, doctorul îşi opri un oftat îndurerat:

— Înţeleg, domnule ministru. Ştiu cum este… Anul trecut, fiica mea se întorcea cu colegii de la şcoală… Un Vârtej Rapid de Irealitate a luat trei copii atunci… – vru să mai spună ceva, dar se opri cu ochii plini de lacrimi.

Ministrul se apropie de el şi îl bătu pe umăr în semn de înţelegere.

— Toţi am pierdut pe cineva, doctore, şi de asta este atât de important să studiem Visătorii… atunci când avem şansa să îi întâlnim. Se spune că realitatea, aşa cum există ea în jurul nostru, este o secreţie a visurilor sau poate numai a minţii lor şi că fragmentele astea de realitate care mai există în jurul nostru sunt generate de câte un Visător. Mai sunt câteva sute de astfel de insule, cu cele mai multe ţinem legătura prin radio şi schimbăm informaţii. Din când în când, câte una nu mai răspunde, şi atunci bănuim că Visătorul ei a murit…

Îşi făcu mâna căuş şi se apropie şi mai mult de urechea doctorului:

— Acolo unde a fost găsit cerşetorul… era un fel de groapă de gunoi. Sub el oamenii mei au găsit o bucată veche de ziar pe care se puteau citi toate cuvintele. Toate cuvintele, doctore, îţi dai seama ce înseamnă asta?

Doctorul clătină neîncrezător din cap:

— Poate că era ceva scris recent…

— Nu era deloc recent, avea ani de zile vechime. Se putea citi data de apariţie a ziarului… Veche de ani de zile…

Vocea ministrului coborâse atât de mult, încât doctorul trebui să facă un efort ca să îl poată urmări.

Răsfoi dus pe gânduri cartea pe care o ţinea în mână. Pe copertă erau câteva litere: „Po…i”, dar după distanţa dintre ele ministrul îşi dădu seama că fusese un cuvânt mai lung.

— „Po…i”… Ce o fi vrut să spună aici? întrebă nedumerit ministrul şi privi întrebător spre doctor, care ridică neajutorat din umeri.

— Nu ştiu, domnule ministru. Eu aşa am moştenit-o de la tatăl meu.

Ministrul o aşeză cu gesturi delicate înapoi în bibliotecă.

— Ei, nu-i nimic. Cu puţin noroc, dacă teoria mea se dovedeşte adevărată, în noaptea asta vom afla…

Luă de la paznic o servietă cu cifru şi se apropie de pat.

— Trebuie să mă ajuţi, doctore. Vreau să fac o experienţă…

— Sigur că da, domnule ministru! Doar să spuneţi ce trebuie să fac…

Ministrul trase un scaun mai aproape, scoase apoi cu veneraţie o carte groasă din servietă, şi după grija cu care o manevra se vedea că era o carte importantă. Se aşeză apoi comod, ţinând la îndemână cărţile:

— Priveşte la el, îi spuse doctorului, şi spune-mi când începe să viseze…

În faţa privirii nedumerite a doctorului, spuse exasperat:

— Aşează-te în aşa fel încât să-i vezi ochii. Spune-mi când încep să i se mişte sub pleoape cu mişcări rapide.

— Am înţeles acum, spuse doctorul uşurat şi, luându-şi şi el un scaun, se aşeză de partea cealaltă a patului, în faţa bolnavului.

Timpul începu să se scurgă monoton şi în micul salon nu se auzeau decât sforăiturile întrerupte din când în când de gemete ale cerşetorului. Părea foarte bătrân şi doctorului îi trecu prin minte că, dacă ministrul avea dreptate şi el era Visătorul care le menţinea fragmentul de Realitate integru,

atunci se explică de ce acesta părea că se micşorează pe zi ce trece: poate că suprafaţa fragmentului generat de fiecare Visător era proporţională cu vitalitatea lui. După cum arăta, nici nu se mira ca vârtejurile Irealităţii apăreau atât de des. Oftă şi se gândi privindu-i faţa suptă şi scofâlcită: „Să sperăm că nu moare! Cel puţin, nu până aflăm mai multe”.

Geamurile începură după un timp să se lumineze puţin câte puţin, şi cei doi aproape îşi pierduseră răbdarea, când dintr-o dată bolnavul începu să se foiască, scoase câteva cuvinte mormăite, apoi se linişti.

— Acum, acum îşi mişcă ochii, şopti doctorul surescitat.

Ministrul începu să răsfoiască nerăbdător tomul cel gros, apropiindu-l de capul celui adormit. Sub ochii lui uimiţi, literele apăreau una câte una, aşezându-se cuminţi în cuvinte şi propoziţii.

Citi timp de câteva minute lungi, sub privirea tot mai nerăbdătoare a doctorului. Se uită la el o clipă cântărindu-l din ochi, apoi spuse: creator

— Ascultă aici ce scrie: „În timpul ultimei conflagraţii, una dintre micile ţări care nu aveau nici o posibilitate de a înfrunta în mod direct marile puteri s-a gândit să îşi aducă şi ea modesta contribuţie la mersul războiului. A modificat genetic virusul gripei astfel că toţi cei care se îmbolnăveau deveneau incapabili să viseze. Logica făuritorilor acestui nou virus părea perfectă: omul are nevoie nu numai de somn, ci şi de vise! Lipsiţi de posibilitatea de a visa, în curând toţi soldaţii marilor puteri se vor dovedi incapabili să se ţină pe picioare, iar marile puteri înseşi vor fi la cheremul micii ţări care urma să deţină, singură, antidotul. Planul se dovedi perfect, cu excepţia a două mici amendamente: mai întâi pentru că geneticienii micii puteri au creat un retrovirus care se modifica permanent, asta pentru a fi cât mai greu de combătut. Apoi, au văzut cu nedisimulată surprindere că mutaţiile noului virus erau atât de rapide, încât nici măcar vaccinul preparat de ei nu le mai făcea faţă. Aşa că încetul cu încetul s-a îmbolnăvit toată lumea, şi această caracteristică genetică s-a transmis şi urmaşilor de ambele sexe. La toată populaţia pământului, cu excepţia câtorva indivizi care aveau, se pare, o imunitate naturală. E adevărat că de murit nu a murit nimeni: după câteva săptămâni în care lumea a umblat mai mult sau mai puţin năucă pe străzi, toţi şi-au

revenit. Fiinţa umană dovedea o putere de adaptare ieşită din comun. Şi, deşi războaiele au încetat, lumea nu avea să mai fie niciodată aceeaşi. Abia atunci s-a adeverit că realitatea, aşa cum o ştim noi, există numai pentru că o visăm. Speculaţiile filozofilor s-au dovedit cumplit de adevărate. Lumea a continuat să mai existe numai în preajma acestor visători, în rest existând ceva amorf, lipsit de consistenţă şi formă. În lipsă de alt cuvânt mai bun, a fost numit Irealitate. Din nefericire, în funcţie de caracteristicile individuale, ei nu puteau susţine realitatea decât pe o rază variind între 30 şi 50 de kilometri, în funcţie de vitalitatea lor. În ciuda eforturilor geneticienilor, caracteristicile visătorilor se pare că nu pot fi transmise urmaşilor, astfel că perspectivele de viitor sunt sumbre pentru că numărul lor scade drastic în fiecare an…”

Spre sfârşit, vocea ministrului devenise aproape o şoaptă tot mai stinsă, până când se opri cu totul.

— Deci asta era, spuse doctorul tot în şoaptă. Asta era, spuse el şi privi afară, unde se luminase cu totul şi acum zidul de Irealitate din depărtate se vedea clar.

Se întoarse spre ministru, care rămăsese tăcut, cu ochii privind în gol, apoi aduse din bibliotecă cartea din care citise mai devreme ministrul.

— Şi în cartea mea ce scrie? Mereu am fost curios să aflu…

Ministrul îi luă cartea şi o întoarse spre lumină, şi titlul i se vedea acum clar şi întreg: „Poezii”, de Magda Isanos. O răsfoi la întâmplare citind câteva pagini, apoi se opri şi spuse:

— Ascultă aici, doctore:

Şi mi se pare aşa ciudat că se mai poate
găsi atâta vreme pentru ură,
când viaţa e de-abia o picătură
Între minutu-acesta care bate
şi celălalt - şi-mi pare ne-nţeles
şi trist că nu privim la cer mai des,
că nu culegem flori şi nu zâmbim
Noi care aşa de repede murim…

Cei doi rămaseră tăcuţi privind din când în când afară, spre zidul înalt şi fumuriu, ca o ceaţă care venea încet-încet tot mai aproape de ei.

ÎNTÂLNIRE CU ISABEL

Am fost întrebat de multe ori despre prima mea întâlnire cu Isabel. Ei bine, trebuie să mărturisesc că nu-mi face nici o plăcere să-mi amintesc despre asta. Apariţia ei în viaţa mea a însemnat mai întâi de toate renunţarea la un întreg şir de tabieturi de burlac, adânc înrădăcinate în existenţa mea cotidiană, comodă şi în general lipsită de griji. Spun în general, pentru că mai aveam şi eu micile mele probleme pe care nu reuşeam întotdeauna să le rezolv chiar aşa cum aş fi dorit.

Cu una dintre aceste probleme mă confruntam de altfel şi în ziua în care am întâlnit-o. În dimineaţa zilei cu pricina, cum am ajuns la serviciu, mi-am amintit că am uitat robinetul de la baie deschis, astfel că toată ziua mi-am petrecut-o încercând să rezolv o problemă de clasa a patra: dacă un robinet care are un debit D curge într-o cadă care are o capacitate C şi din care se pot scurge atâţia litri pe minut, în câte ore se va produce o inundaţie de toată frumuseţea? Spre deosebire de elevul de-a patra, care opera cu date concrete, eu calculam numai pe bază de supoziţii. Nu ştiam nici ce debit ar putea avea robinetul, nu ştiam nici măcar capacitatea căzii din baie, ştiam doar că vecinul care locuia în apartamentul de sub garsoniera mea, Guguţă, cum îl alinta nevastă-sa, avea să-mi facă iar un scandal monstru. Aşa că este explicabilă, cred eu, graba cu care, la terminarea programului, mă îndreptam spre locul dezastrului. Prin minte îmi fluturau numai imagini în care Guguţă se răţoia la mine şi tocmai mă întrebam, cu legitimă îngrijorare, dacă scumpul de Guguţă nu va trece de la ameninţări la fapte, cum

îmi tot promitea de vreo trei inundaţii încoace, când Isabel, pe lângă care tocmai treceam, mă întrebă:

— Te grăbeşti tare, şefule?

M-am oprit şi am privit-o surprins: nu o cunoşteam şi în mod sigur nu o mai văzusem niciodată. Părea o tânără de curând ieşită din criza de timiditate a adolescenţei şi care vrea pe toate căile să recupereze ce i se pare că a pierdut. Era nepieptănată după ultima modă care bântuia printre tineri şi îmbrăcată conform cerinţelor unui curent futurist din care pe moment am observat numai tricoul bine mulat, pe care părea să-l fi împrumutat de la un frate cu câţiva ani mai mic ca ea. Pe tricou, cu litere roşii, o inscripţie în limba engleză lansa o invitaţie fără echivoc.

„Poate nu ştie engleză“ – am scuzat-o eu în gând –, „la urma urmei, tinerii ăştia nu pot fi chiar atât de pervertiţi cum par!“

În ciuda gândului liniştitor am simţit cum roşesc; am tuşit uşor ca să-mi dreg glasul şi i-am spus cât am putut mai ferm că da, mă grăbesc, şi încă destul de tare.

— Păcat, spuse ea şi făcu un pas spre mine de lângă stâlpul de care stătuse sprijinită. Aş fi putut să-ţi spun lucruri interesante…

Mai făcu un pas şi, deşi ştiu că pare de necrezut, mă luă de braţ. Am încercat să-mi eliberez braţul, îngrozit la gândul că şeful-contabil e la numai câţiva paşi în urma mea şi este imposibil să nu ne vadă.

Lângă mine, fata simţi încercarea mea de a mă elibera, fiindcă mă privi cu un zâmbet uşor amuzat şi-şi înteţi puţin strânsoarea:

— Te caut de prea multă vreme ca să-ţi dau drumul. Să mergem acasă…

Probabil i s-a părut că nu fusese destul de explicită, pentru că a simţit nevoia să precizeze:

— Acasă la tine!

— Nu se poate, am gemut eu înspăimântat, amintindu-mi atât de Guguţă, cât şi de madam Bubuleac, cerberul blocului, care stătea toată ziua la intrare şi inventa cele mai teribile zvonuri pe care la putea născoci o minte omenească. Asta fără să-i dau nici cel mai mic motiv… Dar, dacă mă vede intrând în garsonieră cu zvăpăiata asta, sunt pierdut.

Zvăpăiatei nu părea să-i pese prea mult de neliniştea mea, ba se pare că nici lipsa de colaborare nu o deranja, de unde am tras concluzia că ştie drumul spre modesta mea garsonieră.

La intrarea în bloc, rumoare. Guguţă, care atunci când este în toane bune are vreo doi metri, acum părea mai înalt şi vocifera ceva cu glas subţire şi plin de patimă. Dacă ar fi vorbit despre altul, poate contrastul dintre vocea de sopranä şi statura de Hercule m-ar fi amuzat teribil, dar aşa, pur şi simplu mi-a venit să o iau înapoi. M-aş fi întors dacă nu ar fi trebuit să închid robinetul şi mai ales dacă mâna fermă a fetei de lângă mine nu m-ar fi oprit.

Un răget surd mă avertiză că Guguţă a dat cu ochii de mine şi o notă aparte din vocea dintr-o dată răguşită părea să anunţe că răbdarea lui, greu încercată de inundaţiile mele, a ajuns în sfârşit la capăt. De emoţie, mi s-au aburit ochelarii, drept care nu am văzut prea bine ce s-a întâmplat. Am auzit mai întâi un tropăit înfundat ca şi cum un rinocer în plină maturitate s-ar fi repezit spre mine, am simţit cum braţul fetei s-a încordat uşor, a urmat un urlet de durere şi pământul s-a cutremurat ca izbit de un corp greu. Mi-am şters în grabă ochelarii, şi siluetele nesigure din preajma mea şi-au precizat identitatea. Pata maronie din stânga era madam Bubuleac, care încremenise cu mâna la gură, iar pata albastră de la picioarele noastre era chiar Guguţă; gemea uşor şi încerca să se adune de jos. Mai erau câţiva vecini pe băncile din faţa intrării, iar alţii priveau cu gura căscată de pe la geamuri.

— Am călcat pe ceva şi am alunecat, se scuză Guguţă spre ei după ce se sculă de jos, apoi se întoarse spre mine cu o bună parte din elanul iniţial tăiată.

Întinse mâinile cât două lopeţi şi în ochi i se aprinseră iar luminiţele acelea crude.

— De el nu ai voie să te atingi, spuse cu o voce calmă şi egală fata de lângă mine, dar buldozerul din faţa mea nu părea să o fi auzit.

Aş fi vrut să am iar ochelarii aburiţi şi să nu fi văzut niciodată scena care a urmat: plăpânda adolescentă de lângă mine a întins mâna, l-a prins pe Guguţă de gulerul treningului şi, cu efortul pe care îl fac eu ca să mut un dosar de pe birou, l-a aruncat undeva în mijlocul zonei verzi.

Am înghiţit în sec şi am dat să-mi trag mâna, să scap. Fata m-a privit zâmbitoare şi mi-a spus:

— Să mergem!

Am urcat scările cu mutra unui condamnat la moarte, frământat de un gând: oare ce o să-mi facă fiinţa asta când o să fiu între patru ochi cu ea?

Am deschis cu degetele tremurând uşa, ea s-a repezit şi a oprit robinetul din baie, a luat apoi o mătură şi a început să dea cu îndemânare apa spre scurgere, privindu-mă din când în când printre gene ca şi cum mi-ar fi bănuit dorinţa de a evada.

A terminat în câteva minute, apoi m-a luat de braţ şi m-a tras după ea în dormitor. M-a împins într-un fotoliu, apoi s-a aşezat şi ea pe pat în faţa mea.

— Ei, acum putem sta în sfârşit de vorbă! Ştii cine sunt?

— Nu, am spus eu cu o voce pierită, ca şi cum asta ar fi fost o vină de neiertat.

— M-aş fi şi mirat, a zâmbit ea îngăduitor. Cred că nu ştii prea bine nici cine eşti tu…

— Ba asta ştiu, am spus grăbit, pe un ton parcă prea vehement, pe care l-am regretat imediat: „Dacă se înfurie cumva?”.

Am continuat ceva mai domol:

— Sunt Andrei Tomescu, inginer de sistem la Axel SRL. Pot să arăt şi legitimaţia… sau buletinul…

A început să râdă în hohote:

— Da, da, făcea ea printre sughiţuri de râs, Andrei Tomescu, bineînţeles, numai că…

Se linişti într-un târziu, dar tot îi mai trecea câte o undă de veselie prin ochi.

— Iartă-mă, dar, să-mi fi spus cineva că va reuşi atât de bine condiţionarea, nu aş fi crezut. Îmi pare rău că trebuie să-ţi subminez atât de profundele convingeri, dar eşti cu totul altcineva. Eşti Tom Anard, unul dintre cei mai buni agenţi temporali, şi… începând de astăzi eşti şeful meu.

Aş fi râs ca de o glumă reuşită dacă nu mi-ar fi fost vii în minte volutele lui Guguţă prin zona verde. Se vede treaba că neîncrederea îmi era prea vizibilă pe faţă, pentru că fata deveni mai serioasă.

— Este imposibil să nu îţi aminteşti chiar nimic, nimic! Doar ne-am întâlnit de atâtea ori la Centru, la antrenamente.

Încearcă să-ţi aminteşti… Mă numesc Isabel! Eram chiar preferata ta, spuse ea cu o uşoară urmă de cochetărie.

La figura mea, probabil tot neîncrezătoare, continuă grăbită:

— Pentru o mai rapidă integrare în societatea secolului, s-a apelat la o condiţionare totală… Într-o săptămână sau două ai să-ţi reaminteşti totul – bineînţeles, dacă isteţii de la condiţionare nu au greşit. Ar fi trebuit să te contactez numai după vreo lună, dar s-a ivit o misiune urgentă şi am fost trimisă să te întâlnesc şi, desigur, să te conving…

Am clătinat din cap; ştiam că nu e bine să-i contrazici pe nebuni, dar ce îmi spunea fata asta era prea de tot.

— Nu cred o iotă din tot ce spui, am rostit eu răspicat, cu o voce pe care mi-o voiam sigură şi calmă.

Păru pentru clipă încurcată şi mă privi neajutorată, dar, dintr-o dată, sări agilă şi se apropie de fereastră. Privi afară din spatele perdelei, apoi se întoarse spre mine.

— Vine iar individul care ne-a atacat. Este însoţit acum de unul cu o uniformă albastră, care, dacă nu mă înşel eu, este înarmat.

— O, Doamne! îmi scăpă mie fără să vreau. Stai liniştită, că nu-i decât nea Tomiţă, sectoristul.

— O fi, făcu ea serioasă, dar e înarmat. Şi, presupunând că nu îţi mai duci aminte chiar nimic despre misiunea noastră, ţin să-ţi spun că nu sunt aici numai pentru a te ajuta, cât mai ales pentru a te proteja…

— Nu am nevoie de protecţia unei fete! am exclamat eu cu un prost disimulat orgoliu masculin.

S-a uitat la mine uimită, apoi a dat din umeri şi mi-a spus pe un ton neutru:

— Nu sunt o fată! Sunt un android Cobra – şi îmi arată medalionul de la gât. Presupunând că nu mai ştii ce este un android Cobra, îţi reamintesc că este unul dintre cei mai puternici şi, fără îndoială, cel mai rapid.

Am rămas cu gura căscată. Nu-i o poziţie care mă avantajează, recunosc, dar cele auzite prea mă năuciseră. Am dat să-i răspund, când am auzit soneria de la uşă.

„Ăsta-i Tomiţă!“ m-am gândit eu şi m-am întors înspăimântat spre Isabel:

— Ascultă, te rog, ia loc pe fotoliu şi nu mişca pentru nimic în lume...

— E înarmat! făcu ea încăpăţânată.

— E doar un om însărcinat să păstreze ordinea. Probabil m-a reclamat Guguţă, dar nu o să se întâmple nimic, te asigur.

La privirea ei îndărătnică, am simţit că-mi sare muştarul:

— Dacă tot spui că îţi sunt şef, atunci am să-ţi dau un ordin. Stai jos!

Spre uimirea mea, s-a îndreptat spre unul dintre fotolii şi s-a aşezat.

— Dar să stea departe de tine, a bodogănit spre mine în timp ce mă îndreptam spre uşă să deschid.

Aşa cum am bănuit, era Guguţă, însoţit de nea Tomiţă, sectoristul cartierului. Acesta, după ce mă salută, îşi dădu chipiul mai pe ceafă şi spuse:

— Domnule Tomescu, am o reclamaţie împotriva dumneavoastră. Se pare că, împreună cu o cunoştinţă, l-aţi fi molestat pe numitul Iftode Grigore...

Încurcat, i-am poftit înăuntru. Mă simţeam vinovat măcar în parte, uitând pe moment că dacă nu ar fi fost Isabel probabil că eu aş fi fost cel molestat.

Când dădu cu ochii de Isabel, Guguţă făcu fără să vrea un pas înapoi. Dar simţindu-se sub scutul protector al legii izbucni surescitat:

— Ea este, domnule plutonier, ea este cea despre care vă spuneam!

Întinzând un deget acuzator spre bluza Isabelei, unde literele roşii invitau sfidător, „kiss me”, răbufni:

— Ia uitaţi-vă ce scrie acolo, pupă-mă, că atâta engleză mai ştim şi noi...

Dar plutonierul nu îi mai urmărea vorbăria; privea gânditor când la silueta fragilă a Isabelei, când la malacul de Guguţă. Se îndreptă spre Isabel:

— Nu vă supăraţi, domnişoară... Vreţi să-mi arătaţi puţin buletinul?...

Am văzut-o pe Isabel ezitând o clipă. Privi întrebătoare spre mine şi, văzând că nu spun nimic, vârî mâna în mica poşetă ce-i atârna pe umăr şi îi întinse plutonierului un buletin. Acesta îl deschise, privi poza, o privi pe Isabel, apoi mormăi ca pentru el:

Ionescu Isabel, născută în oraşul… la 16 mai, anul o mie nouă sute…

Mai făcu câteva calcule, apoi spuse satisfăcut:

— Aveţi aproape douăzeci de ani, majoră aşadar – şi îl privi ucigător pe Guguţă, care îi îndrugase probabil că pe lângă molestarea vecinilor mă ocup şi de coruperea minorelor.

— Da, îi zâmbi dulce Isabel, tocmai am venit în vizită la logodnicul meu…Ştiţi, urmează să ne căsătorim în curând şi am venit să mai punem la punct câteva amănunte privitoare la nuntă, când, la intrarea în bloc, am fost atacaţi de… – şi arătă cu capul revoltată spre Guguţă.

— Dânsa este cea care te-a molestat? îl întrebă sever plutonierul pe Guguţă.

— Da, ea este, doar v-am spus… Ia uitaţi-vă ce scrie acolo, că atâta engleză…

— Afară! îi spuse scurt sectoristul, apoi se întoarse spre noi: Vă rog să mă scuzaţi! – şi plecă grăbit în urma lui Guguţă.

Pe scări le-am mai auzit un timp vocile în timp ce închideam uşa:

— De data asta, îi spunea plutonierul, numai te amendez. Dar, dacă se mai întâmplă o dată, te reţin pentru tulburarea ordinii publice.

Am revenit în dormitor hotărât să pun lucrurile la punct o dată pentru totdeauna. Însă, când i-am văzut zâmbetul nevinovat, parcă mi-am mai pierdut din elan. Mai ales că mi-a ieşit în întâmpinare şi, cu o voce alintată, a început să mă flateze:

— Extraordinar, ce bine te-ai descurcat! Sinceră să fiu, mă aşteptam la o rezolvare în forţă a situaţiei, deşi asta ne-ar fi periclitat misiunea şi poate chiar rămânerea noastră aici…

Am privit-o atent să văd dacă nu descopăr în privirea ei vreun licăr de ironie. Dar nu, mă privea cu ochii limpezi şi strălucitori, pe cât se părea sincer încântată, deşi, dacă rememoram scena cu nea Tomiţă, aportul meu în rezolvarea situaţiei fusese minim, dacă nu chiar nul. Avea să mai treacă multă vreme până să-mi dau seama de câtă prefăcătorie era în stare Isabel atunci când credea ea că este necesar.

Oricum, chiar şi fără să ştiu asta, nu aveam de gând să mă las cumpărat de câteva laude…

— Lasă, lasă asta, am spus eu cu o voce pe care mi-o voiam cât mai fermă. Vreau să ştiu cine îţi dă dreptul să te prezinţi cunoscuţilor mei drept logodnica mea? Nu îţi dai seama că mă pui într-o situaţie jenantă?

Mă privi ofensată:

— Îmi dau seama că nu îţi mai aminteşti, dar să ştii că asta a fost ideea ta… Ai propus ca după condiţionare să vii aici cu aproximativ trei-patru luni înaintea mea pentru adaptare, integrare şi aşa mai departe… După ce veneam şi eu, urma să mă prezinţi cunoscuţilor, prietenilor şi vecinilor drept logodnica ta. Iar în toamnă, conform scenariului pe care l-ai propus şi care a fost aprobat de Centru, ne vom căsători… Ai avut perfectă dreptate, acum mi se pare şi mie că asta va fi cea mai bună acoperire…

Am rămas tăcut, încercând să mă concentrez, să fac legătura cu una dintre amintirile pe care ar fi trebuit să le am dacă spusele fetei din faţa mea ar fi fost cât de cât adevărate. Dar nu se lega nimic. Oricât m-aş fi gândit, ajungeam la aceeaşi concluzie: sunt Andrei Tomescu, angajat ca inginer de sistem la firma Axel SRL, cam… cu trei luni în urmă. Iar aici am venit din… o uşoară nedumerire parcă mă frământa, dar fără îndoială că era o aberaţie ce spunea fata asta… M-am aşezat încet pe un fotoliu, parcă cuprins de o uşoară ameţeală.

Isabel nu îmi dădu prea mult timp de gândire; luă un scaun, se făcu comodă în faţa mea şi cu un gest de o cuceritoare sinceritate îmi luă mâinile într-ale ei:

— Trebuie să mă crezi! Mizez pe faptul că am fost preferata ta în timpul antrenamentelor şi că mă lăudai de multe ori tocmai pentru puterea mea de convingere. Deci, periculos sau nu, am să-ţi spun ce avem de făcut şi ai să-ţi dai singur seama că nu prea avem de ales… Nu o să prea ai de ales…

Nu prea părea să ţină seama că eu scuturam încăpăţânat din cap, şi continua să mă ţină de mâini privindu-mă ţintă în ochi:

— A apărut aici, în spaţiul şi în timpul de care noi suntem responsabili, un cronofag… Trebuie să-l transferăm…

Am făcut ochii mari:

— A apărut un ce?

Isabel păru uşor amuzată, dar continuă răbdătoare.

— Un cronofag… Denumirea îţi aparţine, aşa că ar trebui să-ţi aminteşti ceva despre ei… Nimeni nu ştie prea bine CE sunt sau CINE sunt. Sunt multe teorii care încearcă să le explice prezenţa în universul nostru, dar cea mai acceptată este a ta…

Mi-am tras mâinile din mâinile ei şi m-am ridicat în picioare, apropiindu-mă de bibliotecă, privind gânditor la titluri: „Timpul“, „Timpul biologic şi timpul fizic“, „Timpul privit ca a patra dimensiune“… Rafturi întregi pline cu cărţi care aveau ca unic subiect timpul. În spatele meu, Isabel privea surâzând cărţile.

— În ciuda condiţionării, nu au reuşit să-ţi scoată din minte dragostea dintâi. Mă bucur că ai mai citit câte ceva… Aşa îţi vei înţelege mai uşor teoria. Deci, în elaborarea ei, ai plecat de la presupunerea că există două universuri… paralele, identice şi care se deosebesc numai prin faptul că în ele sensul de curgere al timpului este inversat. Şi ai mai presupus că între ele există un spaţiu în care timpul nu există… Un fel de zonă neutră. Ei bine, în acest loc există nişte fiinţe, entităţi sau naiba ştie ce sunt, care se hrănesc cu… timp. Din când în când, apar în universul nostru observabil şi se hrănesc cu timp. În urma lor nu rămâne decât un spaţiu încremenit. Şi se dezvoltă extrem de repede… Sper să-ţi aminteşti în curând ceva mai bine propria ta teorie, să mi-o explici pe îndelete şi mie, pentru că, sinceră să fiu, agent temporal sau nu, nu am priceput o iotă din ea. Deci va trebui să închiriem un elicopter din acela pentru împrăştiat îngrăşăminte, îi umplem rezervoarele cu praf de talc sau de cretă, îl împrăştiem peste cronofag ca să-l localizăm, ne întoarcem în timp câteva zile, când cronofagul este încă mic, îl introducem într-o incintă atemporală şi îl transportăm la Centru. Unde nu au decât să facă ciorbă din el. Aşa le-ai spus tu celor care îţi criticau metoda. Noi vi-l aducem, voi nu aveţi decât să faceţi ciorbă din el.

Rămân pe gânduri, în timp ce Isabel mă priveşte întrebătoare. Scot o carte din raft. „DE DIVINATIONE“, de Marcus Tullius Cicero. O deschid la întâmplare:

„Hoc idem signifiant graecus ille in eam sententiam versus: Quod fore paratum est, id summum exuperant Jovem“. Mă întorc spre Isabel şi-i traduc destul de aproximativ:

— Cam acelaşi lucru spune despre asta şi Cicero, „Ceea ce-i hotărât de destin până şi pe marele Zeus întrece“.

Isabel zâmbeşte cu gura până la urechi. Îi dau o palmă prietenească peste umărul plăpând şi-i spun:

— Dacă tot e hotărât de destin, să mergem să ne facem treaba!

Fiind primul cronofag vânat de noi, ar fi trebuit să am nişte amintiri ceva mai consistente. Dar totul se amestecă în mintea mea, de parcă gândurile mi-ar fi fost amestecate de palele elicopterului care ne-a dus la vânătoare. Am reţinut doar figura mirată a pilotului când i-am cerut să pulverizeze talcul peste zona pustie şi aridă unde apăruse ciudata fiinţă şi apoi stupoarea lui când a văzut pudra de talc vălurind şi luând forma cronofagului. Am coborât cu Isabel, am localizat punctul zero şi am făcut un salt înapoi în timp pentru a-l încarcera în incinta atemporală. De dus la Centru, l-a dus numai ea. Eu am rămas mai departe să-l salut zilnic pe Guguţă şi să evit privirile iscoditoare ale doamnei Bubuleac. Asta a fost prima mea întâlnire cu Isabel. O primă aventură dintr-un lung şir… Numai că, oricât am aşteptat, în mintea mea nu s-a trezit nici o amintire!

— Am să-i ucid pe cei care te-au condiţionat! spunea Isabel de fiecare dată când venea să mă ia într-o nouă aventură. Sunt sigură că au făcut-o intenţionat ca să scape de tine. Erai cel mai bun dintre ei. Îi deranjai…

Nu spuneam nimic, nu comentam în nici un fel spusele ei, îmi vedeam mai departe de munca de zi cu zi şi aşteptam cu o ciudată nerăbdare ca Isabel să mă scoată din cenuşiul existenţei mele cotidiene şi să plecăm într-o nouă aventură.

În aşteptarea ei citeam cărţi despre timp. Cel mai mult citeam din Marcus Tullius Cicero, care acum mai bine de două mii de ani părea că ştia totul despre necazurile mele. Uneori seara, înainte de a adormi, reciteam, cu ochii pe jumătate închişi de somn, din tratatul „Despre divinaţie“:

„Şi aşa cum în seminţe e deja conţinută vigoarea lăstarilor ce se vor ivi din ele, tot astfel în cauze sunt ascunse viitoarele evenimente…“ – şi mi se părea că peste umărul meu o aud pe Isabel cum chicoteşte încântată.

Să n-o săruţi pe Isabel

Se pare că petrecerea a fost o adevărată reuşită; cel puţin aşa m-au asigurat toţi cei care la sfârşitul ei mai puteau să-şi exprime cât de cât coerent opiniile. Tocmai conduceam spre ieşire un grup gălăgios şi vesel când am văzut-o pe Isabel că îmi face un semn discret.

— Maestrul vrea să-ţi vorbească înainte de a pleca, îmi zâmbi ea fermecător atunci când am putut ajunge în preajma ei.

— Crezi cumva că…? întreb eu nedumerit şi privesc spre fotoliul din colţ, unde bătrânul Norris, un fel de invitat de onoare al serii, mă aştepta privind posomorât într-un pahar pe care îl bănuiam a fi gol.

— Dragule, se alintă Isabel, eu nu cred nimic! Dar dacă mă rogi pot să-ţi calculez probabilitatea ca el să fie cel pe care îl căutăm…

La gestul meu de nerăbdare continuă:

— Hai, du-te liniştit! O să conduc eu invitaţii care mai sunt… Şi, zău, nu mai fi aşa crispat, petrecerea a fost minunată!

M-am îndreptat spre fotoliul din colţ, unde mă aştepta Norris, nu înainte de a lua de pe o măsuţă din apropiere două pahare. I-am întins unul şi m-am aşezat alături.

— Ei bine, tinere, spuse Norris după ce am ciocnit, aş vrea să stăm câteva clipe de vorbă. De fapt, am vrut să te abordez ceva mai devreme, dar erai prea ocupat să primeşti felicitările pe care sper să nu faci prostia să le crezi tot atât de sincere pe cât sunt de înflăcărate…

Am privit spre Isabel, care tocmai conducea ultimii invitaţi spre ieşire, apoi m-am întors către omul de lângă mine.

— Vă ascult, am spus, cu speranţa că Isabel se va descurca fără să facă nici o gafă.

Norris, observându-mi privirea îngrijorată, probabil că o interpreta în felul lui, pentru că nu se putu abţine să nu spună, ascunzând un zâmbet maliţios în spatele paharului:

— Fie vorba între noi, am impresia că eşti invidiat de confraţi mai mult din cauza tinerei, fermecătoarei, dar mai ales

ascultătoarei tale soţii decât din pricina efemerului succes literar.

— Bârfe, maestre, bârfe! sar eu indignat. Ar fi în stare să născocească orice, numai să nu recunoască adevărata cauză a succesului şi implicit a invidiei lor: talentul.

— Poate, poate, făcu el îngăduitor. Dar să nu divaghez… Vreau să te avertizez asupra unui pericol pe care îl simt dând târcoale în jurul tău.

— Pericol? întreb eu uimit. Singurul pericol de care ştiu mă pândeşte din partea croitorului soţiei mele. Dar, cu succesul de care se bucură romanul meu, sper să-i pot achita în sfârşit facturile.

A zâmbit îngăduitor:

— E vorba de un pericol pe care eu nu l-am ştiut evita, tocmai pentru că la început, departe de a părea un pericol, îţi închipui că este o adevărată mană cerească… Începi prin a-ţi pierde personalitatea de scriitor, iar arta ta va fi aservită unor scopuri pe care nici măcar nu le vei înţelege…

La figura mea probabil nedumerită, continuă:

— Mai bine să-ţi povestesc totul de la început… Ai să înţelegi astfel despre ce este vorba… Acum vreo treizeci şi ceva de ani, la scurtă vreme după apariţia primului meu roman, mă pomenesc într-o zi căutat de un om pe care nu-l mai văzusem niciodată. Se numea Baffin, mi-a zis că era reprezentantul unei edituri foarte serioase şi că ar dori să-mi facă unele propuneri. Banii de pe primul meu roman se topiseră îngrijorător de repede, inflaţia nu este de loc apanajul vremurilor de azi, aşa cum ne place uneori să o credem, astfel că i-am ascultat cu interes propunerile. Sincer să fiu, m-au contrariat puţin clauzele contractului prin care mă obligam, în schimbul unei sume care mi s-a părut atunci enormă, să cedez editurii, care nici măcar nu era nominalizată, manuscrisul unui roman, ea arogându-şi dreptul să-l publice când şi sub ce nume ar fi dorit…

— Sper că nu aţi acceptat, am intervenit eu.

— Bine ar fi fost, oftă el din greu. Din păcate, nu am putut rezista tentaţiei. Mi-am spus – dar un caracter slab găseşte întotdeauna scuze pentru propriile-i greşeli – că astfel îmi voi asigura o relativă independenţă materială şi mă voi putea dedica ideilor cu adevărat importante care mă frământau, nu unor fleacuri comerciale, cum îmi cereau editorii… Dar banii de

pe atât de ciudatul contract s-au terminat cu mult mai repede decât prevăzusem eu, astfel că, atunci când am fost vizitat din nou de Baffin, în loc să-l dau pe uşă afară, l-am primit cu braţele deschise. Pentru a mări preţul am început să inventez scrupule şi remuşcări, pe care de altfel nici nu le aveam. Cred că se aştepta la asta, mi-a spus că mă înţelege, în fond eram scriitor, şi i se părea firesc să vreau să-mi văd numele scris pe coperta cărţilor şi să mă bucur de preţuirea confraţilor şi a cititorilor. Drept urmare mi-a oferit în schimbul noului meu roman aceeaşi sumă ca prima dată, împreună cu manuscrisul unui roman destul de bun pe care puteam să-l public sub numele meu. Din nou am acceptat, deşi de data asta chiar că nu mai pricepeam nimic. Şi a trecut destul timp până când datorită unei întâmplări am aflat adevărul. Baffin nu era altceva decât un traficant ordinar, chiar dacă venea din viitor. Venea dintr-un viitor îndepărtat unde calculatoarele, acum bieţi copii neajutoraţi în faţa actului artistic, înlocuiseră omul până şi în artă, ultima redută cucerită, şi ea, de maşini. Acestea ofereau atâtea facilităţi în domeniul creaţiei, încât nu este de mirare că scriitorii, ca şi alţi artişti de altfel, deveniseră o specie pe cale de dispariţie, dar cu atât mai preţuiţi şi mai încărcaţi de onoruri, drept care mulţi erau în stare să plătească sume astronomice pentru a putea trece drept scriitori… Cum cererea generează oferta, au apărut şi indivizi de teapa lui Baffin, care se ocupau tocmai cu o asemenea contrabandă. Asta pentru că în acel viitor, pentru a putea publica un roman, acesta trebuia verificat de un aşa-zis detector de opere umane, care elibera apoi un certificat ce autentifica faptul că textul era scris de un om şi că nu mai fusese publicat de-a lungul istoriei. Şi se pare că aceste detectoare nu puteau fi aşa uşor înşelate, pentru că, altfel, Baffin nu s-ar fi complicat cu o atât de periculoasă contrabandă de-a lungul timpului. Cred că nu mai este cazul să îţi spun că ceea ce îmi oferea el în schimb erau opere scrise de calculatorul lui personal; din câte am aflat, putea să scrie cam o sută pe oră…

Rămase un timp tăcut, pe gânduri. Apoi, văzând că nu spun nimic, sorbi din pahar şi continuă:

— Ai să te întrebi, poate, de ce nu am renunţat după un timp. După cum probabil bănuieşti, Baffin a început să mă şantajeze că, dacă renunţ, va da totul în vileag, sau măcar o

parte… adică faptul că gloria mea se bazează pe nişte texte scrise de o maşină… Iar eu mă simţeam prea bătrân pentru a lua totul de la capăt. Eram celebru, eram prizonierul unei celebrităţi la care ţineam, chiar dacă era obţinută cu nişte romane scrise de o maşinărie…

Se ridică greoi din fotoliu, puse paharul pe măsuţa de alături, apoi îmi întinse mâna.

— Te las acum, dar aş fi bucuros să ştiu că m-ai crezut, deşi toată povestea asta pare atât de stranie…

I-am strâns mâna şi l-am asigurat că tot ceea ce mi-a povestit pare foarte verosimil, şi mai ales i-am promis că voi fi precaut dacă îl voi întâlni vreodată pe Baffin. Apoi l-am condus spre hol, unde se instalase de câteva minute o tăcere suspectă, care nu prevestea nimic bun. Acolo am văzut că ceea ce sperasem toată seara să nu se întâmple se şi întâmplase deja: individul înalt, cu mustaţă şi care tot timpul o urmărise pe Isabel din ochi manevrase în aşa fel, încât să rămână ultimul cu ea. Când Isabel, ca o bună gazdă ce o sfătuisem să fie, i-a întins mâna la despărţire, el încercase probabil să o sărute. Iar acum Isabel îi strângea mâna fără ca pe faţa ei delicată să se vadă urma vreunui efort, dar mustăciosul se înroşise la faţă în strădania de a-şi elibera mâna. L-am expediat oarecum grăbit pe Norris, care privise scena în tăcere, cu coada ochiului, dar cu politeţea unui perfect om de lume se prefăcuse că nu o bagă în seama, apoi m-am întors spre cei doi.

— Isabel, dă-i drumul!

De obicei, ceea ce îi spun execută instantaneu, motiv pentru care, aşa cum observase şi bătrânul Norris, eram destul de invidiat de cunoscuţi, dar de data asta a avut o oarecare ezitare. Ba mai mult chiar, mi s-a părut că înainte de a-i da drumul şi-a intensificat puţin strângerea, făcându-l pe nefericitul îndrăgostit să scoată un geamăt îngrozit, în timp ce falangele îi trosneau în mâna fină a Isabelei. După ce mustăciosul a zbughit-o ca din puşcă, privind cu spaimă înapoi, m-am apropiat furios de ea:

— Ce naiba te-a apucat? Vrei să ratăm totul, acum, la sfârşit?

Ei bine, am trecut prin multe întâmplări într-o destul de aventuroasă existenţă. Dar mărturisesc că nici una nu m-a lăsat perplex, aşa cum m-a lăsat răspunsul Isabelei:

— Răule! Ai fi preferat să mă sărute? – şi mi-a întors spatele bosumflată, lăsându-mă realmente cu gura căscată.

Când mi-am revenit cât de cât, am dat să mă reped pe urma ei să-i cer o explicaţie, dar m-a oprit soneria. Am deschis şi a intrat un bărbat mărunţel, între două vârste, care, după ce a privit scurt în jur şi s-a convins că sunt singur, s-a scuzat pentru ora la care mă deranjează.

— Mă numesc Baffin, a adăugat el apoi, şi sunt reprezentantul unei edituri importante. Dată fiind ora târzie, îmi veţi permite să trec direct la subiect…

— Nu este nevoie, l-am întrerupt eu. Cred că ştiu despre ce este vorba.

— Trebuia să-mi închipui, zâmbi el satisfăcut. Bătrânul Norris te-a pus deja la curent… Sarcina mea este cu atât mai uşoară…

— Acum şi a mea este uşoară, Baffin… Tribunalul Delincvenţelor Temporale te aşteaptă cam de mult…

A avut o mişcare uşoară spre şold, unde avea probabil generatorul temporal sau, cine ştie, poate chiar pistolul dezintegrator. În aceeaşi clipă a dat cu ochii de Isabel, care intrase pe neauzite şi aştepta în spatele meu. Baffin încremeni cu mâinile depărtate.

— Nu se poate! şopti el îngrozit când îi zări medalionul, şi se făcu dintr-o dată palid la faţă. Folosiţi androizi Cobra! Am să vă reclam, ştii doar că după accidentul de pe Sitis au fost interzişi în toată galaxia…

Am dat din umeri nepăsător:

— Asta să le-o spui celor care m-au trimis. Până una, alta, te sfătuiesc să fii cuminte. Nu ştiu ce se întâmplă cu ea de ceva timp. Chiar acum câteva minute am găsit-o torturând un individ care avusese nefericita inspiraţie să o sărute. Influenţa epocii, probabil…

— Ce mai aştepţi, atunci? Programează odată generatorul şi să mergem. Abia aştept să ajung să-mi angajez un avocat bun şi în trei zile să fiu iar liber…

L-am privit lung:

— Îmi pare rău, Baffin, dar se pare că şi pe mine m-a influenţat puţin epoca asta în care te aştept de mai bine de un an. Unde, ca să te atrag, am fost nevoit să scriu şi un roman

mizerabil… Uite, acum, de pildă, simt nevoia să fac un raport scris despre capturarea ta. Isabel, ai grijă de el!

Înainte de a închide uşa am văzut faţa îngrozită a lui Baffin şi cea radioasă a Isabelei, care se apropia de el cu mâna întinsă:

— Până vine, nu vrei să facem cunoştinţă? Pe mine mă cheamă Isabel!

Oviraptorul

— Poate îmi spui şi mie ce se întâmplă, Tom. Îmi eşti dator o explicaţie.

Larren privi lung la mine, aşteptând un răspuns. Pe care, din câte îl ştiam eu, avea să îl obţină mai devreme sau mai târziu. Mai degrabă mai devreme decât mai târziu. Că acest răspuns nu avea să îi convină absolut deloc, asta nu mă mai privea pe mine. Mă rog, nu mă privea în mod direct, sau cel puţin nu mă privea atâta vreme cât nu mă punea pe mine să repar lucrurile.

Am tuşit ca să-mi dreg vocea, am mai luat o gură de gin, apoi m-am aşezat mai confortabil în fotoliu.

Am subestimat cât de bine mă cunoştea, pentru că a îndreptat ameninţător arătătorul spre mine şi a spus categoric:

— Vreau fapte Tom, nu basme. Am să înfrumuseţez eu lucrurile dacă va fi cazul. Tu spune-mi numai ce naiba se întâmplă! Pentru că acolo jos se întâmplă ceva…

Acolo jos se întâmpla să fie Silurianul timpuriu, adică acum ceva mai bine de 160 de milioane de ani. Un isteţ de la Agenţia Controlului Temporal a propus cu ani în urmă, atunci când populaţia Terrei a ajuns la vreo 60 de miliarde de oameni şi nu dădea nici un semn că ar avea de gând să scadă, să

transfere undeva în trecut populaţia suplimentară. Ceea ce la început a părut a fi o reîntoarcere la natură, preferată mai ales de cei neadaptaţi şi de sufletele simple, s-a transformat cu timpul, mai ales datorită unei publicităţi agresive, într-o adevărată afacere şi, în mai puţin de un secol, aproape jumătate din populaţia Terrei s-a trezit transferată în Silurian. Repartizată pe comunităţi de câte un miliard de oameni, despărţită prin porţiuni de câte un milion de ani, părea că Silurianul va fi capabil să absoarbă tot surplusul de populaţie fără nici un fel de probleme. În principiu, aşa ar fi trebuit să fie. După ce s-a observat că frunzele călcate şi dinozaurii vânaţi în Silurian nu modifică în nici un fel rezultatele alegerilor prezidenţiale din prezent, comunităţile au început să fie organizate în jurul unor imense Polisuri situate în locuri sigure din punct de vedere tectonic şi care erau alimentate din belşug cu tehnologie modernă. Părea soluţia ideală, mai ales că transferurile dintre Polisuri şi civilizaţia actuală nu se făceau decât în sens unic, dinspre prezent spre trecut, şi niciodată invers. Era o soluţie înţeleaptă, pentru că nimeni nu ar fi ştiut ce să facă cu 30 de miliarde de oameni care ar fi vrut în acelaşi timp să îşi reia locul într-o nişă temporală ce nu mai exista de multă vreme. Cel puţin, spre deosebire de contractele oneroase în care condiţiile dezavantajoase erau tipărite cu litere mici undeva în josul paginii, contractele de „integrare temporală“ specificau clar asta cu litere mari la începutul paginii. Din această pricină, erau încurajate integrările care cuprindeau comunităţi şi chiar regiuni întregi. De altfel, pentru cineva care nu dorea să părăsească Polisul pentru a vizita vecinătăţile exotice, schimbările erau ca şi inexistente. Informaţiile circulau liber între Prezent şi Polisuri, aşa că nimeni nu se putea simţi marginalizat. Teoretic aşa stăteau lucrurile... Practic însă mereu apăreau probleme, pe care Agenţia Controlului Temporal abia pridideа să le rezolve.

Am tras adânc aer în piept şi am spus tare:

— Isabel crede că cineva a făcut rost de schema unui generator temporal şi acum a început să le fabrice şi să se folosească de ele.

Larren a pufnit nervos şi a făcut un gest ca şi când ar fi alungat o insectă sâcâitoare:

— Nu dau doi bani pe ce spune Isabel!

Isabel era un android Cobra pe care îl foloseam în peregrinările mele temporale în calitate de agent al Agenţiei de Control Temporal. Mă încredeam mult în aprecierile ei, care nu prea dădeau greş, poate şi din cauză că fără ea nu prea ar fi avut cine să stea acum spăşit în faţa puternicului administrator al ACT-ului. Dar faptul că avea o fire voluntară şi independentă nu o făcea foarte iubită printre membrii Agenţiei. Totuşi, câtă vreme aveam rezultate, asta nu prea conta.

Am ridicat din umeri nepăsător.

— Am să reformulez, atunci: eu cred că tehnologia transferului temporal a diseminat cumva în Polisurile doi şi trei. Polisurile erau numerotate după data implementării. Cel mai vechi era numerotat cu unu.

— Tu crezi mereu ceea ce crede Isabel, mormăi el şi se întoarse spre seiful din spatele lui, de unde scoase două cartele de Agent temporal independent.

Vru să mi le dea, dar se răzgândi, privindu-mă crunt:

— Înainte de a le primi: vreau informaţii sigure despre aşa-zisa diseminare de generatoare temporale, şi asta cât se poate de repede, altfel Consiliul o să ne toace mărunt-mărunt. Şi o să am grijă să înceapă cu voi…

Am dat din cap spăşit şi am ieşit afară din birou. Pe hol mă aştepta Isabel, care citea o revistă, nepăsătoare la privirile provocatoare pe care i le aruncau cei care treceau pe lângă ea. Era obligată să poarte tot timpul un medalion care o identifica drept android Cobra, dar uneori, mai ales în timpul unor misiuni mai dificile, renunţa la el. Alteori, cum era de pildă astăzi, renunţa la el din pură cochetărie. Tabuurile sexuale, mai ales în cadrul Agenţiei, erau extrem de bine întipărite, şi încă nu cunosc vreun caz în care cineva să fi avut o relaţie cu un android. Chiar dacă arăta aşa de bine ca Isabel.

I-am făcut semn că plecăm, şi ea s-a ridicat, sau, pentru a fi mai exact, şi-a ridicat cele 52 de kilograme de material biologic superb structurat. Lângă mine, un debutant a scăpat teancul de foi pe care îl purta de ceva vreme încolo şi încoace pe coridor, iar pe altul mi s-a părut că îl aud cum înghite în sec. Nu ştiu dacă am avut vreodată ocazia să o descriu pe Isabel: la prima vedere părea o tânără femeie, abia ieşită din adolescenţă, cu amestecul acela indescriptibil de inocenţă şi impertinenţă, suplă, aproape slabă, dar în acelaşi timp bine

rotunjită prin locurile în care era necesar aşa ceva. Faţa ei era nu numai frumoasă, ci şi concepută în aşa fel, încât atrăgea atenţia. Trăsăturile regulate şi feminine erau înconjurate de o cascadă de păr de culoarea mierii, care, prin faptul că şi-l scutura mereu într-o încercare de a-l aranja, atrăgea în mod inevitabil atenţia asupra ei. E clar că cei care au proiectat-o nu au fost normali: o fată atât de frumoasă nu are cum să existe! Explicaţiile care mi s-au dat m-au satisfăcut o vreme: fiind atât de frumoasă, atrăgea privirile tuturor asupra ei, lăsându-mi mie câmp liber de acţiune. E adevărat că îmi oferea destulă libertate, pentru că, dacă eram împreună, orice mascul aflat prin preajmă abia dacă îmi acorda atenţia pe care o dai unei viespi enervante care se învârteşte pe lângă para ta bine pârguită şi din care tocmai te pregăteşti să muşti. Că nu prea aveau să muşte din para numită Isabel, nu o ştiam decât eu, dar atâta vreme cât îmi puteam vedea de misiuni nu prea îmi păsa de asta.

Am ieşit din sediul central am Agenţiei şi, din obişnuinţă, am privit precaut în jur. Părea ca nu am atras atenţia nimănui, aşa că am plecat pe jos spre „Seif“, locul de unde trebuia în mod firesc să ne începem orice investigaţie cât de cât serioasă. „Seiful“ era o clădire aparţinând Agenţiei, cu grad de securitate zero şi de care ştia extrem de puţină lume. Câţiva agenţi independenţi, câţiva şefi de departament, cei de la pază şi androizii care îi însoţeau pe agenţi în misiuni. Oricum, prea multă lume, după părerea mea, dar nu m-a întrebat nimeni niciodată. Acolo se păstrau cele mai bine păzite secrete ale agenţiei şi mai ales mult hulitele generatoare temporale, care le permiteau agenţilor temporali să bântuie prin tot cuantumul spaţiu-timp ca prin propria lor sufragerie. Erau puţine şi mereu numărate, răsnumărate, verificate şi date pe mâna noastră cu multă zgârcenie. O dată încinşi cu centura care conţinea generatorul temporar, deveneam practic indestructibili şi mai ales – aceasta era de fapt marea spaimă a autorităţilor – imposibil de detectat prin spaţiu-timp. Din prezent agentul lipsea numai câteva secunde, dar nimeni nu putea spune cu certitudine cât timp real a consumat el acolo, în trecut. La început, la cursurile de instruire erau prezentate două posibile cazuri: într-unul, un agent temporal împiedica răpirea Elenei din Troia (în una dintre variante, o răpea chiar el), cu urmarea

firească a lipsei din manualele de istorie a războiului Troian, iar din cele de literatură a „Iliadei“. Al doilea caz a fost considerat la vremea lui o adevărată blasfemie, dar eu, care călătorisem destul în epoca respectivă, îl consideram perfect plauzibil. Agentul temporal călătorise în Iudeea şi, mituind câţiva soldaţi romani, îl scăpase pe Iisus de răstignire. Urmările ar fi fost de data asta dezastruoase: în istoria lumii, dintre cele trei principale religii monoteiste, creştinismul, iudaismul şi islamismul, primul lipsea cu desăvârşire, cu consecinţe de-a dreptul catastrofale. După o vreme, scenariile au fost scoase discret din programă, şi zvonurile vorbeau de un agent care chiar ar fi încercat să pună în aplicare, drept material didactic, unul dintre educativele cazuri prezentate. Nu am aflat niciodată care dintre ele, dar înclinam să cred că omul voise să o salveze de Elena. Tocmai pentru a evita asemenea tentaţii se pare că au fost concepuţi androizii Cobra. Poate sunt numai zvonuri, dar se aude că sunt programaţi ca, în cazul în care unul dintre agenţii temporali independenţi o ia razna, să-l aducă la ordine. Sau chiar să-l lichideze discret, după cum spuneau alţii. Cum niciodată nu am fost tentat să mă întorc în timp să o răpesc pe Elena din Troia, şi nici altceva cât de cât asemănător, nu am putut să verific teoria. Ba, în cazul meu, aş putea spune că eu sunt cel care trebuie să o ferească pe Isabel de iniţiative prea personale, asta ca să folosesc totuşi un eufemism.

Cazul în care tocmai mă pregăteam să mă avânt cu capul înainte se baza pe o presupunere a Isabelei: cineva făcuse rost de un generator temporal individual şi făcea contrabandă cu material biologic din Polisurile doi şi trei. Poate şi din altele, pentru că, o dată încăput pe mâna cui nu trebuia, un generator putea fi reprodus foarte uşor. Ar fi bine să amintesc aici că principiul generatoarelor temporale industriale, cele care transportau mărfuri şi furnituri în polisuri, funcţiona perfect normal atunci când călătoreau *spre* polisuri. Când călătoreau *dinspre* polisuri spre prezent, prin însuşi modul de funcţionare, incinta temporală suferea un proces de iradiere care practic făcea imposibil transportul oricărui material biologic viu spre prezent. Ni s-a explicat de nenumărate ori că radiaţiile erau parte a procesului de călătorie temporală dinspre trecut spre prezent folosind acel procedeu. Eu, unul, suspectam mereu că incintele erau iradiate intenţionat, iar motivele sunt evidente,

cum la fel de evident era că incintele nu au transportat niciodată material biologic viu spre prezent. În cazuri extreme, aprobate de Consiliu cu majoritate de voturi, un asemenea transport se putea face numai cu ajutorul unui agent temporal însoţit de un android Cobra.

Şi totuşi Isabel era convinsă că descoperise un trafic cu animale preistorice. Dinozauri, mai precis. Nu, nu întâlnise nici un dinozaur păscând prin parcurile oraşului, iar dovezile ei erau destul de inconsistente şi se bazau mai cu seamă pe vorbe auzite ici şi colo în peregrinările ei prin oraş. În urma unor astfel de zvonuri, Isabel începuse să facă unele cercetări prin anticariate, unde se găseau de vânzare în mod curent o mulţime de ouă de dinozaur fosilizate. În mod normal, erau prezentate drept rarităţi descoperite în siturile preistorice. După ce cumpărase nenumărate ouă pietrificate, Isabel lansase zvonul că ar plăti oricât pentru un ou fecundat, viu, pe care voia să i-l facă cadou fratelui ei. I s-a spus că, în timp, cu puţină răbdare şi cu mulţi bani, până la urmă s-ar putea rezolva. Ar fi fost mai bine să fi aşteptat să cumpăr mai întâi oul, dar, impetuos cum sunt, am preferat să dau alarma, şi acum regretam deja că nu o ascultasem pe Isabel, care încercase să mă tempereze. Cum până în prezent nu greşise decât o singură dată în aprecierile ei, şi avusesem, slavă Domnului, sute de cazuri când nu greşise, m-am grăbit să-l anunţ pe Larren, şeful Agenţiei. Nu era o informaţie pe care să o pot trece sub tăcere; implicaţiile ar fi fost colosale pentru toată Agenţia dacă ar fi fost adevărată. Şi la fel de colosale, dar numai pentru mine, dacă nu ar fi fost adevărată. În timp ce străbăteam coridoarele Agenţiei spre ieşire, nu puteam să nu mă gândesc la cât de hazardată părea acţiunea mea privită la rece. Cum răul era făcut, nu ne rămânea decât să ne apucăm de treabă…

Mergeam aşadar spre „Seif“ să ne începem investigaţia; nu prea avusesem ocazia să mă plimb alături de Isabel paşnic şi lipsit de griji. De obicei prezenţa ei alături de mine însemna că sunt în misiune, de unde o stare permanentă de alertă, cu toate simţurile treze, pentru că în orice moment puteam să trecem de la o simplă plimbare printr-un parc la o urmărire în viteză. De data asta, cum până la misiunea propriu-zisă părea să mai fie destul timp, m-am relaxat, încercând să nu privesc zâmbind la

bărbaţii care întorceau capul după Isabel. La un moment dat, aşteptând să traversăm, Isabel s-a aplecat discret spre mine:

— Suntem urmăriţi!

— La câţi bărbaţi s-au holbat azi la tine, ce mă miră este faptul că ne urmăreşte numai unul singur. Mă aşteptam să fie o cohortă întreagă…

Isabel îmi zâmbi acru:

— Ha-ha, ce glumă bună. Numai că suntem urmăriţi de o fetişcană…

Am înghiţit în sec şi am tăcut. În cazul ăsta, se schimba cu totul situaţia. În epoca istorică în care era situată locaţia permanentă a Agenţiei erau obiceiuri extrem de tradiţionaliste. Nu se auzise de lesbiene, şi cum eu, la cei patruzeci de ani ai mei şi cu o banală mutră de contabil, eram departe de a produce fiori în inimile feciorelnice, era clar că eram urmăriţi din cauza a ceea ce eram, nu din pricina a cum arătam. După ce am traversat m-am oprit, m-am întors cu faţa spre Isabel şi am început să-i aranjez drăgăstos baticul. Se pare că gestul a atras atenţia, deoarece, cu ochii la noi, vreo câţiva masculi din preajmă au început să traverseze, deşi stopul era de mult pe roşu, şi un cor de claxoane a stârnit interesul tuturor, astfel că am putut să privesc în linişte „urmăritoarea“. O fetişcană – aşa cum spusese şi Isabel, părea să nu aibă mai mult de douăzeci de ani, slăbuţă, haine destul de ponosite pe ea şi ochelari cu multe dioptrii. Un batic de o culoare incertă îi acoperea aproape jumătate din faţă, dar fără îndoială că nu o mai întâlnisem niciodată. Un fel de şoarece de bibliotecă, însă bineînţeles că totul putea fi doar o mască.

— Ce facem? am întrebat eu posac. Nu putem merge la „Seif“ cu codiţa asta după noi…

— Dacă vrei, o împing eu sub o maşină, se oferi Isabel, şi abia când am privit la ea mai bine mi-am dat seama că glumea; deşi de la ea mă aşteptam la orice.

Între timp, şoarecele de bibliotecă se ţinea harnic după noi. Nu ar fi fost o soluţie să încercăm să scăpăm de ea; urmărirea ar fi putut fi preluată de altcineva, mai experimentat şi mai greu de depistat.

— Uite cum facem, m-am întors eu spre Isabel, vorbindu-i numai din colţul buzelor. Ne despărţim, mergem un timp pe

trasee diferite, să vedem totuşi după cine se ţine. Apoi ne întâlnim şi hotărâm ce facem mai departe.

— Bine, spuse Isabel privind concentrată spre urmăritoarea noastră. Mai ales că îmi pare foarte cunoscută şi nu ştiu de unde să o iau. Poate pe drum o să-mi reamintesc…

Aşa am făcut şi, spre marea mea surpriză, ţinta urmăririi a fost Isabel. „Poate totuşi, chiar dacă nu sunt lesbiene, există femei care se lasă furate de frumuseţea Isabelei“, mi-am spus eu şi m-am grăbit spre punctul de întâlnire. Acolo, spre uimirea mea, am văzut şoarecele de bibliotecă discutând liniştită cu Isabel. Când m-a văzut, mi-a făcut semn să mă apropii mai repede. Am mărit pasul şi, cu toate simţurile în alertă, m-am apropiat de ele. Cu faţa numai zâmbet, Isabel îmi prezentă fata:

— Tom, uite, ea este Ana. Ţi-am vorbit de ea zilele trecute – spuse Isabel grăbită, făcându-mi cu ochiul –, dar sinceră să fiu nu speram să rezolve atât de repede, turui ea repede şi o prinse prietenos de braţ.

— Încântat de cunoştinţă, m-am înclinat eu în faţa şoarecelui de bibliotecă, şi am văzut-o cum roşeşte discret.

— Mă bucur să vă pot fi de folos, domnule profesor, şopti ea şi porni cu paşi mărunţi înainte.

„Profesor?“ Ce altceva îi mai povestise Isabel despre mine? Fata asta avea uneori o imaginaţie debordantă, şi eu trebuia să ţin pasul aproape de ea. „Profesor!“ Profesor de ce naiba? Ce le predam eu tinerilor învăţăcei când ei mă priveau cuminţi şi însetaţi de cunoaştere? Aveam să aflu, fără îndoială, până la urmă, dar deocamdată încercam să mă ţin după paşii mărunţi şi repezi ai şoricelului. O luase spre partea veche a oraşului şi în scurtă vreme am ajuns lângă Cetate. O veche cetate de apărare care supravieţuise ca prin minune vitregiilor vremii, dar risca să se dărâme acum din pricina anticarilor. De câţiva ani buni foloseau cu pricepere fiecare fisură săpată de timp în trupul bătrânei cetăţi pentru a-şi deschide o dugheană unde să-şi vindă marfa. Era de bon ton să vinzi marfă veche la umbra vechilor ruine. Fata ne arătă firma unui anticariat, care, după cât de scorojită arăta din cauza ploilor, şi-ar fi găsit fără nici o greutate locul alături de exponatele din vitrină.

— Am fost atât de încântată, domnule profesor, când am auzit că pentru dumneavoastră este cadoul! turuia mai departe şoricelul. M-am bucurat că am întâlnit-o astăzi, pentru că tocmai

s-a rezolvat, dar nu ştiam cum să o anunţ. Trebuia să aştept până rămânea singură, chiar dacă aveam toată încrederea şi în dumneavoastră, dar ştiţi cum merg lucrurile astea… La început, sora dumneavoastră nu a vrut să îmi spună pentru cine este, dar a făcut bine că mi-a spus. Acum am să vă ajut să vă alegeţi un exemplar deosebit…

„Sora“ mea Isabel zâmbea misterios, în timp ce eu eram din ce în ce mai nedumerit, simţindu-mă tot mai depăşit de evenimente. Am intrat şi mi s-a părut că tulburăm cu paşii noştri vechi fantome din somnul lor tihnit de după-amiază. Una dintre mumiile expuse de-a lungul zidului s-a desprins cu greu din locul în care se odihnea de veacuri şi, mişcându-se sacadat, a început să se apropie de noi. Abia când a ajuns în puţina lumină care pătrundea palidă de afară prin geamul mic, am văzut că era un bătrân scheletic, dar la fel de viu ca mine şi ca fetele de lângă mine.

— Bunicule, s-a repezit Ana în întâmpinarea lui, ţi-am spus să nu cobori azi. Trebuie să ne laşi pe mine şi pe Anatol să ne ocupăm de magazin.

— A venit marfă, şopti bătrânul. A trebuit să se ducă să o aducă… Nu puteam lăsa magazinul aşa… şi nici nu îl puteam închide… Clienţii, vechii clienţi trebuie să-l găsească tot timpul deschis.

Părea că efortul făcut pentru a-şi expune în faţa noastră crezul de anticar conştiincios îl epuizase cu totul, pentru că s-a aşezat pe o ladă a breslelor, veche de câteva secole. S-a auzit o trosnitură, şi nu am fost sigur dacă a trosnit lada sau oasele bătrânului.

Ana s-a apropiat protectoare de el:

— Am să le arăt eu exponatele, acum du-te înapoi în pat…

A privit în urma bătrânului cum îşi târa oasele din încăpere, a aşteptat până a ieşit, apoi s-a întors misterioasă spre noi, şoptindu-ne:

— Prefer să nu fie aici, să vă pot arăta totul. El a apucat vremurile prohibiţiei şi încă mai are reţineri chiar şi cu vânzarea vechilor artefacte…

Şi-a dat jos baticul care îi acoperea jumătate din faţă, şi-a aşezat cochetă ochelarii şi mi-a zâmbit:

— Ar trebui să vă mulţumesc şi eu, dar probabil că au făcut-o prea mulţi ca să vă mai intereseze aşa ceva. Oricum,

fără cursurile şi intervenţiile dumneavoastră, nici acum nu s-ar fi legalizat vânzarea artefactelor din Lumea de Jos.

O luminiţă s-a aprins în mintea mea: cursurile ţinute la Facultatea de Antropologie acum câţiva ani, când urmăream traficul de artefacte în care îi bănuiam implicaţi şi pe studenţi. Şi undeva în primele rânduri ale amfiteatrului, de fiecare dată, vedeam mutra ascuţită, ceva mai tânără şi mai plină de coşuri, a şoricelului ce mă privea ca şi acum cu o jenantă adoraţie.

— Am avut încredere în dumneavoastră, şopti ea întretăiat, iar mie mi se păru că roşeşte uşor.

Am zâmbit amintirii sub privirea cercetătoare a Isabelei. Era unul dintre puţinele cazuri rezolvate fără ea. Prin anticariatele oraşului, în urmă cu vreo cinci ani, începuseră să apară artefacte ciudate, care nu aparţineau nici unei culturi cunoscute. Cum sursele păreau să fie undeva în rândurile studenţimii, unul dintre profesori s-a îmbolnăvit brusc şi eu i-am luat locul. Studenţii… Întotdeauna inventivi şi născocitori de noi modalităţi care să le completeze resursele mereu pe cale de a se epuiza. Soluţia găsită de ei era relativ simplă: cum comunicarea între polisuri şi prezent era relativ facilă, au aranjat ca cei din polisurile superioare să aşeze în locuri dinainte prestabilite şi puţin afectate de mişcări tectonice diferite fleacuri achiziţionate pe nimic în timpul lor. De obicei erau depozitate în incinte care să le protejeze cât mai bine. Trecerea timpului făcea restul: îmbătrânea obiectele suficient de mult încât să reziste oricăror probe. Interesant este că din punct de vedere al severei legislaţii temporale nu fusese încălcat nici un articol de lege, şi o bună parte din merit pot să spun că îmi revine mie pentru demonstrarea acestui lucru. Nu fusese folosit nici un generator temporal, şi nici un gram de materie vie nu străbătuse milioanele de ani. Numai că absolvirea de orice răspundere a celor care practicau un astfel de comerţ a dus la o asemenea răspândirea a artefactelor, încât, în scurtă vreme, preţurile s-au prăbuşit şi nimeni nu a mai fost interesat să cumpere nimic, indiferent cât de interesant ar fi arătat. Dar asta era un risc previzibil.

Între timp, Ana a coborât obloanele şi a aprins lumina. Apoi, cu o figură de bătrân anarhist care îşi arată colecţia de bombe unor prieteni, a deschis un dulap aflat undeva ferit, după nişte mese. La deschiderea uşilor s-a aprins o lumină palidă şi

un val de căldură umedă ne-a învăluit: pe rafturi, aranjate după mărime, o mulţime de ouă de diferite mărimi erau etalate privirilor. Ana se uită ţintă la noi cu ochi strălucitori:

— Ei, ce spuneţi? O să ne ajutaţi şi de data asta?

Am înghiţit în sec, şi Isabel a făcut un pas spre dulap, privind cercetătoare. Apoi a atins un ou:

— Am putea să-l vedem pe ăsta?

Ana îl ridică cu grijă şi îl aşeză pe platoul rotitor al unui aparat în care am recunoscut un bătrân ecograf modificat. Când ecranul verzui s-a luminat şi Ana a reglat rezoluţia, am înghiţit în sec: silueta inconfundabilă a unui dinozaur pe cale să eclozeze se etala în toată splendoarea.

— Drace! am spus şi apoi am înghiţit în sec, lipsit de orice replică.

Am privit mai atent imaginea, apoi m-am hazardat:

— Pare a fi velociraptor…

— În nici un caz, m-a contrazis Ana. Mai degrabă oviraptor…

— Oviraptor este, a decis şi Isabel după ce a privit atentă ecranul. În stare embrionară pot fi confundaţi destul de uşor, dar în mod sigur ăsta este oviraptor.

Văzând privirea mea aţintită întrebător asupra ei, Isabel nu a scăpat ocazia să îşi etaleze cunoştinţele:

— Primul schelet de oviraptor a fost descoperit în 1924 de Henry F. Osborn, undeva în Mongolia. Cum a fost găsit deasupra unor ouă care nu conţineau embrioni, s-a presupus că le-ar fi consumat conţinutul, şi aşa s-a pricopsit cu numele de hoţ de ouă. După numai câţiva ani s-a mai descoperit încă un schelet, în stare mai bună, tot deasupra unor ouă de acelaşi fel, care conţineau embrioni de oviraptor fosilizaţi. De unde concluzia că primul oviraptor nu mâncase ouăle, ci încercase să le apere… Dar, cum numele prinsese aşa de bine în comunitatea ştiinţifică, i-a fost lăsat neschimbat, chiar dacă i se făcea astfel o mare nedreptate micului dinozaur. Oviraptorul era un dinozaur omnivor, de dimensiune mică, asemănător cu o pasare. Adultul avea în jur de doi metri şi cântărea cam 25-35 de kilograme. Avea o constituţie uşoară, mişcări rapide, picioare lungi şi mers biped. Gâtul îi era flexibil, curbat in forma literei S, coada lungă, membrele anterioare scurte şi puternice, cu câte trei degete lungi, potrivite pentru apucat, care se sfârşeau cu gheare

curbate, cam de opt centimetri lungime. Membrele posterioare aveau şi ele câte trei degete.

. Capul său avea o formă ciudată, ca de papagal, cu un cioc mic, lipsit de dinţi, dar cu fălci puternice, adaptate pentru a zdrobi prada. Oviraptorii aveau pe cioc o protuberanţă mică, sub formă de creastă, asemănătoare cu un corn, care folosea probabil ca o podoabă pentru împerechere. Se crede că diferenţele dintre aceste creste pot reprezenta diferite specii de oviraptori, sau poate diferenţierea dintre mascul şi femelă, dintre animalul tânăr şi cel adult, în cadrul speciilor. Oviraptorii au trăit spre sfârşitul perioadei cretacice, cam cu 80-70 de milioane de ani în urmă. Ce altceva mai vreţi să vă mai spun?

— Nimic, nimic, am spus eu repede, la gândul că ar putea să spună printre altele că tocmai văzuse câţiva cum se fugăreau în jurul ei, în timpul ultimei noastre vizite în Cretacic.

Ana o privea uimită:

— Încă nu am întâlnit pe cineva care să aibă cunoştinţe atât de profunde despre dinozauri. Să vă mai arăt câteva ouă… Am aici unul mare de tot…

Isabel se dovedi a fi mai practică:

— Nu-i nevoie! Îl cumpărăm pe ăsta!

Ana privi încurcată când la unul, când la altul, înainte de a spune ceva:

— Dacă credeţi că ne puteţi ajuta să legalizăm şi comerţul cu aşa ceva, arătă ea cu privirea spre dulapul plin cu ouă de dinozaur, mi s-a spus că vă pot oferi unul pe gratis. Altfel, costă destul de mult…

Cum să spui cuiva că una este să aduci de-a lungul milioanelor de ani o piatră cioplită, şi alta să transporţi, indiferent cum, o fiinţă vie? Pentru că, la urma urmei, asta erau ouăle de dinozaur – fiinţe –, şi transportul lor de-a lungul timpului încălca tocmai prima lege. De care ştiau toţi contemporanii noştri, dar pe care nu o băgau în seamă pentru că nu se găsise nici o modalitate de a o încălca. Ei, uite că acum cineva găsise calea…

Am scuturat din cap nehotărât:

— De data asta nu pot promite nimic, Ana, aşa că e mai bine să-l plătim.

Chiar când să plecăm a apărut şi fratele ei, cu o maşină încărcată până la refuz cu cutii care semănau izbitor de mult cu

incubatorul nostru. După ce Ana ne-a făcut cunoştinţă, Anatol – aşa îl chema pe fratele ei – ne-a rugat şi el să-i ajutăm să legalizeze odată comerţul ăsta, pentru că se săturaseră să se tot ascundă de autorităţi şi să facă pe contrabandiştii. Profitând de farmecul ei, Isabel l-a tras discret de limbă, şi nu a fost nevoie de prea multe insistenţe ca să aflăm că ouăle de dinozaur soseau din trecut pe aceeaşi filieră ca şi artefactele.

Am plătit oul, Ana ni l-a ambalat într-un incubator şi ne-a chemat apoi un taxi. În maşină, cu incubatorul între noi, Isabel m-a privit radioasă:

— După cum vezi, am avut dreptate! A câta oară?

— Asta rezolvă numai jumătate din problemă, am spus eu posac. Să vedem cum rezolvăm jumătatea mai grea a ei! Îţi dai seama că un ou nu rezistă zeci de milioane de ani, la fel ca artefactele de care ne vorbea Anatol. Nici o incintă, oricât de bine construită, nu face faţă unui milion de ani, când este vorba să protejeze o fiinţă vie. Sper să fie totuşi o găselniţă tehnologică, şi să nu fie implicate generatoarele temporale.

— Va trebui să mergem până la urmă în Polisuri să aflăm. Pentru că nu ai sesizat un lucru esenţial.

M-am încruntat încercând să reiau datele problemei, în timp ce lângă mine Isabel se hlizea încântată. Mereu se distra copios când sesiza amănunte care mie îmi scăpau. Chiar dacă pe urmă mă lăsa pe mine să culeg laurii…

După câteva minute de eforturi zadarnice, m-am dat bătut.

— Bine, isteaţo! Spune tu despre ce este vorba…

— Polisul cel mai apropiat de prezent este situat acum 130 de milioane de ani…

Am dat din umeri.

— Ştiu asta, dar nu văd care este problema.

Isabel oftă, fals îndurerată:

— La anticariat, când m-ai întrebat, am spus tare ca să priceapă toţi: oviraptorii au trăit cu 70-80 de milioane în urmă. Nici o aşezare umană autorizată, câteva zeci de milioane de ani în jurul acestei date spre trecut sau spre prezent. Până ajungem la Centru gândeşte-te la asta, poate găseşti o explicaţie. Larren sigur ţi-o va cere…

Nu trebuia să mă gândesc prea mult ca să îmi dau seama că asta implica existenţa unor generatoare temporale neautorizate şi a unor probleme pe măsură.

Probabil că eu şi Isabel alcătuiam o pereche tare ciudată, aşa cum căram între noi cu grijă incubatorul pe coridoarele Agenţiei, deoarece aproape toţi cei pe lângă care treceam întorceau capul în urma noastră. Nu prea ne păsa de asta, pentru că îi duceam lui Larren exact ceea ce voia: o probă. Nu am prevăzut un singur lucru: încăpăţânarea lui şi mai ales lipsa unui ecograf la îndemână.

Când am intrat la el, cu un gest teatral am aşezat oul de oviraptor pe biroul lui şi i-am spus:

— Voiai o probă? Uite proba!

Probabil că toată lumea a văzut măcar în filme cum arată un ou de dinozaur. Ca un ou de raţă ceva mai mare, maroniu-verzui, cam de cincisprezece centimetri înălţime – şi care stătea acum într-un echilibru precar pe biroul lăcuit al lui Larren.

Larren, după ce i-am povestit cum l-am achiziţionat, l-a înconjurat tacticos, a ciocănit cu degetul în coajă ca şi cum i-ar fi încercat tăria, apoi s-a întors cu milă spre noi:

— Îmi pare rău de voi! Cei mai buni agenţi ai mei, şi v-aţi lăsat aşa de uşor duşi de nas…

Am privit nedumerit spre Isabel, care se mulţumi să ridice din umeri la fel de nedumerită ca şi mine: uneori comportamentul lui Larren o lua până şi pe ea prin surprindere.

— Aţi fost înşelaţi, asta este! Vi s-a prezentat un trucaj ieftin ca să obţină un preţ bun, atâta tot. Pe monitorul ecografului vi s-a prezentat o simplă înregistrare, şi voi aţi căzut în plasă ca doi novici.

Amintindu-mi de ochii sinceri ai Anei, am vrut să-l contrazic, dar chiar atunci Isabel mi-a dat un ghiont scurt, arătându-mi din priviri oul: o fisură mică apăruse acolo unde degetul şefului ciocănise coaja. Sub privirea noastră, fisura s-a transformat într-o crăpătură care se lărgea văzând cu ochii. Un cioc ca de papagal îşi făcea loc fărâmând bucăţi mari din ou. Văzând încotro privim, şeful s-a întors şi el spre ou chiar la timp ca să vadă micul oviraptor ieşind de acolo. Cum era cam aproape, a întins mâna să se apere, dar, fiind singurul lucru în mişcare, micul oviraptor s-a lipit drăgăstos de ea, piuind subţire, asemenea unui pui. Larren s-a îndepărtat rapid de birou, dar

micul oviraptor a sărit jos cu o agilitate pe care nu i-o bănuiai şi s-a lipit de piciorul lui.

Cu micul pui de oviraptor ţinându-se după el, Larren ne-a dat cartelele pentru generatoarele temporale şi ne-a făcut semn să plecăm. În multele misiuni în care am mai plecat după aia, aşa mi-l reaminteam: făcând paşi mărunţi prin birou cu micul oviraptor piuind jalnic şi ţinându-se cu încăpăţânare după el.

În drum spre „Seif“ m-a sunat Larren:

— Auzi, Tom, făcu el încurcat. Fă cumva şi află discret de la Isabel câteva amănunte despre oviraptori. În memoria ei aia cu care se laudă tot timpul trebuie să fie câteva informaţii despre ce mănâncă, ce obiceiuri are, pentru că am impresia că îi este foame…

I-am repetat cele câteva informaţii pe care le aflasem cu numai o oră mai devreme la anticariat de la Isabel.

— Şi, fiind omnivor, cred că poţi să îi dai să mănânce orice… Oricum nu contează, după cum ştii, va trebui să scapi până la urmă de el.

Din receptor se auzi un chicotit, apoi un zgomot înfundat de paşi, apoi Larren spuse:

— Ştii ce cred eu, Tom? Bestia asta mică chiar ţine la mine… Se ţine ca un căţeluş după piciorul meu… Şi ai dreptate, mănâncă orice: tocmai mi-a furat sandvişul de pe birou.

Lângă mine, Isabel a ridicat exasperată ochii spre cer, dar eu am încercat să îl temperez:

— Ar fi bine să nu te ataşezi prea mult de el, doar ştii că va trebui…

— La naiba, Tom, e o probă importantă, nu o putem distruge până nu rezolvaţi cazul, a mai spus el în timp ce, după zgomotele ce se auzeau, părea că încearcă să se urce pe birou, şi a închis înainte de a-i mai putea spune ceva.

Înainte de a intra în „Seif“ să ne luăm generatoarele temporale, Isabel m-a oprit:

— Ştii pentru ce îmi pare rău, Tom?

Cum nu mă hazardam să urmăresc felul în care gândea Isabel, am clătinat din cap.

— Ai văzut oul acela mare şi maro aşezat pe raftul din spate al incubatorului?

Îl văzusem, şi chiar mă tentase la un moment dat să îl cumpărăm. Mă gândisem că poate era mai scump, dar nu ăsta

era motivul pentru care nu insistasem să îl vedem şi eventual să îl cumpăram. Era de-a dreptul imens şi nu aveam nici un chef să îl cărăm în braţe pe coridoarele Centrului. Pentru ce ne trebuia nouă, ajungea unul cât de mic: important era să fie fecundat, şi embrionul viu.

— L-am văzut, am afirmat eu, deşi nu ştiam nicidecum unde voia să ajungă Isabel.

— Ei bine, o să regret toată viaţa că nu l-am ales pe ăla.

— De ce? am întrebat eu, deşi aveam o vagă bănuială.

— Era de Tiranosaurus Rex, a spus Isabel şi a intrat in „ Seif“.

*

Larren avea să rămână cunoscut în istoria Centrului drept „Şeful cu Oviraptorul“. Uneori, când mă exasperau hotărârile lui arbitrare, în timp ce mi le comunica privindu-mă încruntat, jalonat îndeaproape de oviraptor, care părea că îi furase şi obiceiurile, nu numai sandvişurile, reuşeam spre marea lui uimire să zâmbesc. Pentru că atunci îmi imaginam că, în locul capului mic şi puţin nătâng al oviraptorului, lângă umărul şefului se iţea botul plin de colţi ascuţiţi al unui Tiranosaurus Rex.

Poarta transcendentală

Nea Gică, şoferul ziarului privea mereu înspre stânga, căutând ceva din priviri. A aprins farurile apoi s-a întors spre mine parcă scuzându-se:

- E multă vreme de când nu am mai fost pe aici. Dar ştiu precis că acum imediat se face o curbă la stânga. Coborâm o pantă, mai facem un kilometru sau doi şi ajungem la Fundata. Apoi porneşte un drumeag la vale tot spre stânga şi după încă doi-trei kilometri ajungem la Fundăţica…

Am dat din umeri nepăsător şi am încercat să străpung prin întunericul care se lăsa cu repeziciune. Tot ce voiam era să ajungem odată, să termin ce am de făcut şi să ne întoarcem acasă. De aproape o oră, cu fiecare kilometru parcurs lapoviţa se străduia să se transforme în ninsoare şi se părea că în curând va reuşi. Poate chiar înainte de a ajunge noi pentru că în faţa noastră se mai zărea numai vârtej format dintr-un ciudat amestec de alb şi negru. Albul era zăpada răsucită cu furie de vânt în jurul nostru iar negru nu era altceva decât noaptea ce se lăsa cu repeziciune. Farurile nu reuşeau decât să sape două mici tunele fragile de lumină în faţa noastră.

Am oftat adânc şi m-am întors spre nea Gică:

- Şi au care sper am să ajungem în seara asta înapoi.

Se aplecă şi mai mult pe volan şi mijii ochii în încercarea de a vedea ceva. Nu riscă să întoarcă capul spre mine aşa că îmi răspunse privind fix înainte:

- Eu aş fi mulţumit dacă am ajunge în seara asta la un adăpost. Pe aici sunt nişte viscole cumplite la începutul iernii…

Ca pentru a-i întări spusele o rafală mai puternică de vânt aproape împinse maşina spre margine drumului şi şoferul trase tare de volan ca să o menţină pe axul drumului. La o pantă destul de lină maşina a început să patineze şi am crezut un moment că am rămas înţepeniţi. Dintr-o dată prinse puţin drum tare şi a zvâcnit înainte. Tot atunci l-am văzut şi pe şofer luminându-se la faţă.

- Acesta este, a spuse el cu bucurie şi se lansă dintr-o dată pe drumeagul care părea că se prăbuşeşte de-a dreptul printre stânci. Trebuie să ajungem înainte de a se aşeza zăpada pentru că altfel nu mai ajungem niciodată.

Mă privi vinovat şi adăugă repede:

- Nu am lanţuri antiderapante...

Nu numai el dar cred ca nimeni nu se aşteptase la o asemenea schimbare a vremii. Toamna frumoasă şi prelungită ne făcea pe toţi să sperăm că prima zăpadă va cădea şi anul ăsta, numai prin decembrie la fel ca anul trecut. Nu a fost să fie. Abia ieşiţi din oraş peste noi s-au abătut primele rafale ale ploi şi pe măsură ce drumul se înălţa spre munţi, fulgii se înteţeau tot mai tare. Speram să mă întorc încă în seara asta acasă, în fond nu erau mai mult de 50 de kilometri până la Fundăţica, dar auzind motorul cum se turează opintindu-se tot mai greu la deal şi văzând la lumina farurilor cum zăpada se aşternea cu repeziciune parcă nu prea mai îmi venea să cred asta. Dintr-un drum de o oră părea că se transformă într-un drum de un veac spre capătul lumii. „ Sau spre fundul ei!”, comentase plin de umor şoferul înainte de a pleca la drum, făcând haz de pitorescul numelui localităţii.

După ce am mers un timp printre pereţi de stâncă şi bolovani uriaşi aşezaţi de o parte şi de alta a drumului dintr-o dată printre fulgii deşi de zăpadă au început să se zărească lumini, case şi maşina a oprit brusc în mijlocul unei pieţe.

- Am ajuns, mă anunţă cu bucurie şoferul, ca şi cum ar fi repurtat o victorie personală. Măcar nu o să petrecem noaptea în maşină prin munţi...

M-am aplecat şi am privit pe geam afară. Prin rafalele tot mai dese de zăpadă se zăreau câteva case care înconjurau hoţeşte piaţa; una singură era luminată şi avea o firmă strâmbă pe care scria cu litere mari „ Bar”. I-am făcut semn lui nea Gică să mă urmeze şi am străbătut în fugă cei câţiva metri. Am deschis grăbit uşa şi am intrat urmat de şofer mai mult împinşi de vânt. Pentru pustietatea în care se afla, barul arăta neaşteptat de bine. Şi chiar curat după câte se vedea, aşa că în uşă ne-am şters bine pe picioare, ne-am scuturat de zăpadă şi abia apoi ne-am apropiat de tejghea. În spatele ei o fată slăbuţă, brunetă şi ochioasă ştergea mecanic un pahar în timp ce era cu ochii la televizorul aşezat sus în colţul încăperii pe un suport să

poată fi văzut de toţi. În încăperea destul de încăpătoare, la cele câteva mese să tot fi fost vreo zece clienţi. Unii sorbeau tăcuţi din pahare cu ochii la televizor, alţii stăteau de vorbă iar într-un colţ un grup juca cărţi scoţând strigăte vesele când nimereau vreo carte norocoasă. Am mai privit încă o dată prin încăpere dar cum toţi mi se păreau la fel nu mă puteam hotărî care din ei era omul meu. M-am apropiat de fata de la bar.

- Bună seara domnişoară! Am dori să stăm de vorbă cu domnul Solovăstru.

În prima clipă am crezut că nu ne-a auzit. După o vreme care ni s-a părut cât un veac s-a ridicat în picioare după tejghea şi abia atunci am văzut că era gravidă. Luna a opta sau poate chiar a noua. Ne-a privit scurt apoi a privit în lumina chioară a neonului paharul care tocmai îl ştergea, mai suflă o dată în el apoi îl şterse iar şi abia apoi a spus:

- Ehe, să mai fiu domnişoară încă o dată acum aş şti eu ce să fac. Se mângâie cu palma peste pântece apoi strigă undeva înspre penumbra barului:

- Nea Ioane! Fă-te încoace că te caută doi domni de la oraş!

Lângă mine l-am simţit pe nea Gică îndreptându-şi umerii. De, era şi el domn, nu?

Am privit prin sală aşteptând să văd care din ei se ridică. Nici unul nu dădu vreun semn că ar fi auzit strigătul fetei de la bar. Fata privi inexpresivă spre mine şi căută printre paharele de pe tejghea telecomanda televizorului pe care îl opri cu o plăcere prost ascunsă. Unul dintre cei care privea încordat la ştiri se ridică nemulţumit şi se apropie de ea, ocolindu-ne cu privirea:

- Ce-ai Mădălino? Eşti nebună, ce te-a apucat? De ce ai oprit televizorul?

Mădălina îşi prinse cu grijă burta imensă şi aşezându-se pe scaunul din spatele tejghelei arătă spre noi:

- Te caută doi domni de la oraş, ţi-am zis. Şi dacă au bătut atâta drum până aici pe vremea asta io cred că au venit să vorbească cu mata nu să îmi vadă mie burta.

Omul, scurt, bolovănos şi cu şapca aşezată aiurea pe cap ne privi scurt, cercetător. Părea că am trecut examenul şi mai ales părea că ştia despre ce este vorba pentru că ne făcu

semn să ne aşezăm la cea mai apropiată masă de lângă tejghea:

- Să bem ceva mai întâi! hotărî el şi se aşeză.

L-am privit mai bine în timp ce ne aşezam: părea făcut din pietrele pe care le întâlnisem ceva mai devreme pe margine drumului: colţuroase, de o culoare incertă şi nu întotdeauna potrivite cu grijă. La plecare şeful îmi spusese:” E un om dificil şi încăpăţânat. Câştigă-l de partea ta! Are nişte informaţii trăsnet!” Îmi dăduse bani destui pentru asta, eu urma să încerc să îl îmbunez. Am privit spre raftul cu sticle: Johnnie Walker precis era contrafăcut, dar măcar omul meu avea să se convingă că eram solvabil.

- Domnişoară, preferam să mă adresez aşa fetei de la bar, nu se ştie când aveam nevoie şi de ea, dă-ne te rog două Johnnie Walker pentru noi şi o cafea pentru domnul, am arătat eu spre nea Gică, şoferul.

Solovăstru îşi privi mâinile întinse pe masă. Una din mâini avea degetul mare tăiat de la jumătate şi o cicatrice veche şi groasă îi acoperea ciontul. Îl studie cu atenţie câteva secunde lungi de parcă atunci l-ar fi văzut prima dată apoi bătu cu el în masa ca pentru a-i verifica tăria şi spuse oţărât fetei:

- Nu beau eu păduchernită de aia. Mie să îmi dai un rachiu drept.

Nu prea ştiam eu ce ar putea fi rachiul drept dar Mădălina ştia pentru că s-a ridicat greoaie şi a început să toarne în pahare.

Ne-a adus paharele la masă, s-a întors şi a adus şi cafeaua lui Gică, apoi şi-a pornit iar televizorul, i-a dat sonorul mai încet şi s-a aşezat pe un scaun lângă el. Muşterii care jucaseră cărţi se pare că şi-au terminat banii pentru că şi-au dat scurt paharele peste cap şi au ieşit în vifornita de afară după ce ne-au salutat mormăit.

Solovăstru aruncă o privire la cei câţiva clienţi care mai rămăseseră, a ridicat paharul a dat noroc cu mine, a sorbit puţin din el, ţintuindu-mă cu privirea în timp ce sorbea. S-a scărpinat apoi în cap după care şi-a aşezat şapca mai bine în cap.

- Ei, cât poţi să îmi dai?

Şeful îmi spusese: „ E un om simplu de la munte dar vezi că îi place valuta. Dacă vezi că treaba este pe bune poţi să

mergi până la 300 de euro. Dar ai grijă! Deşi pare prostănac omul este uns cu toate alifiile!”

Am scos o hârtie de 50 de euro şi am aşezat-o pe masă în faţa lui, netezind-o.

- Atât! Nici un ban în plus!

Un neon aprins deasupra tejghelei îşi trimitea lumina asupra bancnotei făcând-o să pară de-a dreptul ireală pe tejgheaua veche de lemn. Am văzut cum degetele omului din faţa mea fremătară imperceptibil. Am sorbit o înghiţitură mică de whisky. Era original sau în orice caz dacă era contrafăcut era contrafăcut bine. Am mai luat o înghiţitură şi am privit iar la Solovăstru. Părea de vreo 60 de ani, poate mai mult poate mai puţin dar oricum undeva pe acolo. Privea ca în transă bancnota apoi oftă prelung, mă privi scurt şi îşi încercă norocul:

- Mai pune una la fel alături şi sunt omul dumitale!

Am dat peste cap paharul şi i-am răspuns:

- Mai capeţi una la fel când se termină toată treaba şi mai ales dacă este adevărat ce ia-ai spus şefului.

Mădălina opri televizorul şi cu paşi legănaţi se apropie de noi. Îmi luă paharul gol din faţă, şterse cu o cârpă masa şi îmi spuse.

- E adevărat ce v-a spus, dar îi daţi prea mult. Mie dacă îmi dădeaţi zece euro, vă spuneam tot de la început şi vă făceam şi cafeaua dimineaţa cât mai stăteaţi pe aici.

Am rămas cu gura căscată: marele secret se pare că era cunoscut de toată aşezarea. Am vrut să o mai întreb ceva dar micul om din faţa mea arăta de parcă tocmai ar fi mâncat un ardei iute. Bău grăbit ce mai era în pahar şi se ridică furios în picioare gesticulând spre Mădălina:

- Tu să îţi vezi de treaba ta… habar n-ai de nimic. Momeala-i momeală şi tocmeala-i tocmeală aşa să ştii. Şi cu cafeaua făcută dimineaţa şi servită la pat ai văzut ce ai păţit! Ţi s-a umflat burta. Proast-o! Mai bine taci.

Fata, ca şi cum nu l-ar fi auzit, puse paharul după tejghea apoi privi la mine:

- O sa vedeţi că am dreptate. Ştiu mai multe decât el… eu am fost chiar acolo. Pe urmă i-am spus lui ce şi cum.

Am crezut că omul din faţa mea o să ia foc. Sub şapcă părul părea să i se zburlească şi mai mult şi se întorcea ca pe arcuri de la Mădălina la mine neştiind pe cine să lămurească mai

întâi. Se hotărî abia când îşi aduse aminte că eu eram omul cu banii:

- Ai văzut? Nu o laşi să moară de foame, o strângi de pe drumuri şi îi dai de lucru şi drept mulţumire ce face?

Luându-mă pe mine drept martor se întoarse ameninţător spre fata. Mădălina ridică din umeri şi îşi puse mâinile în şolduri apropiindu-se de Solovăstru:

- Chiar aşa ce face? Te opreşte să jecmăneşti oamenii la drumul mare. Se întoarse furioasă spre mine:

- Să nu-i mai daţi nimic, auziţi. Dacă vă mai cere ceva veniţi la mine şi vă spun totul de-a fir a păr pe degeaba, spuse ea ţâfnoasă dându-i în trecere una peste şapcă care era cât pe aici să i se rostogolească jos dacă nu o prindea la timp.

- Om bătrân, nu ţi-ar fi ruşine! adăugă Mădălina şi se refugie iar în spatele tejghelei, între sticlele ei.

Domolit dintr-o dată Solovăstru privi spăşit spre noi, apoi mormăind printre dinţi: „ fată proastă, ca şi mă-sa”, se ridică şi se îndreptă spre cei doi clienţi care păreau că dormitează într-un colţ. Unul chiar dormea în toată regula şi Solovăstru îl înghionti zdravăn cu ciotul lui de deget. Când acesta se trezi Solovăstru îi arătă numai uşa cu un semn uşor din cap şi acesta se ridică greoi şi se îndreptă ascultător spre uşă. Celălalt vru să se împotrivească dar Mădălina strigă la el:

- Hai nea Manole că aici nu este hotel. De două ore dormi cu o cinzeacă de rachiu în faţă. Mai du-te acasă că te-o fi aşteptând boreasa…

Ceilalţi doi trei clienţi care mai întârziau prin colţuri au priceput apropoul şi înainte de a ajunge Solovăstru la ei şi-au dat paharele pe gât şi au plecat mormăind saluturi morocănoase când ieşiră.

Am ieşit şi noi în vremea câinoasă de afară şi Solovăstru a privit cu ochi de stăpân la Mădălina în timp ce închidea barul. Mai controlă şi el încă odată lacătul scuturându-l zdravăn apoi îşi aşeză mai bine pe cap şapca pe care vântul se pregătea să i-o arunce departe în nămeţi şi se întoarse spre noi, strigând ca să acopere şuieratul vântului:

- Să mergem să vă arăt unde s-a întâmplat… şi unde o să rămâneţi la noapte.

Am aşteptat până am ajuns în maşină şi după ce am închis uşile am spus:

- Eu sperasem să aflăm repede despre ce este vorba şi în seara asta să ne şi întoarcem.

Solovăstru s-a întors greoi spre mine; îl lăsasem în faţă lângă şofer, să-i arate drumul şi eu stăteam cu Mădălina în spate. M-a privit lung, a clătinat dojenitor din cap şi abia apoi s-a îndurat să vorbească, în silă ca şi cum ar fi fost convins că îşi răceşte gura de pomană:

- Să ziceţi mersi dacă plecaţi de aici înainte de două zile. Poate şi mai târziu...

Am încercat să protestez dar Mădălina m-a apucat moale de mână:

- Are dreptate... de fiecare dată când dă prima zăpadă pe noi parcă ne uită Dumnezeu pe aici. Întâi curăţă drumul spre vale şi spre şoseaua principală şi abia apoi îşi face milă câte-un utilaj să vină şi în Fundăţica. Şi până nu se deszăpezeşte nimeni nu poate pleca de aici...

Între timp după ce a patinat puţin maşina a pornit-o şovăielnic pe drumeagul ce se pierdea în întuneric. Zăpada se aşezase spornic şi dacă avea să o ţină aşa toată noaptea până dimineaţă avea să fie de un metru.

Solovăstru se întoarse iar spre noi şi ne arătă undeva în faţă:

- Norocul nostru este că ajungem îndată... într-un ceas două nu se mai poate umbla deloc cu maşina. Se aplecă spre şofer şi-i arătă o casă singuratică undeva în faţă:

- Acolo, vezi... tragi cât mai aproape, ţii motorul pornit până mă duc eu să deschid poarta. Apoi o parchezi chiar lângă şopronul ăla, să fie ferită de vânt că dacă nu până mâine ţi-o acoperă toată şi nu o mai scoţi nici cu tractorul.

Sprinten ca un spiriduş a zăpezii, deschise uşa maşinii încă din mers, sări jos şi fugi spre poartă ţinându-şi cu o mână nelipsita şapcă. Până să ajungă Gică poarta era deja deschisă şi se grăbi să o trântească iute după noi. Alergă apoi spre şopron şi ajunse la timp ca să îl dirijeze pe nea Gică cât mai aproape de perete. După ce am coborât a cotrobăit prin şopron şi a venit cu două capete de prelată şi câteva rogojini acoperind cu grijă maşina.

- Aşa, a făcut el la sfârşit mulţumit. Să vezi ce bine o să vă prindă asta când o fi să plecaţi. Dăm rogojinile la o parte şi maşina este gata de drum...

Privi cu îndoială în lungul drumeagului pe unde am venit:

- Numai să se hotărască ăştia să treacă şi pe aici cu vreun utilaj... într-un an au venit abia după o săptămână şi numai după ce le-am dat o grămadă de băut.

Dădu cu ochii de Mădălina care aştepta sub streaşină ferită de bătaia vântului:

- Şi tu ce aştepţi proţăpită acolo? Intră fă focul, caută ceva de mâncare, doar nu o să-i lăsăm pe oamenii ăştia să se culce flămânzi.

Mădălina dădu din umeri:

- Nu ajung la cheie..
- Nu ajungi la cheie, o îngână Solovăstru clătinând din cap. Dar astă vară

când veneai cu noaptea în cap să faci cafeaua ajungeai. Se întinse pe vârfuri şi, cât era el de mic se lungi până aproape de streaşină, luă cheia din cui, ne deschise uşa şi ne făcu loc să intrăm.

Fata intră prima aprinse lumina ca să vedem pe unde să o luăm şi am intrat cu toţii într-un coridor îngust. Tot Mădălina ne deschise uşa şi ne făcu semn să intrăm apoi într-o bucătărie ceva mai spaţioasă. Mişcându-se sprintenă, în ciuda sarcinii, înfundă soba cu lemne, răscoli cenuşa veche şi picură pe ea câţiva stropi de petrol. În numai câteva clipe în soba joasă şi tuciurie duduia un foc sprinten făcându-ne pe toţi să ne adunăm în jurul ei. Ca prin minune, în mai puţin de zece minute aerul îngheţat din încăpere fu înlocuit de o căldură plăcută. Mădălina şterse cu o cârpă praful aşezat pe masă şi ne-am aşezat în jurul ei. Parcă de nicăieri apărură trei pahare, o sticlă cu rachiu, pe care îl bănuiam a fi din acela drept şi în timp ce Mădălina pusese de o mămăligă, prăjind ceva ce după miros părea a fi carne însoţită de câteva bucăţi zdravene de cârnaţi bine afumaţi, Solovăstru ne umplu paharele şi închină dintr-o dată sobru.

- Ar trebui să vărsăm câţiva stropi şi pentru Codreanu... Toată lumea îl crede mort dar eu încă îl mai aştept, de-asta nici nu vând încă casa...

Nea Gică, şoferul, convins acum că prea curând nu va fi nevoie de el, dădu paharul peste cap şi imediat începu să respire greu şi cu ochii în lacrimi se uită în jur după o cană cu apă. Mădălina, care în timp ce învârtea în cratiţă era cu ochii pe

noi îi aduse o cană în timp ce Solovăstru clătina dojenitor din cap:

- Asta îi rachiu drept, tare. Se bea cu socoteală, cel puţin până te înveţi cu el, spuse el după care dădu şi el paharul peste cap. Se strâmbă de parcă ar fi băut otravă dar rezistă tentaţiei de a bea şi el apă şi se răsti la Mădălina:

- Hai fată odată, ce te mai moşmondeşti atâta? Vrei să murim de foame?

- Ai răbdare, nea Ioane! Ce te grăbeşti aşa? Vrei să dau cârnaţii ăştia reci la oameni? Să creadă că nu ştiu nici să-i prăjesc?

Solovăstru mormăi ceva în timp ce Mădălina ne aşeza masa. Nu ştiu dacă de la rachiu, de la aerul de munte sau de la zăpada sosită pe nepusă masă dar eu aveam o poftă de lup. Şi se pare că şi ceilalţi la fel pentru că în tot timpul mesei nu s-a auzit nici un cuvânt. Solovăstru mai umplu încă odată paharele ciocni scurt, îl dădu pe al lui peste cap apoi continuă să mănânce lacom amestecând în gura lui de toate: carne, gogonele,mămăligă şi cârnaţi.

Mădălina care mânca şi ea pe un colţ de masă, îl privi un timp în tăcere după care izbucni:

- Da mănâncă mai încet nea Ioane că o să creadă oamenii ăştia că nu ai mâncat nimic de astă vară.

Solovăstru mormăi ceva nemulţumit cu gura plină, dar îşi mai domoli ritmul. Când termină, împinse cu un gest hotărât farfuria mai departe de el, căută din ochi un şervet, îl luă se şterse bine la gură şi pe mâini şi se întinse mai bine pe scaun. Băgă o mână în buzunarul de la pantaloni şi după sclipirea din ochi eram sigur că pipăia bancnota de 50 de euro. Un zâmbet fugar îi înflori pe buze apoi cu părere de rău îşi scoase mâna şi se întoarse spre mine:

- Ei şi acum să vă spun despre ce este vorba!

Se întoarse spre Mădălina care strângea tăcută masa:

- Şi tu să taci cât vorbesc eu! După ce gat de vorbit poţi să spui ce vrei!

Mădălina nu îl băgă în seamă şi îşi văzu mai departe de cratiţe. Solovăstru ne mai umplu câte un pahar cu rachiu dar de data asta nu îl mai bău ci privi lung la lichidul gălbui de parcă ar fi încercat să îşi amintească mai bine. Clătină din cap ca şi cum nu tot ce şi-ar fi amintit i-ar fi convenit şi într-un târziu se hotărî:

- Anul ăsta prin primăvară, cam la începutul lui mai a venit un om la mine. ÎL chema Codreanu Matei. Voia să închirieze o casă pentru vreun an de zile…

Mădălina pufni, îi luă cârpa de vase din mâini, se şterse şi ea bine apoi se întoarse spre mine:

- Eu tac! Dar când îl aud că spune prostii nu pot să tac! Era pe 26 aprilie, nu începutul lui mai. Ţin minte precis pentru că în ziua aia am împlinit 20 de ani şi mi-a zis la horoscop că o să întâlnesc pe cineva care o să-mi schimbe total viaţa.

Solovăstru dădu abătut din mână şi spuse moale:

- Aprilie o fi fost dacă zici tu…

Arătă apoi spre burta eu care se iţea de sub masă:

- Şi nici nu poţi să zici că nu ţi-a schimbat viaţa… Mă rog o fi fost aprilie, cum zice ea. Oricum înspre primăvară… Îl trimisese cineva care mă cunoştea şi ştia că am o casă de închiriat. Asta, adăugă el şi arătă cu un gest larg în jur cu mândrie de proprietar.

- Tot ce câştigam cu barul şi cu animalele băgam în casa asta să o aranjez, să-i fie drag cui ar fi venit să stea aici. Am mobilat-o ca la oraş, am tras curent, am pus faianţă şi gresie peste tot, am pus pompă de apă, am făcut un boiler şi tot ce mai trebuie unei case ca omul să se simtă bine în ea. Venea câte o familie, voia să stea o săptămână două, îi umpleam cămara, frigiderul, îi tăiam lemne îi dădeam cheile, îmi dădea banii şi plecau oamenii mulţumiţi şi duceau veste şi la alţii. În toiul verii chiar trebuia să fac programare că nu îi puteam primi pe toţi câţi ar fi vrut să stea aici…

Gustă iar un pic din pahar şi privi scurt spre Mădălina de parcă ar fi aşteptat să îl contrazică. Dar Mădălina stătea tăcută privind în flăcările jucăuşe şi părând pierdută în gânduri. Solovăstru clătină din cap şi continuă:

- Ei şi când a venit Codreanu ăsta şi m-a rugat să îi închiriez casa pe un an parcă am stat aşa puţin pe gânduri. Bani avea, că mi-a plătit înainte chiria pe un an întreg, fără să se tocmească. Zicea că dacă se simte bine, poate chiar o cumpără. Era un fel de sculptor, repara troiţele pe la mânăstirile din jur şi era plătit bine. Dar în rest cioplea toată ziua numai prostii ba în lemn ba în piatră. Ce-i venea lui că dacă îi cereai să facă ceva anume nu era în stare. Am vrut să îi fac o cruce de piatră pentru a bătrână, pentru când o muri şi când i-am zis a ridicat din

umeri că nu se pricepe. Am fi făcut bani frumoşi amândoi dacă ar fi vrut. Eu i-aş fi căutat clienţi şi el fi cioplit câte o cruce două pe lună fără să îl doară capul. Nu a vrut şi pace. Umbla toată ziua chelea sulii, teleleu prin pădure şi îmi umplea şopronul de cioate şi bolovani, la care ciocănea zi şi noapte. Cică el face artă! Auzi la el artă!

Scuipă cu obidă pe jos la amintirea afacerilor pierdută. Mădălina se ridică greoi, aduse un teu din debara şi şterse pe jos:

- Nu mai fă mizerie nea Ioane, că nu dumneata faci curat. Ai înţeles?

Încă obidit, Solovăstru dădu a lehamite din mână apoi continuă:

- Nu zic că nu se găseau nebuni care să i se potrivească… Venise unul să

închirieze casa pentru o lună şi văzând că-i ocupată a trebuit să îi caut altă prin vecini. Până să-i găsesc a stat o zi la Codreanu, că casa-i mare are trei dormitoare şi a văzut ce ciopleşte ăsta în şopron. Era un doctor mare, de ăsta care aranjează feţele la cucoane şi le face ţâţele mai mari. Se vede treaba că era plini de bani, că i se pusese lui pata pe o cioată din asta cioplită şi nici una nici două îi zice ăla lui Codreanu: „ Asta e o adevărată capodoperă! Îţi dau o mie de euro pe ea!”

Vru să scuipe iar dar întâlnind privirea Mădălinei se potoli dar parcă nu îşi găsea locul. Se aplecă mai tare spre mine:

- Auzi dumneata! O mie de euro pentru o cioată adusă din pădure şi cioplită pe ici pe acolo ca să pară mai acătării. O mie de euro şi el a cioplit la ea două zile! Şi Codreanu ştii ce-i zice? Poţi să îţi închipui ce îi zice?

Cum mă privea fix părând că aşteaptă un răspuns de la mine am scuturat din cap că „nu, nu ştiu ce i-a zis Codreanu”.

- Am fost acolo şi am auzit cu urechile mele, că dacă îmi spunea cineva nu credeam. S-a uitat lung la ăla cum stă cu banii în mână şi-i spune: „ Asta nu pot să o dau! Are pentru mine o valoare sentimentală”. Bineînţeles că ăla s-a supărat şi a plecat şi el a rămas cu cioata…

Cum în timp ce ascultam, gustând câte un pic câte un pic paharele ni se goliseră, Mădălina se întinse peste masă şi ni le umplu. Când ajunse la al meu mă privi în ochi şi spuse:

- Am să v-o arăt mai târziu, după ce gată de vorbit. E o lucrare intitulată „ Zburătoarea” şi spunea că m-a folosit pe mine drept model. E frumoasă…

Solovăstru privi posomorât în pahar şi dădu a lehamite cu un gest devenit demult obişnuinţă.

- Frumoasă pe dracu, spuse el morocănos. O cioată acolo ca oricare alta… Da lăsaţi-mă să spun ce am de zis şi nu mă mai întrerupeţi că îmi pierd firul… După ce a plecat doctorul într-una din zile vine Codreanu la mine şi îmi zice să îi fac rost de un cărucior că a găsit nu ştiu unde un bolovan şi vrea să îl aducă. După ce l-am tras de limbă am aflat că bolovanul cu pricina era tocmai în Râpa Seacă, la vreo cinci kilometri de aici. Locuri blestemate, bântuite de draci sau de iele, că mereu se văd noaptea lumini pâlpâind pe acolo şi se aud scrâşnete ca şi cum ar măcina acolo Ucigă-l toaca sufletele oamenilor. I-am spus dar a râs şi a zis că sunt superstiţii. I-am dat căruciorul, i-a rupt o roată dar până la urmă şi-a adus bolovanul şi a început să ciopleascâ la el. După vreo săptămână m-a chemat să văd ce i-a ieşit. Îi zicea parcă poartă accidentală, dar semăna mai degrabă aşa cum stătea trântită în mijlocul şopronului cu un capac de gură de canal. Atât că era de piatră şi nu de fontă…

- „ Poartă transcendentală” nea Ioane nu accidentală, îl corect ă Mădălina dar Solovăstru nu părea să o audă.

Căldura care se răspândise în odaie de la focul care duduia în soba joasă de tuci, paharele umplute prompt de Mădălina sau de Solovăstru făcea ca povestea să îmi pară pe de o parte ireală iar pe de altă parte cuvintele lor păreau să îl readucă într-un fel pe Codreanu printre noi, făcându-mă să mă frec des la ochi ca şi cum aş fi avut vedenii. Solovăstru văzu şi el aşa că spuse grăbit:

- Văd că te apucă somnul aşa că am să o scurtez. Într-o dimineaţă mă trezesc cu Codreanu că îmi bate în geam. Era alb la faţă şi vorbea în şoaptă:” Nea Solovăstrule, îmi zice el, privind cu fereală în jur, vino repede până la mine.” Mi-am tras pantalonii pe mine, mi-am luat o geacă, dimineaţa aici este răcoare şi am venit aici. Nu era departe aşa că am ajuns îndată. Mă duce în şopron unde fata asta, arătă el spre Mădălina, privea la gaura aia de canal. Părea o gură cu nişte buze mari şi bosumflate care se mişcau alene de parcă mesteca gumă şi din când în când se auzea aşa ca un plescăit. Am rămas ca trăsnit. „

Ce-i asta?” i-am întrebat eu, dar ei au dat numai din umeri privindu-mă ca viţeii. „ Azi dimineaţă pe la patru am auzit în şopron o bubuitură, mi-a zis într-un târziu Codreanu şi când am venit să vedem ce este am văzut asta”. După o vreme sătul să tot aud cum plescăie gura aia m-am dat mai aproape. Zău că părea o gură care mestecă aşa în silă ceva numai de ea ştiut. „ Vezi dacă nu ai avut ce face?” i-am zis eu lui Codreanu. Ţi-am zis că la Râpa Dracului sunt lucruri necurate. „ Ar trebui să o duci înapoi, să o arunci acolo.” Ăla m-a privit urât: „ Nici vorbă de aşa ceva! Am reuşit să pătrund esenţa artei… chiar am realizat o poartă spre transcendent.” Mie îmi părea mai degrabă o poartă spre iad aşa că m-am dat cu fereală mai aproape de ea. Era enervantă cum tot mesteca aşa în gol. M-am căutat în buzunar unde aveam nişte nuci primite de la cineva. Am ales una mai uşurică care părea seacă şi am aruncat-o între buzele alea urâte ca de ţigancă bătrână şi buzată. Gura s-a oprit din mestecat apoi a părut să sughită. „ Ce-ai făcut” s-a răstit Codreanu la mine, de parcă nu ar fi văzut ce am făcut. „ I-am dat o nucă, ce să fac. Nu ai văzut că parcă îi era foame”. A vrut să mai zică ceva dar nu a mai apucat pentru că gura aia urâtă a mai sughiţat o dată apoi a ţuguiat urât buzele şi a scuipat nuca înapoi până la picioarele mele. Am luat-o în mână dar am aruncat-o imediat. Era caldă şi parcă aşa umedă. Dar era nuca mea fără îndoială pentru că era tot aşa de uşurică şi seacă. Nu am apucat să spun nimic pentru că gura aia a mai ţuguiat încă odată buzele şi a mai scuipat la picioarele mele o nucă seacă. Şi de atunci o ţine tot aşa. Cam cât ai număra până la zece şi ţuşti încă o nucă că tot la două săptămâni trebuie să golesc şopronul. Le dau prin sat să le ardă babele, că numai de foc sunt bune. Măcar dacă mi-ar fi trecut prin cap să arunc acolo o nucă bună. Cu cinci remorci de nuci vându-te eram bogat până acum…

O sclipire şireată îi trecu prin ochi mici şi privi spre Mădălina arătând spre gâtul ei ca şi cum i-ar fi venit o idee.

- Să fi ştiut eu ce se întâmplă luam împrumut de la fata asta lănţicul ei de aur şi-l aruncam acolo. Câte grame are? o întrebă el, dar nu aşteptă răspunsul, socotind ceva în minte şi dând mărunt din buze.

Mă privi cu ochi strălucitori şi mă prinse puternic de mână:

- Îţi dai seama! O secundă dacă eram isteţ acum aveam aproape un kilogram de aur pe oră. Lucirea aurului păru să îi mai strălucească câteva clipe în ochi i se stinse şi el reîncepu să povestească:

- A trecut vara, a venit toamna, de la atâta cafea câtă îi făcea în fiecare dimineaţă fetei ăsteia a început să i se umfle burta…

- Mi-a zis că mă ia de nevastă, l-a întrerupt Mădălina. Cum termină cu divorţul a zis că mă ia…

Solovăstru a privit-o cu milă, apoi s-a întors spre mine ca pentru a mă lua martor:

- Fată proastă de la ţară, ce ştie ea? Nu ştie că domnii de la oraş vor numai să se distreze şi atât. Ce dovadă mai bună vrea? A lăsat casa aşa cum o vezi cu chiria plătită pe un an înainte şi într-o bună dimineaţă ia-l de unde nu-i. După ce a plecat el pietroiul din şopron a rămas acum un pietroi ca toate pietroaiele. Nu mai mişca nimic la el numai buzele rămăseseră aşa bosumflate cum le văzusem ultima dată, ca şi cum s-ar fi scârbit să tot scuipe atâtea nuci seci.

Se sculă greoi de la masă şi ne făcu semn să-l urmăm:

- Haideţi să vedeţi cu ochii voştri despre ce este vorba…

Am ascultat o clipă şuieratul viscolului care nu se potolise nici o clipă şi l-am întrebat plin de îndoială:

- Dar putem ajunge? Nu o fi drumul înzăpezit?

Deschise uşa unei debarale şi scoase un felinar de vânt vechi pe care se chinui un timp până să-l aprindă.

- Putem, putem, că e numai aici în spate la trei paşi în spatele casei. Şi este în partea ferită de vânt, acolo nu se aşeză zăpada.

Avea dreptate; acoperişul casei cu cel al şopronului aproape de atingeau aşa că zăpada nu avusese spor să se aşeze. La lumina felinarului am văzut câteva sculpturi în diferite stadii de finalizare şi grămezi de nuci mici şi înnegrite peste tot. Locul nu prea era potrivit pentru a percepe cum se cuvine mesajul lor dar nici una nu mi s-a părut interesantă. Una singură, bănuiam că este vorba de „ Zburătoarea” de care pomenise mai devreme Mădălina, sugera în mod clar zborul: părea o fată prinsă în braţele unei praştii ca şi cum ar fi fost

gata să-şi ia zborul. Şi deşi faţa îi era abia conturată, oricine putea recunoaşte acolo, pregătindu-se să se avânte în văzduh o Mădălină foarte stilizată. Mi-am desprins cu greu ochii de silueta graţioasă şi am privit spre piesa de rezistenţă a expoziţiei din şopron. Solovăstru avusese perfectă dreptate când o comparase bolovanul cu o gură de canal. Atât numai că în locul capacului de fontă avea două crestături în care cu puţină bunăvoinţă puteai recunoaşte două buze. Codreanu netezise bolovanul şi-i dăduse o formă aproximativ cilindrică, ca o masă rotundă, masivă, cu diametru de vreun metru şi înălţimea de 30-40 de centimetri. Părea o copie nereuşită la o scară mult redusă după”Masa tăcerii” a lui Brâncuşi. Era aşezată direct pe pământ aşa că m-am apropiat şi m-am lăsat în genunchi lângă bolovan. Am atins cu mâna „ buzele” şi l-am auzit pe Solovăstru icnind şi făcând un pas înapoi. Era rece ca orice piatră lăsate afară într-o noapte de iarnă. Din cauza gerului mă trezisem niţel şi nu mai eram gata să iau de bune toate poveştile potrivite poate pentru spus la gura sobei dar nu pentru publicat într-un ziar şi pentru care bătusem atâta drum degeaba. Eram furios pe şeful meu că mă pusese pe drumuri, furios pe Solovăstru că mă tapase de bani cu o poveste numai bună de adormit copii şi furios pe mine că mă lăsasem atras ca un fraier în capcană. Am întrebat batjocoritor:

- Şi vreţi să spuneţi că „ buzele” astea cum le spuneţi voi, plescăiau şi se mişcau?

Solovăstru mă privi încruntat:

- Cum te văd şi cum mă vezi. Dacă nu crezi îţi dau banii înapoi…

Am dat de data eu din mână a lehamite:

- Nu de bani e vorba aici, oricum nu sunt ai mei… dar am bătut atâta drum degeaba.

Supăraţi şi morocănoşi ne-am întors în casă fără să mai scoatem nici un cuvânt. Solovăstru a plecat, motivând că trebuie să vadă dacă femeia lui a dat de mâncare la animale. Mădălina ne-a făcut patul într-un dormitor cu două paturi imense, apoi a plecat şi ea să se culce alături, ea locuia mult mai departe decât Solovăstru şi nu ar fi putut ajunge aşa uşor acasă. Cred că se făcuse aproape de 12 noaptea până când am adormit, chiar am visat ceva cu gura aia de canal care prinsese dintr-o dată viaţă şi fugea după mine furioasă că nu credeam.

Mă ajunsese şi era gata să mă înghită, când Mădălina care apăruse dintr-o dată lângă mine m-a tras afară. Am deschis ochii şi la lumina pâlpâitoare a focului am văzut-o pe Mădălina în picioare lângă patul meu. Era într-o cămaşă lungă de noapte aplecată peste mine şi mă scutura de umăr. Am privit-o nedumerit cu ochi buimăciţi de somn.

- Ai strigat aşa de tare prin somn că te-am auzit din camera de alături. Cred că ai visat urât...

- Da ai dreptate, am spus eu aducându-mi aminte de gura de canal care mă fugărea. Am avut un coşmar... cred că rachiul acesta drept al lui Solovăstru este prea tare. Am vrut şi să-i spun că poate şi poveştile despre gura de canal cu buze era tot consecinţa rachiului de ienupăr dar părea atât de fragilă în întunericul pâlpâitor al încăperi încât mi-a venit greu să o jignesc.

S-a îndreptat încet spre uşă şi acolo s-a oprit şi a privit nehotărâtă spre patul unde nea Gică, sforăia uşurel învins de rachiul drept al lui Solovăstru.

- Pot rămâne aici, cu tine? a întrebat ea încet încât abia am auzit-o. Mi-e frică să dorm singură, dincolo...

Am rămas fără grai dar am încercat să nu mă arăt:

- Da sigur, am bâiguit eu şi m-am tras mai la perete ca să-i fac loc.

A dat plapuma grea l-a o parte şi s-a aşezat lângă mine. Un timp a stat liniştită apoi am auzit-o cum începe să plângă uşor. M-am întins să o mângâi pe cap şi ea a venit mai aproape strângându-mă în braţe.

După un timp se potoli din plâns şi eu am rămas nemişcat. Se şterse cu palma la ochi şi spuse:

- Nimeni nu mă crede, dar mie îmi vine atât de greu. Eu sunt sigură că nu a fugit de mine, chiar mă iubea, nu ar fi plecat aşa... a mai suspinat odată greu şi a adăugat: sunt sigură că i s-a întâmplat ceva...

- Eu te cred, am spus deşi nu credeam deloc. Poate că umblând atâta prin munţi, s-a accidentat, a căzut în vreo prăpastie, cine ştie?

Eram sigur că sculptorul dăduse bir cu fugiţii văzând în ce încurcătură intrase dar ce mă costa să consolez fata asta ca un izvor de lacrimi de lângă mine. Mâine sau când se va

curăţa drumul aveam să plec şi nu aveam să o mai văd niciodată.

Şi-a şters iar ochii şi a spus:

- Nu asta i s-a întâmplat…

Văzând că tac şi nu spun nimic a adăugat:

- Cred că a căzut, sau a intrat de bunăvoie acolo, pe poarta aia a lui…

Făcu o pauză, mai suspină odată apoi continuă:

- După ce a adus pietroiul ăla în şopron parcă nu mai era el… Fusese un om atât de vesel atât de bun… îţi era drag să stai lângă el. După ce a terminat de cioplit bolovanul acela a devenit dintr-o dată neliniştit, nu mai dormea bine noaptea, avea coşmaruri şi vorbea prin somn…

Se trase mai aproape de mine ca şi cum ar fi fost înfricoşată dintr-o dată de vuietul viscolului. Oftă adânc apoi continuă:

- Spunea că de acum va deveni cel mai mare artist! Am văzut odată o sculptură făcută după ce adusese bolovanul. Nu prea mă pricep eu la artă dar se vede că era ceva deosebit. Când am vrut să o ating a ţipat la mine şi a aruncat-o în foc. Apoi s-a schimbat tot mai mult… Se făcuse bănuitor, i se părea că aude voci şi că este urmărit. Nu am spus nimănui dar în noaptea când a dispărut s-a sculat fără să spună nimic de lângă mine şi a intrat în şopron. Am plecat după el dar când am ajuns eu nu am mai găsit decât asta lângă bolovan …

Se scotoci în buzunarul cămăşii de noapte şi îmi întinse prin întuneric un obiect. L-am pipăit şi mi-am dat seama că este o pipă. Mirosea încă a tutun.

- Atât mi-a mai rămas după el. Şi copilul… Dacă m-ar fi iubit cu adevărat, aşa cum spunea ar fi trebuit să nu…

Nu a terminat ce avea de spus şi a început iar să suspine.

Ce să-i spun? Că nu cred o iotă din toate prostiile câte mi le îndrugase Solovăstru în seara asta? Şi la care o făcuse şi pe ea părtaşă? Nu avea nici un rost. Dacă ei aşa voiau să creadă era treaba lor. Am strâns-o şi eu în braţe ca să o liniştesc şi i-am şoptit:

- Nu mai plânge, te rog! Ai să vezi că până la urmă totul se va aranja…

Am dat să o sărut cast pe frunte dar chiar atunci a ridicat şi ea ochii spre mine şi buzele ni s-au întâlnit. Din greşeală în mod sigur şi ne-am îndepărtat imediat atât din cauza surprizei dar mai ales pentru că afară s-a auzit un trosnet cumplit ca şi cum o uriaşă scândură veche şi uscată ar fi fost ruptă în două. Am tresărit şi ne-am ridicat speriaţi din pat. După cumplitul trosnet au fost câteva clipe de linişte apoi s-au auzit alt fel de zgomote.

- Asta-i „ Poarta”, a şoptit Mădălina speriată dar eu i-am făcut semn să tacă.

Păreau nişte păcănituri însoţite de nişte plescăituri monstruoase. Ca şi cum o uriaşă meduză ar fi ajuns acolo în creierul munţilor încercând să urce pe stânci.

Ne-am luat câte o haină mai groasă pe noi şi am ieşit afară. Nu se vedea nimic dar zgomotele veneau în mod sigur dinspre şopron aşa că Mădălina căută felinarul şi îl aprinse cu mâini tremurânde după care mi-l dădu privindu-mă înfricoşată.

- Să ai grijă! mă avertiză ea.

Am ieşit în întunericul nopţii alungat abia alungat pe câţiva metri de felinarul nostru. Înfiorându-mă din cauza vântului care se strecura hoţeşte prin haine am păşit înainte ţinând felinarul întins în faţă ca pe o pavăză. Lumina palidă a felinarului ne arătă în şopron o imagine de coşmar: buzele monstruoase se mişcau lacome ca şi când ar fi vrut să apuce ceva. Am păşit în faţă să văd mai bine dar Mădălina mă apucă strâns de mână:

- Te rog, nu te duce!

M-am desprins blând din strânsoarea ei şi i-am spus:

- Trebuie să văd ce este şi mai ales … ce vrea…

Am luminat mai bine interiorul şopronului şi am văzut că pietroiul nu numai că îşi mişca buzele, sau ce or fi fost dar parcă se mişca cu totul ca şi cum ar fi vrut să ajungă undeva. M-am aplecat să văd mai bine dacă nu cumva există lanţuri, sfori care să pună totul în mişcare. Nu erau dar de la Solovăstru m-aş fi aşteptat la orice. Am mai făcut un pas şi atunci dintr-o dată ca şi cum m-ar fi simţit drăcovenia s-a oprit din mestecat. M-am întors spre Mădălina care se oprise în uşa şopronului:

- Oare ce vrea?

Mădălina se înfioră cuprinsă de alt fior decât cel dat de gerul muşcător:

- Pe mine mă vrea!

M-am dus lângă ea şi am prins-o în braţe ca să o liniştesc:

- Nu vorbi prostii! Cum o să te vrea pe tine?

În spatele nostru buzele au început să scoată iar zgomotul acela dezgustător pe care îl auzisem odată în prejma unor vulcani noroioşi de pe lângă Buzău. Mădălina se strânse în braţele mele şi spuse şoptit de parcă i-ar fi fost frică să nu o audă bolovanul:

- Sunt sigură că Matei a fost luat, sau a intrat el de bună voie în bolovanul acela, Nu mă întreba de unde ştiu asta dar sunt sigură ca aşa este. M-am întors şi am privit cu îndoială bolovanul: nu mai clămpănea din buze şi rămăsese cu ele deschise ca sărutarea indecentă şi libidinoasă a unei negrese grase şi buzate. În timp ce priveam am văzut clar cum se săltă câţiva centimetri de la pământ şi se apropie de peretele şopronului. Am ridicat felinarul şi atunci am zărit formele graţioase ale „ Zburătoarei”.

- Ştiu ce vrea! am spus şi m-am apropiat de sculptură.

Am apucat-o în mână şi am ţinut-o deasupra bolovanului care a început să se zguduie şi să clămpăne ca apucat de friguri.

- Ai grijă! a ţipat Mădălina când eu m-am apropiat şi mai mult de pietroi.

Am lăsat încet sculptura spre buze şi când mai avea numai câţiva centimetri acestea s-au lungit într-o imposibilă sărutare şi au prins-o. Ca trasă de o mână nevăzută a dispărut în adâncurile bolovanului. Câteva clipe nu s-a întâmplat nimic apoi buzele şi-au domolit freamătul şi în şopron s-a aşternut liniştea, auzindu-se numai şuierul vântului. M-am întors să plec când am auzit ceva ca un foşnet. În jurul pietroiului pământul se mişca şi se scutura uşor făcându-l să se scufunde încet, încet ca prins în apele unui vârtej.

Mădălina privea ca în transă pietroiul. Desfăcu lănţicul de la gât şi mi-l întinse:

- Dă-i şi lănţicul te rog! Nu vreau să mai am nimic de la el!

Rămăsesem cu pipa în mână. Am privit-o ezitând. Era doar o pipă dar Mădălina a spus:

- Dă-i-o! Să nu mai rămână nimic!

Am aruncat şi pipa în mijlocul vârtejului şi totul a pornit să se învârtă asemenea unui mic ciclon. În numai câteva minute nu s-a mai văzut de loc nici pietroiul, nici pipa, nici lănţicul şi nici „Zburătoarea”. M-am apropiat ţinut grijuliu de mână de Mădălina şi am pipăit locul unde cu câteva clipe înainte fusese bolovanul. Locul era puţin mai călduţ decât pământul de alături dar în rest era aceeaşi ţărână obişnuită ca peste tot în şopron. Am mai privit câteva clipe în jur dar cum nimic nu mai mişca ne-am refugiat în casă, îngheţaţi. Nu mai puteam dormi aşa că ne-am refugiat în bucătărie unde mai rămăsese puţină căldură. Mădălina a răscolit jarul, a pus câteva lemne aţâţând focul şi a făcut câte o cafea.

Zorile ne-au găsit tot în bucătărie şi tot nelămuriţi. Eram sigur că Solovăstru avea să găsească o explicaţie: pietroiul se întorsese acolo unde îi era locul, în Râpa Seacă. Era uşor pentru un om superstiţios să-şi găsească explicaţii pentru orice. Dar pentru mine, un om crescut şi educat în spiritul cartezian al ştiinţei şi al necesităţii explicaţiilor logice ceea ce am văzut acolo în şopron nu avea să se împace niciodată cu ceea ce ştiam despre lume. De trei ori am scos carnetul de reporter începând să scriu ceva despre ceea ce văzusem. A patra oară l-am scos numai pentru a-l arunca în flăcările din sobă. Mădălina a privit tăcută flăcările apoi a acceptat tăcută faptul.

- Poate este mai bine aşa, a şoptit ea răscolind cu vătraiul foile cuprinse de flăcări. Trebuie să uităm, dacă putem, a mai adăugat ea şoptit dar am auzit-o.

Soarele era deja sus pe la opt când a venit şi Solovăstru; din viscolul de aseară nu mai rămăseseră decât troienele înălţate pe alocuri până aproape de streşinile caselor. Solovăstru era încă îmbufnat după despărţirea noastră nu prea cordială de aseară. A intrat, ne-a salutat s-a aşezat la masă şi până la urmă firea lui bonomă a învins. A privit spre cănile noastre de cafea şi a oftat adânc spre Mădălina:

- Pune-mi şi mie o cană fato, că mai nou boreasa mea nu poate nici să dea la vaci de mâncare până nu bea o cafea. De parcă a născut-o mă-sa cu cana de cafea în mână!

A sorbit zgomotos din cafeaua fierbinte apoi s-a ridicat iute în picioare şi s-a uitat pe geam unde se auzea un zgomot de tractor. S-a întors vesel spre mine:

- Dacă tot nu vă place la noi să ştiţi că pe la prânz puteţi pleca! Am vorbit cu omul de pe greder, i-am dat o sticlă de rachiu şi până la prânz curăţă zăpada până la şoseaua mare şi de acolo încolo drumul îi liber.

Eu mă gândeam cum să îi spun despre întâmplările de azi noapte dar el privea lung la Mădălina cântărind-o din ochi. Clătina din cap şi spuse:

- Tu nepoată nu cred că ai să mai poţi lucra multă vreme la bar. Ar trebui să caut pe cineva să te înlocuiască că parcă văd că acum îţi vine sorocul.

M-am ridicat şi eu în picioare cât eram de înalt şi încercând să îl domin, lucru care nici nu era prea greu de altfel la cât era el de scund. Am scos pieptul în afară şi am spus cât de serios am putut:

- De azi Mădălina nu o să mai lucreze nici o zi în bar!

- I-auzi, i-auzi, făcu Solovăstru minunându-se şi scărpinându-se în cap. Şi de ce mă rog?

Am tras-o pe Mădălina mai aproape şi am cuprins-o pe după umeri.

- Pentru că nu sunt de acord ca soţia mea să lucreze într-un bar, de-asta.

Nu cred că sunt mulţi oameni care au avut ocazia să îl vadă pe Solovăstru în încurcătură şi lipsit de replică. Minute întregi a privit când la unul când la altul, începea un cuvânt, uita să îl mai termine şi abia într-un târziu cu ochii în lacrimi a bâiguit:

- Păi eu ce să vă zic decât să fie într-un ceas bun şi… să ai grijă de ea că eu… aşa rău de gură cum sunt am ţinut la ea ca din ochii din cap şi am îngrijit-o cum am putut mai bine de când i s-au prăpădit părinţi.

A data să mai spună ceva dar şi-a trântit şapca veche pe cap şi a ieşit ca o furtună din casă.

Mădălina zâmbi:

- Într-un ceas o să umple satul cu vestea că i se mărită nepoata. Când e vorba de aşa ceva are gura mai bogată ca o muiere…

Trebălui un timp tăcută pe lângă sobă pregătind ceva de mâncare când se opri dintr-o dată ca şi cum şi-ar fi adus ceva aminte şi se apropie de mine privindu-mă zâmbind:

- Auzi, dar pe mine nu ar fi trebuit să mă întrebi dacă vreau?
- Aşa ar fi trebuit, am recunoscut eu încurcat, dar mi-a fost frică să nu mă refuzi.
- Păi te mai pot refuza şi acum, a şoptit ea moale şi eu am luat-o în braţe strângând-o cu grijă.

Ne-am sărutat lung şi numai tusea încurcată a şoferului ne-a trezit din visare. După ce a aflat vestea nea Gică a tras concluzia: „ Ei dacă tot nu ai găsit un subiect pentru un reportaj măcar nu ai venit degeaba. Ţi-ai găsit nevastă!”

*

Ăsta a fost primul dintre drumurile multe şi nenumărate pe care aveam să le fac la Fundăţica. În fiecare din ele am învăţat şi am câştigat câte ceva numai bun de aşezat acolo în partea aceea a sufletului unde ţineam caseta cu amintiri frumoase. Dar nici unul din drumuri nu se compară cu primul, cel în care am găsit-o, sau poate, nici acum nu sunt foarte sigur, am fost găsit, de Mădălina.

Apă vie, apă moartă

Înainte de a se lansa cu viteză în defileul ce cobora spre Fundăţica, nea Gică, şoferul ziarului, se întoarse zâmbind spre mine:

— Cine ştie ce mai găsim acum în Fundăţica?! Nu de alta, dar locul ăsta pare plin de minuni...

Am dat să-i răspund, dar hârtoapele din drum m-au făcut să-mi înghit vorbele. Şi apoi nu prea am mai avut vreme de vorbit, pentru că drumul, care mi se păruse interminabil astă-iarnă, l-am făcut acum în numai câteva minute. Totul era înverzit în jurul nostru şi, o dată ajunşi lângă bar, abia l-am recunoscut, acoperit peste tot cu iedera voinicului.

Solovăstru, cu aceleaşi haine pe care le ştiam de astă-iarnă, deşi acum eram în plină vară, ne aştepta pe treptele din faţa barului. Privi pe furiş în jur, apoi se apropie cu paşi repezi de maşină. Se urcă grăbit în spate, apoi îi spuse şoferului:

— Ia-o repede înainte! Nu vreau să fim văzuţi unde mergem. Îţi spun eu, pe drum, ce şi cum.

După ce îi explică pe unde să o ia, mă înghionti discret în coaste:

— Şeful ăla al vostru nu ţi-a dat nimic pentru mine?

I-am întins în silă 50 de euro, avertizându-l:

— A zis că, dacă nu mă întorc cu un reportaj pe cinste, să ţi-i iau înapoi.

A zâmbit strâmb, apoi, după ce i-a dosit adânc undeva într-un buzunar, a spus:

— Eu vă dau subiecte ca lumea! Ce vină am eu că voi nu vreţi să scrieţi despre ele?

După vreo doi kilometri s-a ivit un drumeag spre stânga şi Solovăstru i-a făcut lui nea Gică semn să o cotească. Pe urmă s-a întors spre mine şi a început să îmi vorbească ferit, de parcă ar fi fost numai urechi duşmănoase în jur:

— Uite, acolo este Râpa Dracului... Nimeni nu a vrut să îşi facă casă pe aici... Ţi-am mai spus că îs locurile spurcate, noaptea se văd lumini şi se aud zgomote. De parcă ar mesteca dracii sufletele păcătoşilor...

De după un pâlc de copaci se ivi o căsuţă mică, gârbovită şi înnegrită de vreme. Solovăstru arătă spre ea:

— Numai nea Benga şi baba lui au inimă să stea pe aici. Dar la ce să te aştepţi de la unul cu numele lui?

Probabil că am făcut o figură nedumerită, aşa că nea Gică, mai umblat prin locurile astea, se simţi dator să mă lămurească:

— Pe aici, la Dracu' i se mai zice şi Benga…

Am vrut să mai cer lămuriri, dar nu am mai apucat, pentru că maşina a oprit brusc în faţa porţii. Sprijinit de ea sau, poate, sprijinind-o să nu cadă, stătea un moşneag. Părea să aibă vreo sută de ani, aşa arăta de bătrân şi încovoiat de vremuri. Părul vâlvoi, netuns cine ştie de când, sprâncenele dese, crescute mult peste ochi, îl făceau să pară aidoma unui spiriduş paznic peste comori.

Solovăstru coborî înaintea noastră şi din unul dintre nenumăratele lui buzunare scoase o sticlă cu ceea ce părea a fi rachiu drept. La vederea ei, moşul se învioră şi faţa i se lumină toată ca şi cum ar fi întinerit dintr-o dată câţiva ani. De lângă casă, un câine slab şi negru hămăi spre noi de câteva ori, neconvins, apoi răpus de căldură se ascunse în umbra unui şopron şi tăcu.

Ţinând sticla în faţă ca pe un steag de pace, Solovăstru se apropie de bătrân:

— Bună ziua, nea Benga! Ce mai faci?

— Ha? întrebă bătrânul, cu ochii la sticlă.

— Lasă, lasă, nu te mai preface că nu auzi, spuse Solovăstru tare şi se întoarse spre noi. Aude ca un flăcău, dar îi place câteodată să facă pe surdu' numai aşa, ca să-şi plângă singur de milă…

Tot cu ochii la sticlă, bătrânul ne deschise poarta şi ne pofti în ogradă. Lângă casă, aşezată în partea umbrită, o masă şi două băncuţe, la fel de vechi şi înnegrite de vreme ca şi casa, parcă ne îmbiau la odihnă.

— Sevastiţă! strigă bătrânul cu o voce mai puternică decât te-ai fi aşteptat. Sevastiţă, ia adu tu nişte pahare aici…

Din casă se auzi o mişcare, apoi un zăngănit de pahare. Uşa se deschise, dar nu ieşi nimeni.

— Le-am pregătit, dar vino tu şi le ia…, se auzi o voce tânără şi cristalină.

— Sevastiţă! – vocea bătrânului căpătă un accent ameninţător, dar din casă nu se mai auzi nici o mişcare.

— Nu vin, na, că mi-e ruşine să mă vadă oamenii ăştia aşa…

Bătrânul Benga privi mai întâi la noi, apoi se răsti spre uşa deschisă:

— Sevastiţo! Când oi veni şi-oi pune corbaciu pe tine, n-o să mai poţi ieşi în sat de ruşine o lună întreagă. Adu odată paharele alea şi nu mă fă de râs.

Cu fereală, privind în jos stingherită, o codană ca la 17-18 ani, cu capul îmbrobodit într-o basma groasă, ieşi din casă şi ne puse câteva pahare pe masă.

— Bună ziua, nană Sevastiţa, o salută Solovăstru cu respect şi desfăcu sticla în timp ce îmi făcea cu ochiul, arătând spre ea. Dar stai aici, să bei cu noi un pahar…

Codana privi scurt spre bătrânul Benga, dar, cum acesta, cu ochii la sticlă, nu spunea nimic, ridică din umeri şi se aşeză lângă noi. Priveam lung la ea şi nu pricepeam de ce Solovăstru mi-o tot arăta din ochi. O codană ca toate codanele, crescută în cotloanele sălbatice ale munţilor şi, după câte se vedea, cam sălbatică şi nu prea scoasă în lume.

Solovăstru umpluse între timp paharele; după ce am ciocnit cu toţii şi am dat paharele peste gât, s-a întors spre bătrân.

— Nu vrei să ne spui, nea Benga, cum s-a întâmplat cu oamenii ăia… care au mas săptămâna trecută la mata.

Bătrânul privi urât la codană, care începuse să chicotească, şi nu prinse a vorbi până nu mai goli un pahar.

Se şterse tacticos la gură şi abia apoi începu să vorbească:

— Apoi, ce să mai spui, măi băiete dragă, că uite ce ruşine păţii acu', la bătrâneţe. Şi nu mi-e de ajuns că mă ştie tot satu', acu' mi-ai mai adus şi pe domnii ăştia de la oraş să audă şi ei cum m-am făcut de râs…

Solovăstru se pare că îşi cunoştea bine omul, pentru că, aşa, ca prin minune mai scoase o sticlă cu rachiu şi o scutură bine să i se vadă mărgelele înainte de a o aşeza pe masă.

— Uite, împinse el sticla spre bătrân, asta ca să mai ai şi dumneata de dat câte un gât când ţi-o fi prea ruşine… Să mai uiţi.

Bătrânul privi lung la sticlă, cântărind-o parcă din ochi. Dintr-o dată, se hotărî şi cu o mişcare iute o puse sub masă, ascunsă vederii, privindu-ne apoi nevinovat, ca şi cum ne-ar fi îndemnat să uităm de ea.

Tuşi uşor ca să îşi dreagă vocea şi îi făcu semn lui Solovăstru să umple iar paharele. De data asta îşi muie numai uşor buzele în rachiu şi apoi începu molcom să povestească:

— Cum să vă zic io vouă? Acu' vreo săptămână, aşa mai pe înserate, stăteam cu muierea mea aici, pe prispă, şi ne uitam la orătănii. Tocmai le dădusem de mâncare şi aşteptam să intre în coteţ, să le închid. Noi, dragă domnule, se întoarse el spre mine, nu avem electrică aici, şi gazul e scump, aşa că aprindem lampa cât mai târziu. Oricum, se înserase bine când au venit oamenii ăia, şi nu i-am văzut prea bine. Păreau un fel de nemţi, japonezi, străini erau sigur, că nu prea le înţelegeam io vorba, mai mult din semne am priceput că li s-a stricat maşina. O lăsaseră acolo, cam pe unde o aveţi şi voi, numai că era mai mare şi mai albă, rotunjită parcă, cu tot felul de luminiţe pe ea. Nu am priceput eu bine ce voiau, tot arătau spre fundul grădinii, unde începe Râpa Dracului, până când le-am spus să se ducă, să-l ia şi pe Dracu', dacă vor, şi să mă lase să mă culc, că se făcuse târziu. Nu ştiu ce Ucigă-l toaca au căutat ei, că au duduit toată noaptea şi au făcut o grămadă de gropi, noroc că nu semănasem nimic pe acolo. Dimineaţă, când m-au trezit, păreau mai bucuroşi şi mă tot îndemnau să iau două bidoane. Am zis ca o fi ceva băutură de-a lor, cum mi-au lăsat şi nemţii ăia de anul trecut pe care i-am lăsat o săptămână să îşi pună cortul lângă casă. Dar asta, după ce că era puţină, nici nu se putea bea de amară ce era. Am gustat-o şi am scuipat-o îndată pe jos, de era să se strice ăia de atâta râs. Apoi unul pe care îl înţelegeam mai bine mi-a zis o prostie cât el de mare: că în bidoanele alea nu e rachiu, ci aşa, un fel de apă vie şi apă moartă, cum am auzit io prin poveşti când eram prunc. Am vrut să le zic vreo două, dar s-au urcat repede în maşina aia a lor şi cât ai clipi din ochi nu am mai văzut-o, parcă s-ar fi înălţat la cer, nu alta. Apa moartă, după câte m-am priceput eu că ziceau ei, cică era să îţi dai pe bube şi alte rupturi de oase, iar apa vie, dacă se întâmpla un necaz mai mare, oricum nu i-am înţeles eu prea bine ce voiau să zică. Le-am pus în cămară, cu gândul să le încerc mai spre seară, şi am plecat la coasă, că am un loc dincolo de Râpă şi mă

gândeam să nu îmi rămână necosit, ca anul trecut, când nu am putut să mă mişc toată vara din pat de junghiuri şi am pierdut bunătatea de fân. Când mă întorc eu spre seară de la cosit, baba mea, nicăieri. Strig eu în sus, strig eu în jos, baba, nimic. Na, drace, mi-am zis eu, ori au venit nemţii ăia după ea să mi-o ia şi să mi-o fiarbă, să o facă mai fragedă, ori au luat-o dracii să o pună în loc de talpa iadului. Cum mă învârteam eu amărât prin bătătură, că uite am rămas singur la bătrâneţe, numai ce aud dinspre cămară un chicotit, aşa, ca de fetişcană. Deschid eu uşa, şi acolo, printre cratiţe şi oale, se ascundea Sevastiţa, hlizindu-se ca proasta în broboadă. Ce-ai făcut, toanto? am întrebat-o eu, dar aveam aşa o bănuială. Trăsese cu urechea la ce vorbisem eu cu nemţii ăia şi, cum am plecat la coasă, ţuşti la bidoane să le încerce ea prima. A turnat în ea la apă vie până a întinerit de a ajuns ca acum. Noroc că am venit la vreme să o opresc, că altfel ajungea copil de ţâţă, de trebuia acum să îi caut şi doică prin sat. Am mai prăbăluit şi io un pic din bidoanele alea, noroc că am apucat să îmi dau cu apă moartă pe spate, de m-a lăsat cu totul vătămătura care mă ţinea de când am căzut acum câţiva ani din car, că toanta asta a mea, buiacă ca toţi ăştia tineri, s-a împiedicat până la urmă de bidoane şi le-a vărsat cu totul…

Am privit spre Sevastiţa, care râdea vinovată, ascunzându-şi gura în broboadă, apoi am privit la Solovăstru, clătinând cu îndoială din cap.

Solovăstru se întoarse spre bătrân:

— Dar bidoanele alea măcar ţi-au mai rămas?

— Rămas, sigur că au rămas. Am zis să le ţinem noi, că tare erau faine. Sevastiţă, ia du-te tu şi le adă să le vadă domnii…

Sevastiţa rămăsese cu mâna la gură, privind năucă de la unul la altul.

Văzând cum privim toţi la ea şi aşteptăm un răspuns, într-un târziu îngână cu voce pierită:

— Ieri-dimineaţă, după ce ai plecat la coasă, au trecut pe drum un domn şi o doamnă într-o maşină. Erau din Bucureşti şi m-au întrebat dacă nu le pot vinde nişte lapte…

Bătrânul se lovi cu mâinile peste genunchi, într-un gest de disperare:

— Le-ai dat bidoanele? Păi, ce ţi-am spus eu ţie, să ai grijă de ele?

În faţa tăcerii încăpăţânate a Sevastiţei, bătrânul ridică ochii spre cer ca şi cum l-ar fi luat martor, apoi se întoarse plin de obidă spre noi:

— Uite aşa mă chinui cu toanta asta a mea de şaptezeci de ani. Un pic de minte nu are şi toate le face numai pe dos, de parcă o împinge Necuratu'…

Am pufnit supărat şi am dat să mă ridic în picioare să plecăm, când nea Gică îmi dădu un ghiont, arătându-mi ceva în ogradă. La început nu mi s-a părut nimic deosebit, dar apoi, văzând încotro privea şoferul, m-am uitat şi eu mai atent. Pigulind cu grijă după boabe, se apropia de noi cu paşi măsuraţi un gâscan bine făcut.

— La dracu, am şoptit în barbă.

Am luat pe pipăite, cu ochii ţintă la orătanie, un pumn de grâu din sacul de lângă noi şi l-am aruncat spre gâscan. A început să ciugulească cu poftă, privindu-ne din când în când cu ochi albaştri şi bănuitori.

Un gâscan ca toţi gâscanii, numai că pe gâtul lui scurt şi gros erau trei capete care ciuguleau pe rând din grâul aruncat pe jos, pe când celelalte două ne priveau suspicioase ca şi cum ne-ar fi suspectat că vrem să-i luăm mâncarea.

Văzându-ne cum privim gâscanul, bătrânul arătă scârbit spre el:

— Ia uitaţi-vă ce a fost în stare să facă până am venit eu de la cosit! A tăiat două gâşte şi un gâscan, le-a lipit la toate capetele pe gâtul gâscanului, le-a spălat cu apă moartă, apoi i-a dat să bea apă vie. Cică era curioasă dacă va face ouă ca gâştele sau va călca celelalte gâşte cum făcea înainte gâscanul…

Alungă posac de lângă noi gâscanul, care, total nepăsător la felul cum arăta, sâsâi furios cu toate trei capetele spre el înainte de a se îndepărta.

— Asta nu ar fi nimic, dar de când are trei capete nu mai doarme ca toate orătăniile, sâsâie mereu cât îi noaptea de lungă, că îl aud prin somn; ba, am început şi să-l visez de-o vreme… Şi în vis parcă se face tot mai mare, de parcă ar fi ca

un balaur din ăla din poveşti, îmi goleşte dintr-o înghiţitură tot hambarul şi pe urmă sâsâie urât la mine, cică să-i mai dau… Nici nu mă mai pot hodini bine nopţile de răul lui…

Se întoarse spre Sevastiţa să o certe, dar văzând-o cum stă chircită cu capul între umeri dădu numai din mână a lehamite.

Am rămas fără grai; lângă mine Solovăstru zâmbea cu gura până la urechi şi cred că se pregătea să îmi mai ceară nişte bani, dar m-am făcut că nu îl bag în seamă. Moşul, văzând că noi toţi eram ocupaţi să privim gâscanul, mai umplu un rând de pahare. Eu m-am ridicat încet în picioare şi i-am făcut semn lui nea Gică să se ridice şi el. Mi-am dres vocea şi, încercând s-o fac să îmi sune cât mai natural, m-am adresat bătrânului:

— Noi mergem până la maşină să aducem un aparat de fotografiat şi o maşinărie să se înregistreze ce vorbim… Până mai stăm noi de vorbă, îl trimitem pe domnul Solovăstru să aducă câteva sticle de rachiu din ăsta drept de care îţi place dumitale… numai să ne spui cum s-a întâmplat totul de-a fir a păr… O să-i zic să aducă şi ceva de mâncare pentru s-ar putea să dureze ceva mai mult…

Auzind de rachiu bătrânul se ridică şi el, cu ochii dintr-o dată atenţi, şi privi spre Solovăstru:

— Apoi, dragă domnule, să aducă numai rachiu, că de mâncare mai găsim noi vreo orătanie să o tăiem, că nu suntem aşa de săraci, chiar dacă suntem aici la capătul lumii, unde şi-a înţărcat Dracul copiii…

L-am luat cu noi pe Solovăstru şi l-am trimis să aducă de unde o şti el încă vreo trei, patru sticle de rachiu drept; m-am făcut că nu aud cum bombăne că „alea trebuie să le plătiţi separat, că îs destul de scumpe, şi io nu găsesc sticlele de rachiu pe marginea drumului sau în pomi!“.

În ogradă, bătrânul Benga tocmai ţipa la Sevastiţa să se mişte odată şi să ne pregătească ceva de mâncare. Şi să se mişte mai repede, că destule prostii făcuse până atunci. Tremurând tot de emoţie, am ajuns la maşină şi m-am aşezat pe bancheta din spate să-mi revin: în sfârşit dădusem lovitura! De data asta avea să iasă un reportaj pe cinste! Am verificat dacă am film în aparat, dacă banda casetei din reportofon este trasă la capăt, apoi ne-am întors la bătrân. L-am pus iar şi iar să povestească întâmplarea, până când a obosit şi i s-a făcut

lehamite. S-a mai înviorat puţin când l-a văzut pe Solovăstru venind cu patru sticle la gâtul cărora rachiul drept făcea mărgeluţe aurii, dar tot nu a mai vrut să continuăm până nu mâncăm de prânz, mai ales că dinspre bucătăria de vară venea un miros îmbietor. Am vrut să merg măcar să îi fac câteva poze gâscanului, dar bătrânul era neînduplecat: după ce mâncăm! Împiedicându-se mereu – acum eram convins că de fapt încă nu era obişnuită cu noul ei corp tânăr –, nana Sevastiţa ne puse pe masă o tocăniţă grozav de gustoasă şi o mămăligă aburindă. Am început să mâncăm ca lupii, ronţăind cu poftă oasele, pe care le aruncam apoi câinelui negru, care se mai înviorase niţel şi se învârtea pe lângă noi prinzându-le din zbor cu dexteritate. Abia după ce ne-am potolit puţin foamea, printre îmbucături, bătrânul Benga ne-a mărturisit:

— O fi Sevastiţa mea împiedecată, dar face o tocană de gâscă ca nimeni alta în sat…

Nea Gică mă privi lung:

— Sper numai că nu a tăiat gâscanul ăla ciudat de care avem noi nevoie…

M-a săgetat un junghi prin inimă, dar bătrânul Benga ne-a liniştit:

— O fi proastă Sevastiţa mea, nu zic nu, dar nici chiar aşa…

Se uită după ea şi, nevăzând-o prin apropiere, strigă:

— Sevastiţo! Ia fă-te încoa şi adu şi balaurul ăla cu trei capete cu tine, că domnii vor să-i facă poze. Poate ţi-or face şi ţie una, să-ţi rămână de aducere-aminte, că cine ştie cât te-o mai ţine şi pe tine tinereţea asta…

De cum am văzut-o pe nana Sevastiţa apărând de după colţul casei, acoperindu-şi vinovată gura cu broboada, am ştiut că ceva nu-i în regulă. Şi-a dat seama de asta şi bătrânul, că întrebat-o grăbit:

— Acu’ ce-ai mai făcut, toanto?

Văzând-o cum îl privea cu ochii mari şi fără să spună nimic, bătrânul se plesni cu mâinile peste genunchi a neputinţă:

— Ai tăiat gâscanul, năroado!

Sevastiţa dădu numai din cap şi scânci cu o voce subţire ca de fetiţă:

— Păi, nu ai zis tu că nu mai poţi dormi noaptea de răul lui? Acu’, l-am tăiat… Ai scăpat de el, gata…

— Domnii ăştia voiau să îl tragă în poză… Acu' ce-or să mai fotochipeze?

Sevastiţa se hlizi şi se răsuci pe călcâie:

— Păi, să mă fotochipeze pe mine, că uite ce tânără şi frumoasă îs!

Dinspre Râpa Dracului se auziră câteva scrâşnete, şi pământul păru că se mişcă uşor.

— Taci, toanto, făcu bătrânul moale. Nu auzi că râd dracii de tine?

Am rămas în gospodăria bătrânului Benga până spre seară, doar-doar vom mai găsi ceva, vreo urmă palpabilă a trecerii „nemţilor“ prin sat. Cum era de aşteptat, nu am mai găsit nimic.

Ne-am luat într-un târziu rămas-bun şi am pornit-o spre maşină. Solovăstru se ţinea cu mâna de buzunarul unde bănuiam că ascunsese banii.

— Io nu vă dau nici un ban înapoi, aşa să ştiţi. Ce vină am eu că aţi mâncat probele?

Văzând că mergem amărâţi şi nu spunem nimic, căpătă curaj:

— Şi mai trebuie să-mi plătiţi şi patru sticle de rachiu drept! Că de la Benga slabă speranţă am să le mai iau înapoi.

*

Tot drumul înapoi spre oraş, spre civilizaţie, eu am tăcut morocănos, iar nea Gică, fin psiholog, mi-a respectat tăcerea. Din când în când, ofta şi privea înapoi spre locul unde bănuia că ar putea fi Fundăţica. Într-un târziu, chiar înainte de a intra în Braşov, nu m-am mai putut abţine şi l-am întrebat:

— Da' ce te frământă, ne-a Gică, de te tot uiţi aşa cu jind înapoi?

Şoferul depăşi cu grijă un camion, apoi se întoarse oarecum ruşinat spre mine:

— Mă tot gândesc la fetişcana aia…

— Care fetişcană? am făcut eu pe nedumeritul.

— Ei, care? Sevastiţa, care alta…

— Ce-i cu ea?

Nea Gică mai conduse un timp cu ochii la şosea, apoi spuse plin de obidă:

— Nu ai văzut cum i se mişcau ochii în cap? Un semn aştepta, şi ar fi venit după mine. Că bătrânului tot nu îi era de nici un folos, aşa tânără cum era…

Am privit mai lung la nea Gică: avea la vreo cincizeci de ani, dar uite, al dracului, unde îi stăteau gândurile. Mi-am ascuns un zâmbet şi l-am întrebat, cât de serios am putut:

— Păi, de ce nu i-ai făcut semn atunci? Cred că moşul era chiar bucuros să scape de o asemenea pacoste… Ţi-ar fi dat-o tot fuga…

Şoferul tuşi încurcat şi după un timp spuse:

— Acu', că era împiedicată nu ar fi mare lucru, s-ar fi obişnuit ea cu timpul să meargă drept. Dar mă gândesc: dacă moşul avea dreptate?

— Cu ce să aibă dreptate? am întrebat eu nedumerit.

— Dacă efectul la apa aia vie pe care a băut-o nu ţine prea mult, şi într-o dimineaţă mă trezeam cu o hoaşcă de o sută de ani în pat, ce mă făceam eu pe urmă cu ea?

Când ne-am despărţit, o oră mai târziu, încă mai dădea din cap neconvins dacă a făcut bine sau nu.

Cât despre mine, ce să mai zic? Eram la al doilea reportaj ratat la Fundăţica, dar va trebui să mai ratez multe şi să mai treacă ceva timp până ce aveam să mă conving că şeful meu nu este un paranoic şi că acolo, undeva între barul lui Solovăstru şi Râpa Dracului, chiar se întâmplă lucruri ciudate.

Cuprins